

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 mei 2025

BELEIDSVERKLARING

van de minister
van Consumentenbescherming,
Socialefraudebestrijding, Personen
met een handicap en Gelijke Kansen

(*partim*: Personen met een handicap)

Verslag

namens de commissie
voor Sociale Zaken, Werk en
Pensioenen
uitgebracht door
de heer **Wouter Raskin**

Inhoud

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Algemene bespreking.....	3
III. Antwoorden van de minister.....	34
IV. Vragen en opmerkingen van de leden	44
V. Voorstellen van aanbeveling en stemmingen.....	47
Bijlage: Aangenomen aanbeveling	50

Zie:

Doc 56 0767/ (2024/2025):
001 tot 043: Beleidsverklaringen.
044 tot 063: Verslagen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 mai 2025

EXPOSÉ D'ORIENTATION
POLITIQUE

du ministre de la Protection
des consommateurs, de la Lutte
contre la Fraude sociale, des Personnes
handicapées et de l'Égalité des chances

(*partim*: Personnes handicapées)

Rapport

fait au nom de la commission
des Affaires sociales, de l'Emploi et
des Pensions
par
M. Wouter Raskin

Sommaire

Pages

I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion générale.....	3
III. Réponses du ministre.....	34
IV. Questions et observations des membres.....	44
V. Propositions de recommandation et votes.....	47
Annexe : Recommandation adoptée.....	50

Voir:

Doc 56 0767/ (2024/2025):
001 à 043: Exposés d'orientation politique.
044 à 063: Rapports.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Denis Ducarme

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Axel Ronse
VB	Kurt Moons, Ellen Samyn
MR	Denis Ducarme, Florence Reuter
PS	Caroline Désir, Marie Meunier
PVDA-PTB	Nadia Moscufo, Robin Tonnaïu
Les Engagés	Isabelle Hansez, Anne Pirson
Vooruit	Anja Vanrobaeys
cd&v	Nathalie Muylle
Ecolo-Groen	Sarah Schlitz
Open Vld	Vincent Van Quickenborne

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Eva Demesmaeker, Kathleen Depoorter, Lotte Peeters, Wim Van der Donckt
Britt Huybrechts, Dieter Keuten, Dominiek Snelpe
Daniel Bacquellaine, Christophe Bombled, Victoria Vandenberg
Frédéric Daerden, Dimitri Legasse, Sophie Thémont
Roberto D'Amico, Kim De Witte, Raoul Hedebouw
Xavier Dubois, Jean-François Gatelier, Aurore Tourneur
Fatima Lamarti, Funda Oru
Leentje Grillaert, Nahima Lanjri
Petra De Sutter, Dieter Vanbesien
Alexia Bertrand, Irina De Knop

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Versio provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft de beleidsverklaring van de minister van Consumentenbescherming, Sociale-fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen (*partim*: Personen met een handicap), de heer Rob Beenders, besproken tijdens haar vergadering van 18 maart 2025.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

De heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Socialefraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen, zet de krachtlijnen uiteen van zijn beleidsverklaring (partim: Personen met een handicap) (DOC 56 0767/035).

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw Frieda Gijbels (N-VA) feliciteert de minister met zijn beleidsverklaring, die voor haar als geroepen komt, want ook al lijkt het logisch dat personen met een handicap op een volwaardige manier kunnen deelnemen aan onze samenleving, toch zijn er in de realiteit nog steeds heel wat drempels die moeten worden weg-gewerkt om dit doel te bereiken. De beleidsverklaring bevat in elk geval een aantal positieve aspecten die de drempels moeten verlagen, met name op het vlak van de toegang tot de arbeidsmarkt.

Volgens het lid is het belangrijk dat mensen met een handicap die recht hebben op een inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT), dit recht niet meteen verliezen van zodra ze aan het werk gaan. Anders dreigen ze in de gekende valkuilen terecht te komen. Men moet ervoor zorgen dat het voor hen, zoals voor iedereen, lonend is om te werken. Daarnaast vindt de spreker het goed dat mensen die recht hebben op een IVT ook worden opgenomen in een terug-naar-werk-beleid, waardoor men een actieve begeleiding naar de arbeidsmarkt faciliteert.

Volgens mevrouw Gijbels is het eveneens van groot belang dat de regelgeving wordt vereenvoudigd, door de hervorming van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap. Die wordt gekoppeld aan een bredere hervorming, die ervoor moet zorgen dat de toepassingscriteria van de verschillende sociale bijstandsuitkeringen beter op

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné l'exposé d'orientation politique du ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la Fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances (*partim*: Personnes handicapées), M. Rob Beenders, lors de sa réunion du 18 mars 2025.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la Fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances, expose les lignes de force de son exposé d'orientation politique (partim: Personnes handicapées) (DOC 56 0767/035).

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

Mme Frieda Gijbels (N-VA) félicite le ministre pour son exposé d'orientation politique qui, pour elle, arrive à point nommé: s'il semble aller de soi que les personnes en situation de handicap doivent pouvoir faire partie intégrante de notre société, il reste de nombreux obstacles à éliminer pour y parvenir dans la pratique. En tout état de cause, l'exposé d'orientation politique contient certains aspects positifs qui devraient effectivement réduire les obstacles, notamment au niveau de l'accès au marché du travail.

La députée juge essentiel que les personnes en situation de handicap bénéficiaires de l'allocation de remplacement de revenus (ARR) ne perdent pas instantanément ce droit dès qu'elles commencent à travailler. Elles risqueraient, autrement, de tomber dans les pièges bien connus. Il convient de s'assurer que pour elles, comme pour tout le monde, le travail soit suffisamment rémunérateur. En outre, l'intervenante approuve l'intégration des bénéficiaires de l'ARR dans la politique de retour au travail, facilitant ainsi leur accompagnement actif vers l'emploi.

Mme Gijbels attache également une grande importance à la simplification de la réglementation par une réforme de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes en situation de handicap, qui s'inscrit dans une réforme plus large visant une harmonisation des critères d'application des différentes allocations d'aide sociale. Le tableau d'ensemble deviendra ainsi plus

mekaar worden afgestemd, zodat alles transparanter en eenvoudiger wordt. Een dergelijk beleid werkt trouwens ook drempelverlagend voor wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt.

Het is ook goed dat er meer aandacht zal worden besteed aan misbruik en sociale fraude, aldus het lid. De strijd tegen sociale fraude vergeet veelal om zich te bekommeren om mensen met een handicap. De middelen die ter beschikking worden gesteld om binnen de DG HAN fraude op te sporen zijn momenteel vrij beperkt, en de spreekster vindt het dan ook goed dat hier meer aandacht aan zal worden besteed.

Toch heeft mevrouw Gijbels ook een aantal vragen over de beleidsverklaring, met name rond de harmonisering van de verschillende sociale bijstandstelsels waarover eerder al sprake was. De IVT kent een getrappt systeem van arbeid, en op dit vlak zou een vrijgesteld bedrag worden ingevoerd. Daarnaast zou ook de socio-professionele vrijstelling op het leefloon van een getrappt systeem worden voorzien. Het lid heeft de indruk dat beide systemen op mekaar zullen worden afgestemd, maar zal er effectief met de minister van Maatschappelijk Integratie worden overlegd om beide systemen goed met mekaar te doen overeenstemmen?

Er zal ook worden gekeken naar de manier waarop werkgevers kunnen worden aangemoedigd om meer jobkansen te geven aan personen met een handicap. Het is met name de bedoeling om arbeidsrechtelijke drempels weg te werken, die mensen belemmeren om aan het werk te gaan, iets wat bijzonder lovenswaardig is. Een voordeliger systeem voor de combinatie van werk en een tegemoetkoming zal, zoals reeds gezegd, werken aantrekkelijker maken voor mensen met een handicap.

Men moet volgens mevrouw Gijbels echter rekening houden met het feit dat het moeilijk kan zijn om werkgevers te vinden die bereid zijn om dergelijke jobkansen aan te bieden. Aangezien de werkuitval bij mensen met een handicap vrij groot is, zou het kunnen dat werkgevers worden ontmoedigd om hen aan te nemen. Er zijn namelijk een aantal arbeidsrechtelijke drempels, zoals de verplichte betaling van gewaarborgd loon bij ziekte, de betaling van een opzegvergoeding, of het moeten vergoeden van gepresteerde uren, die werkgevers zouden kunnen ontmoedigen om mensen met een handicap aan te nemen.

Het lid stelt vervolgens de volgende vragen: Deelt de minister de mening dat dergelijke arbeidsrechtelijke drempels werkgevers onnodig ontmoedigen om mensen met een handicap aan het werk te stellen, en is hij desgevallend bereid om na te gaan hoe deze drempels kunnen worden weggewerkt? Wat denkt de minister over

simple et plus transparent. En outre, une telle politique facilite l'accès au marché du travail.

L'intervenante salue, de même, l'attention accrue pour les abus et la fraude sociale. Le plus souvent, les mesures de lutte contre la fraude sociale ne se préoccupent guère des personnes en situation de handicap. Les moyens mis à la disposition de la DG HAN pour la détection des fraudes sont assez limités à l'heure actuelle. La députée se félicite dès lors qu'une plus grande attention soit accordée à ce point.

Néanmoins, Mme Gijbels se pose plusieurs questions sur l'exposé d'orientation politique, notamment au sujet de l'harmonisation des différents régimes d'assistance sociale mentionnés plus tôt. Un montant exonéré serait inséré dans l'ARR, qui est basée sur un système de seuils; l'exonération socioprofessionnelle du revenu d'intégration serait également assortie d'un tel système. L'intervenante a l'impression que les deux systèmes seront homogénéisés, mais une concertation va-t-elle concrètement avoir lieu avec la ministre de l'Intégration sociale pour s'assurer d'un alignement correct?

Des manières d'inciter les employeurs à offrir davantage d'opportunités d'emploi aux personnes en situation de handicap devront être recherchées, puisque l'objectif est de lever les obstacles du droit du travail susceptibles de freiner l'emploi de ces personnes – un objectif d'ailleurs particulièrement louable. Un système plus avantageux de combinaison d'un emploi et d'une allocation devra, de nouveau, rendre le travail plus attrayant pour les personnes en situation de handicap.

Toutefois, selon Mme Gijbels, il faut garder à l'esprit que trouver des employeurs disposés à offrir de telles opportunités d'emploi peut être difficile. Le taux d'arrêt du travail chez les personnes en situation de handicap est assez élevé, ce qui pourrait dissuader les employeurs d'embaucher ce type de travailleurs. Plusieurs obstacles du droit du travail sont en effet présents: obligation de payer un salaire garanti en cas de maladie, paiement d'une indemnité de préavis ou obligation de rémunérer les heures prestées. Ces facteurs qui pourraient détourner les employeurs de ces profils.

La députée pose ensuite les questions suivantes: le ministre est-il lui aussi d'avis que de tels obstacles juridiques découragent inutilement les employeurs de recruter des personnes en situation de handicap et, le cas échéant, est-il disposé à examiner comment lever ces obstacles? Que pense le ministre de l'idée de mettre

het idee om een stelsel van aangepaste contracten te voorzien, die de werkgevers in staat zouden stellen om geen rekening te moeten houden met bepaalde arbeidsrechtelijke verplichtingen, terwijl aan de andere kant de personen met een handicap ook beschermd blijven en een tegemoetkoming behouden?

Verder heeft de spreekster het over een goedgekeurd wetsvoorstel van de N-VA waarin werd voorzien in de mogelijkheid om de doelstelling van 3 % inzake de tewerkstelling van personen met een handicap tot maximaal een derde in te vullen met behulp van maatwerkbedrijven. Daardoor kan de overheid ook mensen tewerkstellen die moeilijker in een reguliere werkomgeving kunnen functioneren. Zou de minister te vinden zijn voor het idee om nog meer gebruik te maken van maatwerkbedrijven om de doelstelling van 3 % te bereiken? Kan hij ook aangeven in welke mate op dit moment reeds gebruik wordt gemaakt van een dergelijke oplossing, en of er volgens hem nog ruimte is om hier meer op in te zetten?

Met betrekking tot de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, en meer bepaald het complexe herzieningsmechanisme met betrekking tot wijzigingen in het inkomen of in de gezinssituatie, is er met name in Vlaanderen een specifiek probleem voor personen met een handicap die in een instelling verblijven. Voor iemand in een instelling verblijft die geheel of gedeeltelijk door de overheid wordt gefinancierd daalt de integratietegemoetkoming (IT) namelijk met 28 %, omdat onlangs door de Vlaamse overheid een persoonsgebonden financiering werd ingevoerd.

Daarbij worden niet langer de instellingen maar wel de personen zelf gefinancierd. Zo kunnen zij die financiering aanwenden voor een zorgverstrekking op maat, ofwel door in een specifieke opvang te voorzien, ofwel door zorg aan huis. De federale regelgeving is echter nog niet aangepast aan deze nieuwe Vlaamse situatie, wat voor onduidelijkheid zorgt op het terrein, en waardoor de keuze voor een verblijf in een instelling voor personen met een handicap nadeliger uitvalt dan de keuze voor zorg aan huis. Zou de minister eventueel bereid zijn om na te gaan in welke mate de vermindering van de IT van 28 % voor personen die in een instelling verblijven kan worden aangekaart bij de gemeenschappen, zodanig dat dit probleem kan worden opgelost?

Mevrouw Gijbels verwijst daarna naar de beleidsverklaring waarin er ook terecht melding wordt gemaakt van het feit dat men het misbruik van de parkeerkaarten wil wegwerken. Hoe zal de minister dit concreet aanpakken? Een aantal Vlaamse gemeenten werkt momenteel samen met de VVSG aan een zogenaamd digitaal parkeerrecht, waardoor een persoon met een handicap een naam en

en place un système de contrats adaptés qui dispenserait les employeurs de certaines obligations du droit du travail, tout en maintenant la protection et les allocations des personnes en situation de handicap?

L'intervenante évoque ensuite une proposition de loi adoptée de la N-VA qui prévoit la possibilité de recourir à des entreprises de travail adapté pour atteindre l'objectif de 3 % d'emploi de personnes en situation de handicap, à hauteur d'un tiers. Cela permet également aux pouvoirs publics d'employer des personnes qui éprouvent plus de difficultés à fonctionner dans un environnement de travail classique. Que penserait le ministre de recourir encore davantage aux entreprises de travail adapté pour atteindre l'objectif de 3 %? Peut-il également indiquer dans quelle mesure une telle solution est déjà utilisée à l'heure actuelle et s'il pense possible d'y recourir davantage encore?

En ce qui concerne la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes en situation de handicap, et plus particulièrement le mécanisme complexe de révision en cas de modification des revenus ou de la situation familiale, un problème se pose spécifiquement en Flandre pour les personnes en situation de handicap résidant dans une institution. Si l'institution en question est financée en tout ou en partie par les pouvoirs publics, l'allocation d'intégration (AI) diminue en effet de 28 % en raison de l'introduction récente par le gouvernement flamand d'un financement lié à la personne.

Ce ne sont plus les institutions qui sont financées, mais les individus eux-mêmes. Les bénéficiaires peuvent ainsi employer ces fonds à des soins sur mesure, soit dans un lieu d'accueil spécifique, soit par des soins à domicile. Cependant, la réglementation fédérale n'a pas encore été adaptée à cette nouvelle réalité en Flandre, ce qui est source d'incertitude sur le terrain et rend le choix du séjour en institution plus désavantageux pour les personnes en situation de handicap que celui des soins à domicile. Le ministre serait-il disposé à examiner dans quelle mesure la réduction de 28 % de l'AI pour les résidents d'institutions peut être abordée avec les Communautés, en vue de résoudre ce problème?

Mme Gijbels revient ensuite à l'exposé d'orientation politique, y relevant la volonté de prévenir les abus dans l'utilisation des cartes de stationnement. Comment le ministre compte-t-il s'y prendre, concrètement? Plusieurs communes flamandes travaillent actuellement avec la VVSG à un "droit de stationnement numérique" permettant à une personne en situation de handicap d'associer

een nummerplaat kan linken aan een parkeerkaart. Is dit een optie die de minister verder wil uitrollen, en kan een dergelijk systeem misbruik van parkeerkaarten effectief tegengaan?

Voor wat betreft de dienstverlening zijn er in de voorbije jaren een aantal problemen gerezen rond de invoering van een softwaresysteem, waardoor een belangrijke achterstand in de behandeling van dossiers is ontstaan en ook de telefonische bereikbaarheid van DG HAN in het gedrang is gekomen. Door een gebrek aan personeel is de achterstand in de dossiers in de loop der jaren nog toegenomen en is de dienstverlening verder achteruitgegaan.

Maar kan de minister aangeven waar men momenteel staat met de invoering van het TRIA-systeem, en wanneer dit volledig operationeel zal zijn? Er werd in de voorbije legislatuur ook een budget voorzien van 10,6 miljoen euro om de ontwikkeling van het systeem tot 2026 te garanderen. Is dit budget nog steeds toereikend, of worden er bijkomende investeringen voorzien? Wat is tenslotte de stand van zaken met betrekking tot de telefonische bereikbaarheid van DG HAN?

Met betrekking tot het tekort aan personeel werd reeds een en ander ondernomen. Er werden meer mensen aangenomen om de achterstand in de dossiers weg te werken en de telefonische bereikbaarheid te verbeteren. Zal de invoering en voltooiing van het nieuwe softwaresysteem ertoe leiden dat het aantal personeelsleden zal worden herleid, of is er nog steeds een tekort aan personeel ondanks de invoering van het nieuwe softwaresysteem?

Voor wat betreft de fraude rond het oneigenlijk gebruik van tegemoetkomingen voor personen met een handicap, zou mevrouw Gijbels ook willen weten hoeveel voltijds equivalenten er bij DG HAN werken om sociale fraude en oneigenlijk gebruik van tegemoetkomingen te identificeren en aan te pakken, en op welke manier de aanpak van fraude binnen DG HAN kan worden verbeterd. Zou het niet goed zijn om op dit vlak DG HAN op een structurele manier te doen samenwerken met de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD)?

Een aantal jaren terug, ten slotte, is aan het licht gekomen dat het aantal Roemenen en Bulgaren dat recht heeft op een IVT veel sterker was gestegen dan hun respectievelijk aandeel in de totale bevolking, wat zou kunnen wijzen op een zekere vorm van welvaarts-toerisme. Is de aanpak van dit zogenaamde welvaarts-toerisme belangrijk voor de minister, en is hij bereid om dit probleem verder te laten onderzoeken?

un nom et une plaque d'immatriculation à une carte de stationnement. Le ministre a-t-il l'intention de déployer plus avant cette solution? Un tel système peut-il lutter efficacement contre les abus dans ce domaine?

Au sujet du service, plusieurs problèmes liés à l'introduction d'un système logiciel se sont fait jour ces dernières années. Ils ont entraîné un retard considérable dans le traitement des dossiers et compromis l'accessibilité téléphonique de la DG HAN. Au fil des ans, le manque de personnel a creusé davantage encore l'arriéré dans les dossiers et la qualité du service s'est encore dégradée.

Le ministre peut-il indiquer où en est l'introduction du système TRIA et à quel horizon il sera pleinement opérationnel? Lors de la législature précédente, un budget de 10,6 millions d'euros avait été dégagé pour garantir le développement de ce système jusqu'en 2026. Cette enveloppe est-elle toujours suffisante ou des investissements supplémentaires sont-ils prévus? Quid, enfin, de l'accessibilité téléphonique de la DG HAN à l'heure actuelle?

Diverses mesures ont déjà été prises pour remédier à la pénurie de personnel; des recrutements ont eu lieu afin de résorber l'arriéré dans les dossiers et améliorer l'accessibilité téléphonique. L'introduction et l'achèvement du nouveau système logiciel entraîneront-ils une réduction des effectifs, ou un manque de personnel subsiste-t-il malgré l'introduction de TRIA?

Mme Gijbels s'enquiert également du nombre d'équivalents temps plein, à la DG HAN, travaillant à l'identification et à la lutte contre la fraude sociale et le recours inapproprié aux allocations pour personnes en situation de handicap. Elle s'interroge en outre sur les possibilités d'amélioration des méthodes qu'utilise la DG HAN pour s'attaquer à la fraude. Une collaboration structurelle entre la DG HAN et le Service d'information et de recherche sociale (SIRS) ne serait-elle pas judicieuse dans ce domaine?

Il y a quelques années, enfin, il est apparu que le nombre de Roumains et de Bulgares bénéficiaires d'une ARR avait augmenté dans une bien plus grande mesure que leur proportion respective dans la population totale, ce qui pourrait indiquer une certaine forme de tourisme social. Le ministre accorde-t-il de l'importance à la lutte contre ce "tourisme"? Est-il disposé à faire mener des études plus approfondies sur cette problématique?

Mevrouw Ellen Samyn (VB) had meer ambitie verwacht van de regering met betrekking tot de personen met een handicap. Er kan nochtans niet genoeg worden benadrukt hoezeer het van belang is dat de overheid maatregelen neemt om de inclusie van personen met een handicap te bevorderen. Het lid benadrukt dat het over ruim 600.000 mensen gaat die meer dan terecht onze volle aandacht verdienen. Maar men kan niet ontkennen dat personen met een beperking vaak worden vergeten, en dat ze gewoon niet betrokken worden bij het dagelijks leven in de samenleving, of soms zelfs als een probleem worden ervaren.

Daar komt nog bij dat mensen omwille van hun handicap slecht of oneerlijk worden behandeld, dat ze meer moeilijkheden hebben om een job te vinden, vaker armoede of sociale uitsluiting riskeren en een groter risico lopen op geweld. Het zou niet mogen, maar toch hebben anno 2025 personen met een handicap nog steeds te maken met tal van figuurlijke en fysieke drempels.

De minister is ambitieus en zal een partner vinden in het VB als het gaat over de meest kwetsbaren, maar plannen maken is één ding, ze uitvoeren is iets geheel anders. Hopelijk blijft het echter niet bij “onderzoeken, bestuderen en evalueren” zoals dat bij de vorige regering het geval was. Het beleid moet – of zou toch moeten – een oplossing bieden voor de problemen die zich stellen inzake personen met een beperking, temeer daar de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap en tal van andere organisaties de afgelopen jaren toch al voldoende studiemateriaal hebben verstrekt op dit vlak.

Hoewel de beleidsverklaring goede intenties bevat, blijven er tal van structurele zwaktes die aangepakt moeten worden om écht het verschil te maken voor personen met een handicap, aldus mevrouw Samyn. Er wordt terecht aangehaald dat “werk een belangrijke garantie is tegen armoede en de autonomie bevordert van personen met een handicap en inclusie in de samenleving”, maar toch behoort België op het vlak van de arbeidsmarktparticipatie van personen met een handicap bij de slechtste leerlingen van de Europese Unie.

De minister wil dit aanpakken, maar de versnippering van bevoegdheden met betrekking tot het beleid voor personen met een handicap brengt een complexe wetgeving met zich mee. De versplintering van bevoegdheden is en blijft een structureel probleem dat inclusie en gelijke kansen ondermijnt. Het gebrek aan coördinatie en overleg, de ongelijke toegang tot diensten en de administratieve complexiteit zijn directe gevolgen van

Mme Ellen Samyn (VB) s’attendait à davantage d’ambition en faveur des personnes en situation de handicap de la part du gouvernement. Pourtant, l’importance cruciale de mesures gouvernementales pour promouvoir l’inclusion de ces personnes ne peut être suffisamment soulignée. La députée rappelle qu’il est question de quelque 600.000 personnes qui méritent amplement toute notre attention. Il est indéniable, cependant, qu’elles sont souvent oubliées, laissées en marge de la vie quotidienne de la société, voire parfois perçues comme un problème.

Qui plus est, elles peuvent être maltraitées ou traitées injustement en raison de leur handicap, éprouvent plus de difficultés à trouver un emploi, courent un risque accru de pauvreté ou d’exclusion sociale et sont davantage exposées à la violence. Cela ne devrait plus exister de nos jours, mais pourtant, en 2025, les personnes en situation de handicap sont encore confrontées à de nombreux obstacles, au propre et au figuré.

Le ministre a de l’ambition et il pourra compter sur le VB lorsqu’il s’agit des plus vulnérables. Toutefois, concevoir un plan est une chose; le mettre en œuvre en est une autre. Espérons qu’il ne se bornera pas à “examiner, étudier et évaluer” à l’instar du gouvernement précédent. La politique doit – ou du moins, devrait – apporter une solution aux problèmes que rencontrent les personnes en situation de handicap, d’autant que le Conseil Supérieur National des Personnes Handicapées et nombre d’autres organisations ont déjà publié un solide *corpus* de matériel d’étude sur le sujet au cours des dernières années.

L’exposé d’orientation témoigne de bonnes intentions, déclare Mme Samyn, mais de très nombreuses faiblesses structurelles subsistent et, pour faire réellement la différence pour les personnes en situation de handicap, elles devront être résorbées. Le ministre rappelle à juste titre que “le travail est un rempart important contre la pauvreté; il favorise l’autonomie des personnes en situation de handicap et leur inclusion dans la société”. Pourtant, la Belgique figure parmi les plus mauvais élèves de l’Union européenne en ce qui concerne la participation des personnes en situation de handicap au marché du travail.

Le ministre entend s’attaquer au problème, mais le morcellement des compétences en matière de politique du handicap se solde par une législation complexe. La fragmentation des pouvoirs est et reste un problème structurel, aux incidences délétères sur l’inclusion et l’égalité des chances. Manque de coordination et de concertation, inégalité d’accès aux services et complexité administrative en sont autant de conséquences

deze fragmentatie. Het lid is van mening dat de politieke wil ook in de huidige beleidsverklaring afwezig blijft om hieraan te verhelpen.

Zolang deze persoonsgebonden bevoegdheid niet geheel wordt overgeheveld naar de deelstaten, zal er geen uniforme aanpak mogelijk zijn, en blijven personen met een handicap het slachtoffer van de Belgische versnippering.

De spreekster vraagt zich af of de minister van plan is om tijdens deze legislatuur werk te maken van de totale overheveling van het beleid voor personen met een handicap naar de deelstaten. In ieder geval zal het VB een aanbeveling indienen om de minister ertoe te brengen in contact te treden met zijn collega's, om zo de versnippering van de bevoegdheden in het kader van het beleid personen met een handicap tegen te gaan, en ze naar de gewesten over te dragen.

In zijn beleidsverklaring vestigt de minister verder zeer terecht de aandacht op het belang van de combinatie van beroepsinkomsten en tegemoetkoming, en op het feit dat "starre drempels" kunnen zorgen voor het plotseling verlies van rechten. Personen met een handicap die willen werken, moeten kunnen werken en mogen niet het slachtoffer worden van starre drempels. Volgens het lid moet er dan ook worden onderzocht hoe de tegemoetkomingen kunnen worden herzien zodat deze groep meer mogelijkheden krijgt om inkomen uit arbeid te verwerven.

Verder zal de cumulregeling voor de IT na een periode van tewerkstelling worden verbeterd, zodat die niet leidt tot het verlies van de tegemoetkoming. Momenteel leidt de overgang van een beroepsinkomen naar een vervangingsinkomen bij veel mensen tot een verlies van de IT. Terwijl de vrijstelling voor het beroepsinkomen ongeveer 71.000 euro bedraagt, komt die voor een vervangingsinkomen neer op ongeveer 4300 euro.

Zal het vrijgesteld bedrag van arbeidsinkomsten worden herzien bij de berekening? Is de minister van plan om de vrijstelling voor vervangingsinkomens te verhogen, of is hij van mening dat dit eerder zou leiden tot een werkloosheidsval? Wordt er eventueel gedacht aan het invoeren van een forfaitaire tegemoetkoming, zodat mensen die momenteel geen IT krijgen, bijvoorbeeld omdat hun vervangingsinkomen te hoog is, toch aanspraak kunnen maken op de afgeleide rechten?

Wat de federale publieke tewerkstelling van mensen met een handicap betreft, zou de overheid inderdaad een voorbeeldrol moeten spelen als inclusieve werkgever, maar daar wordt jaar na jaar aan verzaakt. De

directes. La députée estime que même dans l'exposé d'orientation politique présenté, la volonté politique pour remédier à cette situation fait défaut.

Tant que cette compétence, centrée sur la personne, n'est pas intégralement transférée aux entités fédérées, aucune approche uniforme ne sera possible et les personnes en situation de handicap resteront victimes du morcellement belge.

L'intervenante se demande si le ministre a l'intention d'oeuvrer à ce transfert total au cours de cette législature. De toute manière, le VB déposera une recommandation pour persuader le ministre de prendre contact avec ses collègues en vue de contrer la fragmentation des compétences dans le cadre de la politique du handicap, en transférant ces compétences aux Régions.

Dans son exposé d'orientation politique, le ministre attire judicieusement l'attention sur l'importance de la combinaison de revenus professionnels et d'allocations, et sur le risque de perte subite des droits en raison des "seuils rigides". Les personnes en situation de handicap qui souhaitent travailler doivent pouvoir le faire sans être victimes de ces seuils. Il convient donc d'étudier comment revoir au mieux les allocations afin d'offrir à ce groupe davantage de possibilités de gagner un revenu par le travail, estime l'intervenante.

En outre, le régime de cumul pour l'AI avec les allocations après l'emploi sera amélioré afin qu'une période d'emploi ne mène pas à la perte de l'allocation. À l'heure actuelle, le passage d'un revenu professionnel à un revenu de remplacement entraîne une perte de l'AI pour de nombreuses personnes. Alors que l'exonération pour les revenus professionnels s'élève à 71.000 euros environ, elle est de quelque 4300 euros pour les revenus de remplacement.

Le montant des revenus du travail exonéré sera-t-il révisé lors du calcul? Le ministre compte-t-il augmenter l'exonération pour les revenus de remplacement ou pense-t-il que cela conduirait plutôt à un piège à l'emploi? L'introduction d'une allocation forfaitaire est-elle éventuellement envisagée, de sorte que les personnes qui ne bénéficient pas de l'AI actuellement, par exemple parce que leur revenu de remplacement est trop élevé, puissent encore prétendre aux droits dérivés?

En ce qui concerne l'emploi des personnes en situation de handicap dans la fonction publique fédérale, le gouvernement devrait en effet montrer l'exemple en tant qu'employeur inclusif... mais c'est lettre morte, d'année

arbeidsparticipatie van mensen met een beperking bij de overheid is ontstellend laag, en kent de laatste jaren zelfs een nog dalende trend. Het roer moet dus meer dan dringend omgegooid worden om een participatiegraad van 3 % te bereiken.

De minister zal wat dat betreft ongetwijfeld over de meest recente informatie beschikken, maar met een gemiddelde van 1,40 % (volledige cijfers voor 2023) zit men lang nog niet aan het opgelegde quotum van 3 %.

Mevrouw Samyn stelt dan de volgende vragen: Hoe gaat hij de inclusieve organisatiecultuur, niet enkel binnen zijn eigen diensten, maar ook binnen de regering bereiken? Wanneer voorziet hij maatregelen om personen met een handicap aan te trekken tot het federale openbare ambt? Zal hij investeren in aanpassingen op de werkplek en opleidingen voorzien binnen de overheidsdiensten? Welke sancties worden voorzien wanneer het streefcijfer structureel niet wordt gehaald? En mocht het departement van de minister zelf niet voldoen aan de norm van 3 %, zal hij zichzelf dan ook sancties opleggen? Het terug-naar-werk-beleid inzake IVT-gerechtigden die deeltijds willen werken zou samen met de minister van Sociale Zaken worden bekeken. Zullen er specifiek terug-naar-werk-coördinatoren worden ingezet voor de begeleiding van deze specifieke groep? Gezien het feit dat een dergelijke begeleiding een bevoegdheid voor de deelstaten is, werd er intussen reeds overleg gepleegd met de deelstaatsministers?

Wat de sociale bescherming van personen met een handicap betreft, verwijst de spreker naar de ambitie van de minister om het systeem van sociale bijstand te hervormen. Tegen wanneer wordt deze hervorming voorzien? Men spreekt over een specifieke enveloppe voor de verhoging van de uitkeringen van de meest kwetsbare groepen, en de minister zou meewerken aan voorstellen van de minister van Armoede, maar over welk bedrag gaat het in zijn totaliteit, en hoeveel zou worden voorzien voor personen met een handicap die leven in precarie omstandigheden?

Wat de European Disability Card (EDC) betreft, is het in elk geval goed te vernemen dat de minister, in overleg met zijn collega's in de deelstaten, zal toezien op het verder uitrollen en het versterken van het EDC-project.

Volgens het lid worden voor het bewerkstelligen van een inclusieve samenleving voor personen met een handicap anno 2025 deze mensen nog te veel geconfronteerd met zowel figuurlijke als fysieke drempels. Op 2 mei 2024 werd in de Kamer een wetsontwerp goedgekeurd dat voor elke toekomstige federale regering de verplichting invoert om een actieplan handicap op te stellen, en de

en année. Le taux de travailleurs en situation de handicap dans le secteur public est terriblement bas, avec au surplus une tendance à la baisse ces dernières années. Il est donc plus qu'urgent de redresser la barre pour atteindre un taux de participation de 3 %.

Le ministre dispose assurément des informations les plus récentes, mais avec une moyenne de 1,40 % (chiffres complets pour 2023), nous sommes bien loin d'atteindre le quota fixé de 3 %.

Mme Samyn pose au ministre les questions suivantes: comment parviendra-t-il à instaurer une culture organisationnelle inclusive, non seulement dans ses propres services, mais aussi au sein du gouvernement? À quelle échéance prévoit-il des mesures visant à attirer les personnes en situation de handicap vers la fonction publique fédérale? Investira-t-il dans l'adaptation des lieux de travail et prévoira-t-il des formations au sein des services publics? Quelles sont les sanctions prévues si l'objectif n'est pas atteint de manière structurelle? Et si les propres services du ministre ne respectent pas la norme des 3 %, s'imposera-t-il lui-même des sanctions? La politique de retour au travail des bénéficiaires de l'ARR qui souhaitent travailler à temps partiel va être étudiée avec le ministre des Affaires sociales. Des coordinateurs spécialisés dans le retour à l'emploi vont-ils être affectés à l'accompagnement de ce groupe particulier? Puisque ce type d'accompagnement relève des compétences des entités fédérées, une concertation avec les ministres de ces entités a-t-elle déjà été organisée depuis lors?

En ce qui concerne la protection sociale des personnes en situation de handicap, l'intervenante évoque l'ambition du ministre de réformer le système d'aide sociale. À quel horizon cette réforme est-elle prévue? Il est question d'une enveloppe spécifique pour une augmentation des allocations pour les groupes les plus vulnérables, et le ministre collaborerait aux propositions du ministre chargé de la lutte contre la pauvreté. De quel montant total s'agit-il et quel est le montant prévu pour les personnes en situation de handicap vivant dans la précarité?

L'intervenante se réjouit d'apprendre que le ministre, en concertation avec ses collègues des entités fédérées, va veiller à la poursuite du déploiement et au renforcement du projet "European Disability Card" (EDC).

La députée estime qu'en 2025, les personnes en situation de handicap sont encore confrontées à trop d'obstacles, au propre et au figuré, pour qu'une société inclusive soit possible. Le 2 mai 2024, la Chambre a adopté un projet de loi visant à instaurer l'obligation pour chaque futur gouvernement fédéral d'adopter un plan d'action Handicap. Le ministre veillerait à la mise

minister zou erop toezien dat zijn federale collega's de maatregelen implementeren. Tegen wanneer voorziet men dit nieuwe plan?

De minister verklaart eveneens dat “elke federale minister binnen zijn of haar beleidsdomeinen maatregelen zal nemen om drempels voor personen met een handicap weg te werken”. Naast minister Beenders vermelden zijn minister-collega's Matz, Vandenbroucke, Clarinval, Quintin, Simonet en Crucke – de ene al wat uitgebreider dan de andere – specifiek maatregelen en/of aandacht voor personen met een handicap. Maar bij meer dan de helft van de leden van de regering – van premier De Wever, ministers Prévot, Van Peteghem, Jambon, Verlinden, tot ministers Francken, Bihet en Van Bossuyt is er geen spoor terug te vinden van inclusieve maatregelen voor personen met een handicap. Volgens mevrouw Samyn is er dus nog veel werk binnen de regering voor een effectieve en efficiënte afstemming op het vlak van handicapbeleid op manier.

Verder zou ook de fysieke toegankelijkheid van de overheidsgebouwen verbeterd worden. Tal van ministeries en administraties, stations en andere openbare ruimtes zijn nog altijd niet aangepast aan de noden van personen met een handicap. In de beleidsverklaring staat weinig of niets over de toegankelijkheid van de treinstations. Voormalig minister van Personen met een handicap, mevrouw Lalieux, gaf eerder toe dat het nog tot 2032 zal duren voor er uiteindelijk amper 176 van de in totaal 550 Belgische treinstations toegankelijk zullen zijn voor rolstoelgebruikers. Waarom blijft de toegankelijkheid van openbare infrastructuur zo achter? Wanneer wordt elk treinstation in België volledig toegankelijk?

Het principe van een goede dienstverlening door een moderne overheid is met betrekking tot de dienstverlening naar personen met een handicap toe nog ver te zoeken. Of het nu gaat over de communicatie met de betrokkenen, de snelheid van ageren, sommige kafkaïaanse maatregelen of de non-take-up van verschillende sociale tegemoetkomingen, er moeten meer initiatieven komen voor het bereiken een inclusieve en toegankelijke dienstverlening.

De minister zal ook inzetten op digitale inclusie. Het wordt soms vergeten, maar niet iedereen is digitaal mee en beschikt over digitale tools. Het klopt dat de digitale kloof bij personen met een handicap significant groter is dan bij de rest van de bevolking. Volgens de spreker is het goed dat er ondersteunde maatregelen zullen genomen worden maar, wetende dat niet iedereen beschikt

en œuvre des mesures par ses collègues de l'échelon fédéral. Quand ce nouveau plan devrait-il voir le jour?

Le ministre déclare également que “Chaque ministre fédéral prendra, dans ses propres domaines de compétence, des mesures en vue d'éliminer les obstacles que rencontrent les personnes en situation de handicap”. Outre le ministre Beenders, ses homologues MM. Matz, Vandenbroucke, Clarinval, Quintin, Simonet et Crucke mentionnent – certains plus longuement que d'autres – des mesures et/ou une attention spécifiques pour les personnes en situation de handicap. Par contre, plus de la moitié des membres du gouvernement – du premier ministre De Wever aux ministres Francken, Bihet et Van Bossuyt, en passant par les ministres Prévot, Van Peteghem, Jambon et Verlinden – restent muets sur le sujet. Mme Samyn en déduit que le gouvernement a encore un long chemin à parcourir avant d'assurer une harmonisation efficace et effective de la politique en matière de handicap.

En outre, l'accessibilité physique des bâtiments publics sera améliorée. Nombre de ministères et administrations, gares et autres espaces publics n'ont toujours pas été adaptés aux besoins des personnes en situation de handicap. L'exposé d'orientation politique ne dit rien, ou presque, sur l'accessibilité des gares. L'ancienne ministre des Personnes handicapées, Mme Lalieux, avait déjà admis qu'il faudrait attendre 2032 pour que 176 à peine des 550 gares belges soient enfin accessibles aux fauteuils roulants. Pourquoi l'accessibilité des infrastructures publiques se fait-elle à ce point attendre? À quelle échéance pouvons-nous escompter que chaque gare ferroviaire du pays sera totalement accessible?

“Un bon service assuré par des pouvoirs publics modernes” est encore bien loin d'une réalité pour les personnes en situation de handicap. Qu'il s'agisse de communication aux intéressés, de vitesse d'action, de non-recours à différentes allocations sociales en passant par quelques mesures kafkaïennes, davantage d'initiatives seront nécessaires pour parvenir à un service inclusif et accessible.

Le ministre va également miser sur l'inclusion numérique. On l'oublie parfois, mais l'alphabétisation numérique n'est pas universelle et tout le monde ne dispose pas d'outils numériques. La fracture numérique est nettement plus importante parmi les personnes en situation de handicap que dans le reste de la population, c'est exact. L'intervenante se réjouit des mesures

over digitale tools of de toegang tot My Handicap, zal men nog ergens fysiek of telefonisch terecht kunnen?

Ook de strijd tegen de niet-opname van sociale rechten blijft een pijnpunt. Naar schatting zou 40 à 50 % van de mensen die recht zouden hebben op een of meerdere sociale rechten – leefloon, verhoogde tegemoetkoming voor gezondheidskosten, verwarmingstoelage of een inkomensgarantie voor ouderen – deze niet opnemen. Het gaat hierbij over tienduizenden mensen. Volgens mevrouw Samyn is het bedroevend dat heel wat personen die recht hebben op een of meerdere toelages, die simpelweg niet opnemen omdat ze onwetend zijn, of omwille van de zeer ingewikkelde en omslachtige procedures, en bijgevolg tussen de mazen van het net vallen.

Mevrouw Samyn rekent op het engagement van minister Beenders om samen met zijn collega's – en ook met de collega's in de deelstaten – dit probleem aan te pakken. Men moet de manier van aanvragen eenvoudiger maken en een betere informatiedoorstroming voorzien, zodat de correcte informatie bij de juiste personen terechtkomt.

Wat de strijd tegen misbruik betreft, is het lid ook van mening dat dit probleem de solidariteit en het draagvlak van de sociale bescherming ondermijnt. De minister is voor de controlebevoegdheid afhankelijk van de FOD Financiën, maar mevrouw Samyn vraagt zich af of hij reeds met zijn collega heeft samengezeten om misbruik aan te pakken. Beschikt hij over cijfers voor het jaar 2024 van onterecht uitgekeerde tegemoetkomingen?

In het verleden werd er tenslotte al te weinig overlegd tussen de verschillende federale en regionale niveaus. De Interministeriële Conferentie voor Personen met een handicap kwam vorig jaar voor het laatst samen. Zal de minister een voortrekkersrol spelen om deze raad meer dan in het verleden te laten bijeenkomen?

De slogan “niets over ons, zonder ons” is dé leidraad inzake beleid personen met een handicap. Het is voor wie geen handicap heeft vrijwel onmogelijk om zich in de plaats te kunnen stellen van deze mensen. Dat er overleg met de deelstaten nodig is om de wetgeving beter af te stemmen, is sinds de laatste staatshervorming overduidelijk. Het VB wenst dan ook de volledige bevoegdheid overgeheveld te zien naar de deelstaten. Door de versnippering van bevoegdheden lopen er op tal van vlakken heel wat zaken mis en hier zijn de personen met een handicap met name de dupe van.

d'accompagnement à venir mais, sachant que certaines personnes ne possèdent pas d'outils numériques ou n'ont pas accès à My Handicap, auront-elles toujours un point de contact à qui s'adresser physiquement ou par téléphone?

Le non-recours aux droits sociaux demeure problématique. Selon les estimations, 40 à 50 % des personnes pouvant prétendre à un ou plusieurs droits sociaux – revenu d'intégration, intervention majorée de l'assurance maladie, allocation de chauffage ou garantie de revenus aux personnes âgées – n'y auraient pas recours. Des dizaines de milliers de personnes sont concernées. Mme Samyn se désole que, par ignorance ou en raison de la lourdeur et de la complexité des procédures, de nombreuses personnes ayant droit à une ou plusieurs allocations n'y aient pas recours et passent ainsi entre les mailles du filet.

Mme Samyn compte sur l'engagement du ministre Beenders à travailler avec ses collègues, y compris ceux des entités fédérées, pour s'attaquer à ce problème. Il convient de simplifier la procédure de demande et d'améliorer la circulation de l'information de manière à ce que les bonnes informations parviennent aux bonnes personnes.

La députée estime que les abus sapent la solidarité et le fondement de la protection sociale. Le ministre dépend du SPF Finances pour la compétence de contrôle, mais Mme Samyn se demande s'il a déjà rencontré son collègue dans le cadre de la lutte contre les abus. Dispose-t-il de chiffres sur les allocations indûment payées pour l'année 2024?

La concertation entre les différents niveaux fédéraux et régionaux était déjà insuffisante par le passé. La Conférence interministérielle Handicap s'est réunie pour la dernière fois l'an dernier. Le ministre prendra-t-il l'initiative d'augmenter la fréquence des réunions de cette CIM?

Le slogan “rien sur nous sans nous” est le fil rouge par excellence de la politique en matière de handicap: il est pratiquement impossible pour les valides de se mettre à la place d'une personne en situation de handicap. Depuis la dernière réforme de l'État, la nécessité de consulter les entités fédérées pour mieux harmoniser la législation s'est amplement avérée. Le VB souhaite donc que l'entière des compétences soit transférée aux entités fédérées. La fragmentation des pouvoirs entraîne de multiples dysfonctionnements dans de nombreux domaines, et ce sont les personnes en situation de handicap qui en pâtissent.

Vooruitgang boeken ten gunste van mensen met een beperking zal enkel lukken indien iedereen, over de partijtjgrenzen heen, de ambitie toont om voor deze groep op te komen. Het zal dus enkel lukken als iedereen met de neus in dezelfde richting staat en gecoördineerde actie onderneemt. Het is de taak van het Parlement om ertoe te komen dat er zorg wordt gedragen voor de meest kwetsbaren in onze samenleving.

Ten slotte verwijst het lid naar een bepaling van het Kamerreglement die duidelijk stelt dat beleidsverklaringen “de doelstellingen, het budgettaire kader en het tijdschema voor de tenuitvoerlegging” moeten bevatten. Het budgettaire kader bevindt zich niet in de huidige verklaring. Kan de minister dit alsnog bezorgen?

Mevrouw Florence Reuter (MR) gaat allereerst in op het betoog van de minister over het belang van een vertaling in gebarentaal, wat een echte uitdaging is voor onze samenleving. Om het gebruik van gebarentaal aan te moedigen, is samenwerking met de deelstaten essentieel (des te meer omdat de Franse Gemeenschap ongeveer tien jaar geleden een master in gebarentaal in het leven heeft geroepen).

De spreekster benadrukt dat er nog wel wat werk op de plank ligt op het gebied van gebarentaal en dat zulks over het algemeen geldt voor wat er nog allemaal moet worden verwezenlijkt op het gebied van personen met een handicap. Inzake de werkzaamheidsgraad van personen met een handicap loopt België al geruime tijd achter, met name binnen de overheid, waar de beoogde 3 % bij lange na niet wordt bereikt. De spreekster verwijst naar de in uitzicht gestelde sancties wanneer het streefcijfer structureel niet wordt gehaald, maar de vraag rijst hoe dergelijke sancties concreet zouden kunnen worden toegepast. Zal men eerst de in gebreke blijvende overheidsdiensten in kaart brengen, ze vervolgens begeleiden en dan pas sancties opleggen?

Tevens verwijst de spreekster naar het voornemen van de minister om een en ander te evalueren, het tot dusver gevoerde beleid inbegrepen. Ze verzoekt om toelichting over de evaluatiestrategieën die zullen worden ingevoerd.

Mevrouw Reuter leest voorts in de beleidsverklaring dat de minister zal laten onderzoeken hoe de administratieve last kan worden verlicht voor de personen met een handicap. De spreekster acht zulks lovenswaardig, maar is van oordeel dat mag worden verduidelijkt hoe men zulks zal trachten te verwezenlijken, en hoe een en ander ook mogelijk zal zijn voor bijvoorbeeld personen die minder handig zijn met nieuwe technologieën.

La situation de ces personnes ne pourra s'améliorer que si chacun, au-delà des clivages politiques, se montre résolu à les défendre – et ce ne sera possible que si tout le monde regarde dans la même direction et agit de manière coordonnée. Le Parlement a pour mission de veiller à ce que les personnes les plus vulnérables de notre société soient prises en charge.

L'intervenante cite, pour conclure, une disposition du règlement de la Chambre des représentants, qui stipule clairement que les exposés d'orientation politique doivent préciser “les objectifs, le cadre budgétaire et le calendrier d'exécution”. Le cadre budgétaire ne figure pas dans le présent exposé. Le ministre peut-il le transmettre?

Mme Florence Reuter (MR) revient tout d'abord sur les paroles du ministre concernant la traduction en langue des signes, qui constitue un véritable défi pour notre société. Pour encourager l'utilisation de la langue des signes, il est nécessaire de collaborer avec les entités fédérées (d'autant plus que la Communauté française a créé un master en langue des signes il y a une dizaine d'années).

La députée souligne que le travail demeurant à accomplir au niveau de la langue des signes rappelle le travail qui reste à accomplir de manière générale, lorsque l'on évoque les personnes en situation de handicap. Depuis longtemps, on qualifie la Belgique de mauvais élève lorsqu'il s'agit du taux d'emploi de ces personnes, et notamment au niveau de la fonction publique, où la barre des 3 % est loin d'être atteinte. L'oratrice mentionne que l'on parle à ce titre notamment de sanctions, mais on peut se demander comment ces sanctions pourraient être appliquées. Va-t-on identifier, puis accompagner les administrations fautives, avant de les sanctionner?

De la même manière, l'oratrice souligne la volonté du ministre d'introduire des évaluations, y compris des politiques menées jusqu'à présent, mais souhaiterait obtenir davantage de détails concernant les stratégies d'évaluation qui seront mises en place.

Mme Reuter relève dans l'exposé d'orientation politique du ministre qu'il est également question d'un allègement des charges administratives en faveur des personnes en situation de handicap. L'intervenante estime que ce principe est louable, mais qu'il convient de préciser de quelle manière cette mesure sera appliquée, et comment les personnes qui ne sont par exemple pas en mesure de maîtriser les nouvelles technologies pourront en bénéficier.

Daarnaast benadrukt de spreekster dat vereenvoudiging niet ten koste mag gaan van wie daadwerkelijk sociale bijstand nodig heeft. Zo zou ervoor moeten worden gezorgd dat wie begint te werken nog steeds recht heeft op bepaalde uitkeringen, dat er een bepaalde degressiviteit van het vervangingsinkomen is.

Mevrouw Reuter roept er dus toe op doeltreffende regelingen uit te werken, met name om de werkloosheidsvallen te voorkomen die door bepaalde uitkeringen zouden kunnen ontstaan, en ze benadrukt dat er nog een lange weg af te leggen is, ook al werd inzake de uitkeringsregeling op het stuk van de vervangingsinkomens een en ander beter op elkaar afgestemd. Vanuit dat oogpunt benadrukt de spreekster dat het nuttig zou zijn om naast de veelbelovende woorden van de minister ook cijfers te hebben, gekoppeld aan specifieke doelstellingen over de gehele legislatuur.

De minister heeft het over een nieuw federaal actieplan handicap, beslist een stap in de goede richting, vooral met het oog op een verandering van de mentaliteit en de houding ten opzichte van personen met een handicap, met name op de arbeidsmarkt.

De spreekster hoedt zich echter voor grote actieplannen die vaak beperkt blijven tot rondetafelgesprekken of overleg en niet altijd tot concrete resultaten leiden. Zal de minister inspiratie putten uit de eerdere actieplannen en in hoeverre denkt hij invulling te kunnen geven aan zijn eigen actieplan?

De heer Denis Ducarme (MR) van zijn kant onthoudt een kernelement in het betoog van de minister, namelijk dat er meer mensen aan het werk moeten. Die doelstelling ligt in de lijn van de algemene richtlijnen uit het regeerakkoord en speelt ook in op de achterstand die België inzake de werkzaamheidsgraad van personen met een handicap op het Europese niveau heeft.

Volgens het parlementslid ligt daar een echte uitdaging die verder reikt dan de puur technische aspecten van een administratieve vereenvoudiging, vooral omdat voltijds werk niet altijd makkelijk te vinden is voor de betrokkenen, van wie de situatie sterk kan verschillen naargelang van de handicap. Hij vindt het dan ook noodzakelijk om te voorzien in alternatieven als deeltijdwerk, die beter aan de behoeften van de betrokkenen tegemoetkomen en om tegelijkertijd een specifieke dynamiek op gang te brengen om het voor mensen met een handicap aantrekkelijker te maken te werken.

Mevrouw Marie Meunier (PS) is van mening dat de uiteenzetting van minister Beenders duidelijkheid mist,

En outre, la députée souligne qu'il faut aussi veiller à ne pas simplifier au dépens des personnes qui ont besoin d'aide sociale. Il faut par conséquent s'assurer qu'une personne qui commence à travailler puisse continuer à bénéficier de certaines allocations, et faire en sorte qu'il y ait une certaine dégressivité des revenus de remplacement.

Mme Reuter estime qu'il convient donc de mettre en place des systèmes efficaces, notamment pour éviter les pièges à l'emploi qui pourraient être créés à travers certaines allocations et souligne qu'il reste du chemin à faire même si le système des allocations pour les revenus de remplacement est mieux harmonisé. Dans cette optique, la députée souligne qu'il serait utile de ne pas avoir que des paroles prometteuses de la part du ministre, mais aussi de pouvoir disposer de chiffres, liés à des objectifs spécifiques sur l'ensemble de la législature.

Le ministre a évoqué un plan d'action fédéral handicap, qui est sans doute un pas dans la bonne direction, surtout lorsqu'il s'agit de changer les mentalités, et l'attitude à l'égard des personnes en situation de handicap, notamment au niveau du marché de l'emploi.

Cependant, l'oratrice se montre méfiante à l'égard des grands plans d'action qui se limitent souvent à des grandes tables rondes ou des concertations et qui ne mènent pas toujours à des résultats concrets. Le ministre va-t-il s'inspirer des plans d'action précédents et dans quelle mesure pense-t-il pouvoir concrétiser son propre plan d'action?

M. Denis Ducarme (MR) relève quant à lui un élément clé dans le discours du ministre, à savoir une mise au travail plus importante. Cet objectif est en accord avec les lignes générales mises en avant dans l'accord gouvernemental, et répond aussi au retard que la Belgique accuse en termes de taux d'emploi des personnes en situation de handicap au niveau européen.

Le député estime qu'il s'agit d'un véritable défi, qui dépasse le côté technique de la simplification administrative, d'autant plus qu'il n'est pas toujours possible de trouver un emploi à plein temps pour les personnes concernées, dont la situation varie souvent en fonction du handicap. L'orateur souligne dès lors la nécessité de mettre en place des alternatives, comme les mi-temps, qui répondraient mieux aux besoins de ces personnes, mais également la nécessité de créer une dynamique spécifique pour rendre le travail plus attractif pour les personnes en situation de handicap.

Mme Marie Meunier (PS) estime que le discours du ministre Beenders manque de clarté, notamment en ce

met name inzake het vooropgestelde tijdpad, de geplande maatregelen en het begeleidende begrotingskader, hoewel het huidige debat een en ander zou kunnen verduidelijken.

Volgens haar moet het beleid ten gunste van mensen met een handicap deel zijn van een transversale benadering, met het oog op hun volwaardige integratie in de samenleving en hun actieve deelname daaraan, zoals ook wordt benadrukt in de beleidsverklaring van de minister. Die beginselen sporen trouwens met die uit VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

Mevrouw Meunier herinnert eraan dat in de vorige legislatuur ter zake een aantal doorbraken werden geboekt, zoals het wegwerken van de zogenoemde “prijs van de liefde”, de verlaging van de zogenoemde “prijs van werk”, de verhoging van de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) met meer dan 10 %, de eerste grondwettelijke verankering van het recht op inclusie van personen met een handicap, de verlaging van de uitkeringsgerechtigde leeftijd van 21 naar 18 jaar en de goedkeuring van een ambitieus Federaal Actieplan Handicap dat in overleg met de sector, het middenveld en de overheid werd opgesteld.

De spreekster geeft echter toe dat mensen met een handicap nog steeds veel moeilijkheden ondervinden, vooral wat hun toegang tot werk betreft. Ze lopen nog altijd een verhoogd risico op armoede en sociale uitsluiting en worden nog steeds geconfronteerd met tal van obstakels die hun integratie in de samenleving bemoeilijken. Daarom dienen volgens haar de inspanningen te worden voortgezet en nieuwe maatregelen te worden genomen, met inachtneming van het grondbeginsel “niets over ons zonder ons” en met het Handvest van de Verenigde Naties als leidraad.

De spreekster merkt op dat de minister diezelfde lijn wil volgen, maar wil weten in hoeverre hij de sector bij het opstellen van zijn beleidsverklaring heeft geraadpleegd. Die bevat immers al concrete elementen met een directe impact op het leven van personen met een handicap.

Sinds de vorige legislatuur is elke regering wettelijk verplicht een federaal actieplan voor personen met een handicap goed te keuren. In het kader daarvan dringt de spreekster aan op een preciezer tijdpad voor het opstellen van het toekomstige plan. Men moet in dat verband ook zicht krijgen op hoe het overleg met de sector en met de betrokkenen zal worden georganiseerd.

qui concerne le calendrier mis en place, les mesures envisagées et le cadre budgétaire qui accompagnera ses mesures, même si le débat de ce jour pourrait y apporter plus de précisions.

La députée estime que la politique en faveur des personnes en situation de handicap doit s'inscrire dans une approche transversale, visant leur intégration pleine à la société et leur participation active à celle-ci, comme cela est effectivement mis en avant dans l'exposé d'orientation politique du ministre, ces principes s'inscrivant par ailleurs dans ceux de la Convention des Nations Unies relative aux droits des personnes en situation de handicap.

Mme Meunier souligne que lors de la précédente législature, plusieurs avancées ont été réalisées dans ce domaine, comme la suppression du prix de l'amour, la diminution du prix du travail, la hausse de plus de 10 % de l'allocation de remplacement du revenu (ARR), l'inscription historique du droit à l'inclusion des personnes en situation de handicap dans la Constitution, l'abaissement de l'âge d'accès aux allocations de 21 à 18 ans, ou l'adoption d'un plan d'action fédéral handicap ambitieux, construit en concertation avec le secteur, la société civile et l'administration.

L'oratrice concède toutefois que les personnes en situation de handicap rencontrent encore de nombreuses difficultés, notamment en termes d'accès à l'emploi. Ils restent aussi exposés à un risque accru de pauvreté et d'exclusion sociale, et rencontrent encore de nombreux obstacles freinant leur intégration dans la société. La députée estime dès lors qu'il est indispensable de poursuivre les efforts et de prendre de nouvelles mesures, en veillant à préserver le principe fondamental “rien sur nous sans nous”, et ce, conformément à la Charte des Nations Unies.

L'intervenante note que le ministre s'engage à suivre cette ligne, mais souhaiterait savoir dans quelle mesure il a déjà eu des concertations avec le secteur dans l'élaboration de sa note, dans la mesure où elle contient déjà des éléments concrets qui auront un impact direct sur la vie des personnes en situation de handicap.

L'adoption d'un plan d'action fédéral handicap est devenue une obligation légale pour chaque nouveau gouvernement depuis la législature précédente, mais l'intervenante souligne qu'il conviendrait d'obtenir un calendrier plus précis pour l'élaboration du futur plan. Il s'agirait aussi de savoir comment les concertations avec le secteur et les personnes concernées seront organisées.

De PS-fractie is van mening dat de afschaffing van de welvaartsenveloppe het belangrijkste minpunt in het voorgestelde beleid van de minister is. Die enveloppe heeft voor een stijging van de laagste uitkeringen gezorgd, hoewel een aantal begunstigten ervan nog steeds onder de armoedegrens leven. Die kwam vooral ten goede aan werkzoekenden en aan begunstigten van een inschakelingsuitkering, die de huidige regering nog meer lijkt te willen straffen. Daarnaast konden dankzij de welvaartsenveloppe ook het minimumpensioen, de invaliditeitsuitkeringen en de uitkeringen voor mensen met een handicap worden verhoogd, aldus de spreekster.

Door deze hefboom weg te nemen, neemt de regering volgens de spreekster het risico dat de bestaansonzekerheid van de mensen met de laagste inkomens er nog erger op wordt. Die maatregel maakt het weliswaar mogelijk 2,8 miljard euro te besparen, maar dat zal ten koste gaan van de meest kwetsbaren. Het is een beleidskeuze met ingrijpende gevolgen voor mensen die al moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen. Kan de minister zeggen wat de concrete gevolgen van deze maatregel zullen zijn voor alle mensen met een handicap die thans in België een uitkering ontvangen?

Tijdens de besprekingen met het oog op de regeringsvorming ging het over een compensatie-enveloppe. De begrotingstabel bevat immers een lijn in verband met de welvaartsaanpassing voor de kwetsbare groepen, met een bedrag van 25 miljoen euro per jaar, dus slechts 100 miljoen euro tegen 2029. Mevrouw Meunier betreurt de verlaging van het oorspronkelijke budget en stelt de volgende vragen: kan de minister bevestigen dat dit nieuwe budget ten goede zal komen van mensen met een handicap en, zo ja, hoeveel zal het bedragen? Hoe denkt hij hun uitkeringen tot 2029 te verhogen met zulke beperkte middelen?

Wat de toegang tot werk betreft, stelt de beleidsverklaring dat mensen die willen en kunnen werken, gebruik moeten kunnen maken van reële kansen op de arbeidsmarkt. In de beleidsverklaring wordt vooral benadrukt dat de werkgelegenheidsvallen moeten worden weggenomen, wat aansluit bij de logica van het regeerakkoord om te streven naar een werkzaamheidsgraad van 80 %.

Het lid is evenwel van mening dat de kern van de zaak elders ligt en dat het van fundamenteel belang is om kwalitatieve werkgelegenheid te bieden, in het bijzonder voor mensen met een handicap, door eenieder de mogelijkheid te bieden zich professioneel te ontplooien en tegelijkertijd de maatschappij in staat te stellen de specifieke vaardigheden en talenten van die mensen ten volle te benutten.

Le groupe PS estime que le principal point noir de la politique proposée par le ministre est la suppression de l'enveloppe bien-être qui contribuait au relèvement des allocations les plus basses, dont un certain nombre de bénéficiaires vivent encore sous le seuil de pauvreté. Elle concernait principalement les chômeurs et les bénéficiaires de l'allocation d'insertion que l'actuel gouvernement semble vouloir sanctionner davantage. Mais, selon la députée, l'enveloppe bien-être permettait aussi d'augmenter la pension minimum, les allocations d'invalidité et les allocations liées aux personnes en situation de handicap.

En supprimant ce levier, l'oratrice estime que le gouvernement prend le risque d'aggraver encore la précarité de celles et ceux qui ont déjà les revenus les plus faibles. Cette mesure permet certes de faire une économie de 2,8 milliards d'euros, mais celle-ci sera réalisée sur le dos des plus fragiles. C'est un choix politique lourd de conséquences pour les personnes qui peinent déjà à joindre les deux bouts. Le ministre est-il en mesure de dire quel sera l'impact concret de cette mesure pour l'ensemble des personnes handicapées qui bénéficient d'une allocation en Belgique?

Lors des débats préalables à la formation du gouvernement, une enveloppe compensatoire a été évoquée. Le tableau budgétaire mentionne en effet une ligne "liaison au bien-être des groupes vulnérables" avec un montant de 25 millions d'euros par an, donc seulement 100 millions d'euros d'ici 2029. Mme Meunier déplore la réduction du budget initialement prévu et pose les questions suivantes: le ministre peut-il confirmer si cette nouvelle enveloppe bénéficiera aux personnes en situation de handicap, et si c'est le cas, à quelle hauteur? Comment envisage-t-il la revalorisation de leurs allocations jusqu'en 2029 avec des moyens aussi limités?

En ce qui concerne l'accès à l'emploi, l'exposé d'orientation politique du ministre indique que les personnes désireuses et en capacité de travailler doivent se voir offrir de réelles opportunités au niveau du marché du travail. Il insiste principalement sur la nécessité de supprimer les pièges à l'emploi, dans la logique de l'accord de gouvernement visant un taux d'emploi à 80 %.

La députée estime cependant que l'essentiel est ailleurs et qu'il est fondamental de garantir un emploi de qualité, en particulier pour les personnes en situation de handicap, en offrant à chacun et chacune la possibilité de s'épanouir professionnellement, tout en permettant à la société de tirer pleinement partie des compétences et des talents spécifiques de ces personnes.

In de beleidsverklaring van de minister wordt ook een parallel getrokken tussen mensen die een handicap hebben en mensen die arbeidsongeschikt zijn. In de beleidsverklaring wordt aangekondigd dat het terug-naar-werkbeleid voor mensen die voor de IVT in aanmerking komen wordt gestroomlijnd en dat tegelijkertijd de beoordeling van de handicap door de DG HAN nader wordt afgestemd met de diensten die zich toeleveren op mensen die arbeidsongeschikt zijn.

Volgens mevrouw Meunier is deze aanpak problematisch, aangezien beide realiteiten totaal verschillend zijn, net als de behoeften en capaciteiten van de betrokken personen. Door ze allemaal op dezelfde manier te willen behandelen, riskeert men onaangepaste antwoorden te bieden. Volgens de spreker lijkt de beleidsverklaring daarom geen stap in de goede richting.

Overweegt de minister ook sancties voor mensen die weigeren in te stappen in een terug-naar-werktraject?

Wat werkgelegenheid in de privésector betreft, benadrukt de minister in zijn beleidsverklaring dat de werkgevers moeten worden aangemoedigd om meer mensen met een handicap in dienst te nemen en de rijkdom en diversiteit van hun talenten te erkennen. In de beleidsverklaring wordt ook terecht het fundamentele recht op redelijke aanpassingen benadrukt. De spreker erkent dat deze voorwaarden essentieel zijn, maar ze wil ook weten welke specifieke maatregelen zullen worden genomen om die doelstellingen te verwezenlijken.

Betreffende werkgelegenheid voor mensen met een handicap in de publieke sector benadrukt het lid dat er nog steeds een enorm tekort is. De huidige werkgelegenheidsgraad blijft steken op 1,4 %, wat heel ver verwijderd is van de doelstelling van 3 %. De Commissie voor de Inclusie van Personen met een Handicap, die deze cijfers heeft opgenomen in haar verslag van 2023, benadrukt de actieve rol van BOSA binnen de federale overheid, maar ook de noodzaak om de personele middelen te versterken, waardoor de teams die verantwoordelijk zijn voor de redelijke aanpassingen en de actieplannen voor mensen met een handicap beter kunnen worden begeleid en er een ondersteuningsnetwerk voor de betrokken ambtenaren kan worden opgezet. Is de minister van plan om naar aanleiding van die aanbevelingen het personeelsbestand van BOSA uit te breiden?

In de beleidsverklaring van de minister gaat het ook over sancties voor overheidsdiensten die niet voldoen aan de 3 %-norm. De spreker vraagt meer details over het soort sancties dat zou worden overwogen.

L'exposé d'orientation politique du ministre établit par ailleurs un parallèle entre les personnes en situation de handicap et les personnes en incapacité de travail. Il veut aligner la politique de retour à l'emploi pour les bénéficiaires de l'ARR tout en harmonisant l'évaluation du handicap par la DG HAN avec les services en charge des personnes en incapacité de travail.

Mme Meunier estime que cette démarche est problématique, dans la mesure où il s'agit de deux réalités totalement différentes, tout comme les besoins et les capacités des publics concernés. Vouloir les traiter de manière uniforme risque donc de mener à des réponses inadaptées. Selon l'oratrice, il semblerait donc que l'exposé d'orientation politique n'aille pas dans le bon sens.

Aussi, le ministre envisage-t-il des sanctions à l'égard des personnes qui refuseraient de s'engager dans un retour à l'emploi?

En matière d'emploi dans le secteur privé, l'exposé d'orientation politique du ministre insiste sur le besoin de stimuler les employeurs à recruter davantage de personnes en situation de handicap, et à reconnaître la richesse et la diversité des talents de ces personnes. Il insiste aussi à juste titre sur le droit fondamental à des aménagements raisonnables. L'intervenante reconnaît que ces prérequis sont essentiels, mais souhaiterait savoir quelles mesures précises seront mises en place pour atteindre ces objectifs.

En ce qui concerne l'emploi des personnes en situation de handicap dans le secteur public, la députée souligne que le déficit reste immense. Le taux d'emploi actuel plafonne à 1,4 %, ce qui est très loin de l'objectif de 3 % qui a été fixé. La Commission pour l'inclusion des personnes en situation de handicap, qui reprend ces chiffres dans son rapport 2023, insiste sur le rôle actif du SPF BOSA au sein de l'administration fédérale mais aussi sur le besoin de renforcer les moyens humains, qui permettrait de mieux accompagner les équipes chargées des aménagements raisonnables et d'accompagner les plans d'action en faveur des personnes en situation de handicap, et de mettre en place un réseau de soutien pour les fonctionnaires concernés. Le ministre envisage-t-il de renforcer les effectifs du SPF BOSA pour répondre à ces recommandations?

La note d'orientation politique du ministre fait également état de sanctions à l'égard des services publics qui ne respecteraient pas la norme des 3 %. À cet égard, l'oratrice demande des précisions sur le type de sanctions qui seraient envisagées.

Wat het opheffen van bepaalde obstakels naar werk betreft, verwijst de beleidsverklaring ook naar een hervorming van de IVT, opdat die niet wordt opgeheven zodra een bepaalde bovengrens wordt overschreden. Zal het inkomen uit arbeid echter ook worden verhoogd bij de berekening van deze tegemoetkoming, en zo ja, met welk budget?

Kan de minister zijn voornemen bevestigen om de vrijstellingsgrenzen voor vervangingsinkomens (ziekte- en werkloosheidsuitkeringen) te verlagen in de berekening van de integratietegemoetkoming? Hoe kan een dergelijke beslissing, die onvermijdelijk tot een verlaging van de uitkeringen voor veel begunstigden zal leiden, worden gerechtvaardigd?

In het regeerakkoord wordt de oprichting van een centraal register voor uitkeringen en sociale bijstand aangekondigd. De minister wil daaraan meewerken. Het register lijkt duidelijk tot doel te hebben het cumuleren van uitkeringen te beperken. Zal dat initiatief gevolgen hebben voor mensen met een handicap? Zo ja, hoe zullen die bovengrenzen van toepassing zijn op de specifieke uitkeringen?

In de beleidsverklaring gaat het ook over de modernisering van de wet van 1987 om de transparantie en de rechtszekerheid te vergroten, opdat mensen met een handicap altijd weten waar ze recht op hebben, rekening houdend met de ruimere hervorming van de sociale bijstand en de vereenvoudiging van de regelgeving. De sprekerster is het ermee eens dat die inmiddels minder zinvolle wetgeving aan herziening toe is. Ze vindt dat er meer duidelijkheid nodig is over de inhoud en de hoofdlijnen van die hervorming.

De voorbije jaren hebben de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap en de overheid zich meer bepaald toegelegd op het verdienvermogen, de creatie van een nieuwe evaluatieschaal en nieuwe vormen van samenwonen en van zorg. Zal de door de minister beoogde hervorming gebaseerd zijn op die studies? Werd een tijdschema vastgelegd om die hervorming te volbrengen?

Wat de DG HAN betreft, werd tijdens de vorige legislatuur enige vooruitgang geboekt, met name door de aanwerving van extra personeel en een programma om de achterstand bij de sociale onderzoeken te verminderen. De sprekerster merkt echter op dat er nog steeds problemen zijn met de toegankelijkheid en de doorlooptijd van dossiers, evenals met de fysieke toegankelijkheid van de diensten. Zij vraagt welke concrete maatregelen de minister van plan is te nemen.

En ce qui concerne la levée de certains freins à l'emploi, l'exposé d'orientation politique fait également état d'une réforme de l'ARR, afin que celle-ci ne soit pas supprimée dès qu'un plafond est franchi. Mais les revenus du travail seront-ils également augmentés dans le calcul de cette allocation, et avec quel budget le cas échéant?

Le ministre peut-il confirmer sa volonté de diminuer les plafonds d'abattement des revenus de remplacement (les indemnités de maladie, les allocations de chômage) dans le calcul de l'allocation d'intégration? Comment justifier une telle décision, qui entraînera inévitablement une diminution des indemnités pour de nombreux bénéficiaires?

L'accord du gouvernement prévoit la création d'un registre central des prestations et aides sociales, auquel le ministre souhaite participer. L'objectif de ce registre semble clairement de limiter le cumul des aides sociales. Les personnes en situation de handicap seront-elles concernées par cette initiative? Si tel est le cas, de quelle manière ces plafonds s'appliqueront-ils aux allocations spécifiques?

L'exposé d'orientation politique évoque également la modernisation de la loi de 1987, afin d'accroître la transparence et la sécurité juridique, afin que les personnes en situation de handicap sachent toujours à quoi elles ont droit, et tout en tenant compte de la réforme plus large des aides sociales et de la simplification de la réglementation. L'oratrice concède qu'il est nécessaire de revoir cette législation, qui a perdu de son sens, et estime qu'il serait nécessaire d'en savoir davantage quant au contenu et aux grands axes de cette réforme.

Un certain nombre de travaux ont été réalisés ces dernières années par le Conseil supérieur national des personnes handicapées et par l'administration, notamment sur la capacité de gain, la création d'une nouvelle échelle d'évaluation, ou encore sur les nouvelles formes de cohabitation et de soins. La réforme envisagée par le ministre va-t-elle s'appuyer sur ces études? Un calendrier a-t-il été fixé pour mener cette réforme à son terme?

En ce qui concerne la DG HAN, un certain nombre d'avancées ont été enregistrées lors de la précédente législature, notamment par le recrutement de personnel supplémentaire et à travers un programme qui a permis de réduire les retards dans les enquêtes sociales. Toutefois, l'intervenante constate qu'il persiste des problèmes au niveau de l'accessibilité et dans les délais de traitement des dossiers, tout comme en ce qui concerne l'accessibilité physique des services et s'interroge sur les mesures concrètes envisagées par le ministre.

Het lid stelt vervolgens enkele vragen: hoe denkt de minister in het algemeen de toegankelijkheid en de kwaliteit van de diensten aan de burger duurzaam te verbeteren? Zullen er concrete maatregelen worden genomen om de transparantie te verbeteren, om gebruikers meer inzicht te bieden in de beslissingen die op hen van invloed zijn en om de toegang tot de diensten te verbeteren, rekening houdend met eenieders mogelijkheden?

Is er nog steeds sprake van migratie naar een nieuw IT-systeem, en zo ja, wat is het tijdschema hiervoor?

Bovendien is mevrouw Meunier van mening dat de oprichting van multidisciplinaire teams essentieel lijkt om een meer volledige, evenwichtige en transparante beoordeling van de dossiers te garanderen, maar het lid stelt vast dat dit aspect niet aan bod komt in de beleidsverklaring van de minister. Heeft de minister concrete initiatieven op dit gebied gepland? Hoe is hij van plan die teams samen te stellen?

Voorts wil het lid het hebben over de non-take-up van rechten, wat heel zorgwekkend is en een veel grotere groep mensen vertegenwoordigt dan de gevallen van misbruik. Dat aspect komt wel degelijk aan bod in de beleidsverklaring van de minister, maar welke concrete maatregelen is hij van plan te nemen om het probleem van de non-take-up aan te pakken en om te waarborgen dat wie recht heeft op bepaalde uitkeringen die ook daadwerkelijk krijgt?

Tot slot heeft de spreker het nog over de mantelzorgers. Die komen niet aan bod in de beleidsverklaring van de minister, hoewel hun rol cruciaal is in de dagelijkse ondersteuning van de meest kwetsbaren, en meer in het bijzonder van mensen met een handicap. Plant de regering maatregelen om hun statuut en toegang tot sociale bescherming te verbeteren?

De heer Robin Tonniau (PVDA-PTB) feliciteert de minister met zijn aanstelling. Hij heeft een portefeuille met zeer veel impact, met name voor wat betreft de doelgroep die in dit debat aan bod komt, en die veel verwacht van de nieuwe regering.

Volgens de spreker omvat de beleidsverklaring van de minister in elk geval een aantal positieve maatregelen, zoals het aanpassen van de cumulgrenzen, die toelaten dat mensen met een lichte beperking hun uitkering kunnen combineren met een inkomen uit arbeid. Deze maatregel gaat in op de vraag van de betrokkenen, die momenteel

La députée poursuit en posant les questions suivantes: de manière générale, comment le ministre veut-il garantir l'amélioration durable de l'accessibilité et de la qualité des services rendus aux citoyens? Des mesures concrètes seront-elles prises pour améliorer la transparence, pour permettre aux usagers de mieux comprendre les décisions qui les concernent, et pour améliorer l'accès aux services, en tenant compte des capacités de chacune et de chacun?

Est-ce qu'il est toujours question de la migration vers un nouveau système informatique, et si oui, quel est le calendrier prévu à cet effet?

En outre, Mme Meunier estime que la création d'équipes pluridisciplinaires paraît indispensable pour garantir une évaluation plus complète, plus équilibrée et plus transparente des dossiers, mais la députée constate que cet élément ne figure pas dans l'exposé d'orientation politique du ministre. Le ministre a-t-il prévu des initiatives concrètes en ce sens? Comment compte-t-il recruter ces équipes?

Par ailleurs, la députée souhaite également aborder la problématique du non-recours aux droits, qui est en effet très préoccupante, et bien plus significative que celle des abus. Cet aspect figure bien dans l'exposé d'orientation politique du ministre, mais quelles sont les mesures concrètes qu'il compte mettre en place pour gérer les non-recours, et pour garantir que les personnes qui ont droit à des prestations puissent effectivement les obtenir?

Pour terminer, l'oratrice évoque la situation des aidants proches. Ceux-ci n'ont pas été mentionnés dans l'exposé d'orientation politique du ministre, mais leur rôle est néanmoins crucial dans le soutien quotidien des personnes les plus vulnérables, et plus particulièrement des personnes en situation de handicap. Le gouvernement prévoit-il des mesures afin d'améliorer leur statut, ainsi que leur accès aux protections sociales?

M. Robin Tonniau (PVDA-PTB) félicite le ministre pour sa nomination. Il s'est vu confier un portefeuille à très grand impact pour le groupe cible objet de ce débat, qui attend d'ailleurs beaucoup du nouveau gouvernement.

L'intervenant identifie, en tout état de cause, plusieurs mesures positives dans l'exposé d'orientation politique du ministre, comme l'adaptation des limites de cumul, qui permettra aux personnes en situation de handicap léger de combiner leur allocation et des revenus professionnels. Cette mesure répond à une demande des intéressés

vaak door hun handicap worden geconfronteerd met een inperking van hun inkomen en van hun rechten.

Ook de hervorming van de evaluatieschalen voor de bepaling van het verdienvermogen en de zelfredzaamheid is een stap in de goede richting, aldus het lid. Het valt echter te hopen dat dit zal gebeuren in samenwerking met de sector zelf.

Veel mensen met een beperking hebben noch de energie, noch de middelen om zelf op te komen voor hun rechten, wat hen financieel veelal duur komt te staan, en hen nog kwetsbaarder maakt. Daarom is het lid van mening dat het van belang is dat niet alleen de evaluatieschalen, maar ook de wisselvalligheid van de toekenning van de IVT wordt aangepakt.

Volgens de heer Tonniau overschaduwde één enkele beslissing echter zowat alle positieve elementen die zijn opgenomen in de beleidsverklaring. Het gaat hier om de specifieke enveloppe van 100 miljoen euro die wordt voorzien voor de verhoging van uitkeringen van kwetsbare groepen tijdens de komende legislatuur. Dat lijkt een behoorlijk bedrag, ware het niet dat tegelijkertijd de bestaande welvaartsenveloppe van 2,8 miljard euro wordt afgeschaft, waarvan om en bij de 11 % werd besteed aan het verhogen van de uitkeringen van de meest kwetsbare groepen. Deze maatregel komt neer op een besparing van 208 miljoen euro over de hele legislatuur.

Met andere woorden, er wordt ruim 200 miljoen euro bespaard op de uitkeringen van de personen met een beperking. In tijden waarin alles duurder wordt en steeds meer mensen moeite hebben om de rekeningen te betalen, gaat een progressieve minister dus de bijl zetten in de uitkering van een zeer kwetsbare bevolkingsgroep, door het afschaffen van de welvaartsenveloppe en het terugdringen van de uitkeringen van de personen met een beperking. Dit kan niet door de beugel.

Voor wat betreft de behandelingstermijn van de dossiers stelt de beleidsverklaring van de minister dat er efficiënter zal worden gewerkt. De heer Tonniau is echter van mening dat de minister daarmee de kritieke situatie niet zal oplossen. In 2022 drong de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap reeds aan op een snellere behandeling van de aanvragen, en op de noodzaak om meer personeel aan te nemen, aangezien voor heel wat aanvragen de behandelingstermijn meer dan een jaar bedroeg, en drie op de tien dossiers niet binnen de wettelijke termijn werden afgerond.

De wisselvalligheid waarmee de dossiers wordt behandeld, die mee aan de basis ligt van de hoge werkdruk en de lange behandelingstermijn, leidt ook tot vergissingen,

qui, actuellement, sont fréquemment confrontés à une limitation de leur revenu professionnel et de leurs droits en raison de leur handicap.

La réforme des échelles d'évaluation de la capacité de gain et de l'autonomie est également un pas dans la bonne direction, déclare l'intervenant. Il espère toutefois que cette révision aura lieu en concertation avec le secteur lui-même.

De nombreuses personnes en situation de handicap n'ont ni l'énergie ni les moyens de défendre elles-mêmes leurs droits, ce qui les pénalise financièrement et aggrave leur vulnérabilité. Il importe dès lors de ne pas se limiter aux échelles d'évaluation et de se pencher également sur l'inconstance de l'attribution de l'ARR.

Pour M. Tonniau, une unique décision vient cependant éclipser pratiquement tous les éléments positifs de l'exposé d'orientation politique l'enveloppe spécifique de 100 millions d'euros prévue pour une augmentation des allocations pour les groupes les plus vulnérables durant la prochaine législature. Ce montant semble appréciable, si ce n'était la suppression, dans le même temps, de l'actuelle enveloppe bien-être de 2,8 milliards d'euros, dont 11 % environ étaient consacrés à l'augmentation des allocations pour les groupes les plus vulnérables. Cette mesure revient donc à une économie de 208 millions d'euros sur l'ensemble de la législature.

En d'autres termes, le budget des allocations des personnes en situation de handicap sera raboté de plus de 200 millions d'euros. Alors que le coût de la vie augmente et que de plus en plus de gens peinent à payer leurs factures, un ministre progressiste va sabrer dans les allocations d'un groupe très vulnérable de la population en supprimant l'enveloppe bien-être et en réduisant leurs allocations. C'est inadmissible.

En ce qui concerne le délai de traitement des dossiers, l'exposé d'orientation politique du ministre avance que les processus seront rendus plus efficaces. M. Tonniau doute cependant que cela suffise à résoudre la situation, qui est critique. En 2022, le Conseil Supérieur National des Personnes Handicapées en appelait déjà à un traitement plus rapide des demandes et soulignait la nécessité d'embaucher plus de personnel, le délai de traitement dépassant une année pour un bon nombre de demandes et trois dossiers sur dix n'étant pas réglés dans le délai légal.

L'inconstance du traitement des dossiers, qui est en partie à l'origine de la charge de travail élevée et des longs délais de traitement, entraîne également des erreurs.

aldus het lid. En die vallen meestal uit in het nadeel van de rechthebbenden. Uit een studie van de ULB over de IVT blijkt dat in de praktijk de beoordeling zowel op basis van stukken als na een onderzoek van de persoon door een arts zeer willekeurig gebeurt. Ook varieert de beoordeling van het verlies van het verdienvermogen van arts tot arts. Met betrekking tot de IT blijken er eveneens tal van problemen te zijn.

Vanuit de sector wordt ook gesteld dat er structureel minder punten worden toegekend dan vroeger. Er gaan ook steeds meer mensen in beroep tegen een beslissing met betrekking tot de IVT of de IT. Daarvan krijgt nadien zowat 60 % een hogere uitkering. Dergelijke rechtszaken kosten de overheid jaarlijks 1,7 miljoen euro.

Dit alles zorgt niet enkel voor extra last bij de betrokkenen, maar ook voor meer dossiers bij DG Handicap. De mensen die instaan voor de behandeling van de dossiers doen hun best, maar ze staan voor een haast onmogelijke opdracht. Een structurele hervorming van de financiering is dan ook meer dan noodzakelijk, en die ontbreekt in deze beleidsverklaring, aldus het lid. Uiteindelijk zou iedereen gebaat zijn bij een meer correcte toekenning van de tegemoetkomingen.

Welke concrete stappen zal de minister nemen om de behandelingstermijn te verlagen? Is hij verder bereid om een onderzoek te laten uitvoeren naar de drempels rond de toekenningen? Is hij bereid om aan de hand van dat onderzoek cijfers naar voor te brengen omtrent het aantal heropende dossiers, het aantal dossiers waarvoor nadien een hogere uitkering wordt toegekend, bij welke dossiers een bepaalde termijn wordt vastgelegd? Enkel op die manier kan men nagaan waar de problemen zich situeren.

De heer Tonniau heeft daarnaast het over een overleg tussen de minister van Sociale zaken en de minister van Ambtenarenzaken zodat mensen met een beperking gemakkelijker aan de slag kunnen bij de overheid. Volgens het lid zou hij echter ook moeten overleggen met de minister van Mobiliteit, om de NMBS ertoe aan te zetten de rechten van de mensen met een beperking beter te respecteren. Zij zijn namelijk uitermate afhankelijk van het openbaar vervoer om zich te verplaatsen. En als men er niet voor kan zorgen dat deze mensen goed op hun werk geraken, wordt het erg moeilijk om hen bij de overheid aan te werven.

Ook voor wat betreft het openbaar vervoer is Arizona echter van plan om bezuinigingen door te voeren, aldus de spreker. Het valt te betwijfelen of de mensen met een beperking daar baat bij gaan hebben. Het gaat om een

Et celles-ci tournent généralement au désavantage des bénéficiaires, ajoute l'intervenant. Une étude sur l'ARR menée par l'ULB révèle que, dans la pratique, l'évaluation est très arbitraire, qu'elle se base sur des documents ou un examen médical du demandeur. L'évaluation de la perte de capacité de gain varie également d'un médecin à l'autre. De nombreux problèmes semblent aussi se poser au niveau de l'AI.

Le secteur évoque une réduction structurelle du nombre de points attribués. Les procédures d'appel d'une décision liée à l'ARR ou à l'AI sont en constante augmentation – et dans 60 % des dossiers environ, elles aboutissent à une révision à la hausse des allocations. Ces actions en justice coûtent chaque année 1,7 million d'euros aux finances publiques.

Cette situation fait non seulement peser une charge supplémentaire sur les demandeurs, mais multiplie aussi les dossiers à gérer chez la DG Handicap. Les travailleurs chargés du traitement des dossiers font de leur mieux, mais ils sont confrontés à une tâche quasi impossible. Une réforme structurelle du financement est donc plus que nécessaire, or l'exposé n'en fait pas mention. Au bout du compte, toutes les parties auraient intérêt à une attribution plus correcte des allocations.

Quelles mesures concrètes le ministre va-t-il prendre pour réduire les délais de traitement? Par ailleurs, est-il disposé à faire mener une étude sur les obstacles aux allocations et à présenter, sur la base de cette étude, les chiffres du nombre de dossiers rouverts, du nombre de dossiers où l'allocation a été majorée au terme de la procédure d'appel, ainsi que les dossiers pour lesquels un certain délai a été fixé? C'est la seule manière de parvenir à localiser les problèmes.

M. Tonniau évoque ensuite la concertation entre le ministre des Affaires sociales et la ministre de la Fonction publique en vue de faciliter l'emploi de personnes en situation de handicap dans la fonction publique. Il serait judicieux, estime-t-il, de rencontrer également le ministre de la Mobilité pour inciter la SNCB à mieux respecter les droits des personnes en situation de handicap, qui sont extrêmement dépendantes des transports publics pour se déplacer. Faute de s'assurer qu'elles pourront venir aisément sur leur lieu de travail, il sera très difficile de les recruter dans la fonction publique.

Or, l'Arizona prévoit des mesures d'économie dans les transports publics également, et les personnes en situation de handicap ne s'en trouveront vraisemblablement pas mieux. Il s'agit d'un groupe vulnérable qui a

kwetsbare groep, die veelal geen stem krijgt in onze maatschappij, en er moet alles aan worden gedaan om hun belangen te verdedigen.

Mevrouw Isabelle Hansez (Les Engagés) prijst vooreerst de beleidsverklaring van de heer Beenders, waaruit de sterke en ambitieuze wil van de regering blijkt om te ijveren voor een samenleving die inclusiever is en de rechten van personen met een handicap meer respecteert. Het doel van een volledige inclusie, in overeenstemming met het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, is een ambitie die Les Engagés volkomen deelt en die de leidraad vormt voor de politieke actie van de partij.

Mevrouw Hansez wijst tevreden op een aantal noemenswaardige vorderingen, in het bijzonder inzake het bevorderen van de toegang tot werk voor personen met een handicap. De doelstelling om de werkzaamheidsgraad van personen met een handicap te verhogen is fundamenteel. In België is slechts 44 % van de personen met een handicap aan de slag, terwijl onze buurlanden vaak een werkzaamheidsgraad boven de 60 % optekenen. Om de werkzaamheidsgraad te verhogen, zal de combinatie van uitkeringen en arbeidsinkomsten moeten worden verbeterd, teneinde werkloosheidsvallelen te vermijden. Het lid is dan ook van oordeel dat die ambitie volkomen gerechtvaardigd is en stelt dat Les Engagés daaraan haar steun zal verlenen.

De spreekster benadrukt voorts de nood aan stelsmatige redelijke aanpassingen. De minister stelt dat het nodig is de toegang tot werk voor personen met een handicap te bevorderen via redelijke aanpassingen, door specifieke aanpassingen te doen en de financiering van opleidingen en sensibiliseringsacties te ondersteunen. De spreekster acht het in dat opzicht ook belangrijk de European Disability Card te blijven verspreiden.

Inzake de versterkte en geïndividualiseerde ondersteuning van mensen op weg naar werk wil de minister inzetten op samenwerking op federaal en op deelstaatniveau, teneinde meer te investeren in jobcoaching, zowel voor werkgevers en teams als voor de personen met een handicap. Volgens mevrouw Hansez is die maatregel ook een garantie voor werk en de competenties van personen met een handicap.

Wat de duidelijke financiële stimulansen voor de werkgevers betreft, verwijst de minister naar een stimulans voor de aanwerving van werknemers met een handicap, die geldt voor alle sectoren, inclusief de non-profitsector. Het lid wijst er echter op dat bepaalde elementen nog moeten worden verduidelijkt, zoals de precieze nadere regels voor die aanpassingen en financiële stimulansen,

rarement voix au chapitre dans notre société. Tout doit être mis en œuvre pour défendre ses intérêts.

Mme Isabelle Hansez (Les Engagés) tient tout d'abord à saluer la présentation de l'exposé d'orientation politique du ministre Beenders, qui marque une volonté forte et ambitieuse du gouvernement d'œuvrer en faveur d'une société plus inclusive et respectueuse des droits des personnes en situation de handicap. L'objectif d'une pleine inclusion, en accord avec la Convention des Nations Unies relative aux droits des personnes handicapées, est une ambition que Les Engagés partagent pleinement et qui guide l'action politique du mouvement.

Mme Hansez relève avec satisfaction plusieurs avancées notables, notamment en ce qui concerne l'accès facilité à l'emploi des personnes en situation de handicap. L'objectif affiché d'augmenter le taux d'emploi des personnes en situation de handicap est un axe fondamental. La Belgique affiche un taux d'emploi de 44 % pour cette population, alors que ses voisins arrivent à un taux d'emploi qui dépasse souvent les 60 %. L'augmentation du taux d'emploi devra passer par l'amélioration du cumul des allocations et des revenus du travail, afin d'éviter les pièges à l'emploi. La députée estime dès lors que cette ambition est pleinement justifiée et indique que le groupe Les Engagés y apportera son soutien.

Par ailleurs, l'intervenante insiste sur le besoin d'un aménagement raisonnable systématisé. Le ministre mentionne la nécessité de favoriser le travail des personnes en situation de handicap à travers des aménagements raisonnables, en mettant en place des adaptations spécifiques et en soutenant le financement des formations et des actions de sensibilisation. Dans ce sens, l'oratrice estime qu'il sera également important de continuer à diffuser la European Disability Card.

En matière d'accompagnement renforcé et individualisé vers l'emploi, le ministre prévoit une coopération au niveau fédéral, mais également au niveau des entités fédérées, afin d'investir davantage dans le job coaching, aussi bien pour les employeurs et les équipes que pour les personnes en situation de handicap. Selon Mme Hansez, cette mesure constitue aussi une garantie pour l'emploi et les compétences des personnes handicapées.

En ce qui concerne les incitants financiers clairs pour les employeurs, le ministre évoque un encouragement pour l'engagement des travailleurs en situation de handicap, applicable à tous les secteurs, y compris le secteur non marchand. La députée indique toutefois que certains éléments restent davantage à préciser, comme les modalités précises de ces aménagements

het geplande financieringsniveau voor die maatregelen, alsook de garanties om te voorkomen dat de administratieve complexiteit voor de begunstigden en de werkgevers vergroot.

Wat de modernisering van de tegemoetkomingen voor personen met een handicap betreft, is mevrouw Hansez blij dat de minister een wettelijk raamwerk wil hervormen dat al van 1987 dateert en duidelijker en toegankelijker moet worden gemaakt. Het is essentieel dat die hervorming de procedures vereenvoudigt en de begunstigden een fatsoenlijk inkomen garandeert. Het plan van de regering moet worden aangemoedigd, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat het veiligstellen van de rechten van de betrokkenen centraal staat bij die modernisering.

Met betrekking tot de stelselmatige toegankelijkheid van de openbare diensten en infrastructuur verwijst de minister naar een actieplan toegankelijkheid, dat voorziet in de budgettering en de coördinatie van de werken om alle openbare instellingen tegen 2033 toegankelijk te maken. De spreker vraagt echter naar verduidelijking over de concrete toepassingsmaatregelen en toegekende financiële middelen.

Wat de transitie naar een volledig inclusieve samenleving betreft, is de integratie van het thema handicap in het gehele overheidsbeleid een essentiële stap voorwaarts voor mevrouw Hansez, die zich aansluit bij de wens van de minister om de structurele obstakels geleidelijk weg te werken en een universele toegankelijkheid te garanderen. De uitdagingen zijn groot. Het lid heeft dan ook lof voor de verbintenis van de minister om de inspanningen in die richting voort te zetten.

De spreker wijst echter op een aantal aandachtspunten en vragen. Met betrekking tot de strijd tegen armoede en sociale bescherming is mevrouw Hansez het ermee eens dat personen met een handicap bijzonder kwetsbaar zijn, met een armoedepercentage dat ver boven het nationale gemiddelde ligt. De levensduur ligt voor die mensen vaak hoger, wegens extra kosten in verband met het aanpassen van hun dagelijks leven, de specifieke zorg en de technische hulp die ze nodig hebben.

De spreker verzoekt om toelichting over de maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de uitkeringen worden opgetrokken teneinde ze gelijk te schakelen met de armoedegrens, over de administratieve vereenvoudiging om toegang te krijgen tot sociale bijstand en over de betere inaanmerkingneming van de specifieke behoeften op het gebied van huisvesting, vervoer en gezondheid.

et incitants financiers, le niveau de financement prévu pour ces mesures, ainsi que les garanties pour éviter une augmentation de la complexité administrative pour les bénéficiaires et les employeurs.

Pour ce qui est de la modernisation des allocations en faveur des personnes en situation de handicap, Mme Hansez accueille favorablement la volonté de réformer un cadre législatif qui date de 1987, et qui doit être adaptée pour une plus grande clarté et une meilleure accessibilité. Il est essentiel que cette réforme simplifie les procédures et garantisse un revenu décent aux bénéficiaires. La démarche du gouvernement doit être encouragée tout en veillant à ce que la sécurisation des droits des personnes concernées reste au cœur de cette modernisation.

Concernant l'accessibilité systématique des services publics et infrastructures, le ministre mentionne un plan d'action accessibilité, qui prévoit une budgétisation et une coordination des travaux visant à rendre l'ensemble des établissements publics accessibles d'ici à 2033. L'oratrice souhaite cependant des précisions à propos des mesures concrètes d'application et des moyens financiers alloués.

En ce qui concerne la transition vers une société pleinement inclusive, l'intégration du handicap dans toutes les politiques publiques est une avancée essentielle pour Mme Hansez, qui partage la volonté du ministre d'éliminer progressivement les barrières structurelles et d'assurer une accessibilité universelle. Ces enjeux sont importants, de sorte que la députée estime qu'il convient d'apprécier l'engagement du ministre à poursuivre les efforts dans cette direction.

L'oratrice soulève toutefois quelques points d'attention et quelques interrogations. En ce qui concerne la lutte contre la pauvreté et la protection sociale, Mme Hansez partage le constat selon lequel les personnes en situation de handicap sont particulièrement exposées à la précarité, avec un taux de pauvreté bien supérieur à la moyenne nationale. Le coût de la vie est souvent plus élevé pour ces personnes, en raison des dépenses supplémentaires liées à l'adaptation de leur quotidien, aux soins spécifiques et aux aides techniques nécessaires.

L'intervenante souhaiterait obtenir davantage de précisions sur les mesures qui seront mises en place pour garantir une revalorisation des allocations afin de les aligner sur le seuil de pauvreté, une simplification des démarches administratives pour accéder aux aides sociales, ainsi qu'une meilleure prise en compte des besoins spécifiques en matière de logement, de transport et de santé.

Inzake de bestrijding van sociale fraude heeft de spreker begrip voor het voornemen om een eerlijk systeem te waarborgen en misbruik tegen te gaan, maar ze acht het raadzaam om de controles oordeelkundig uit te voeren. Maar al te vaak worden rechtmatige rechthebbenden benadeeld door buitensporig omslachtige administratieve procedures of door controles die niet zijn afgestemd op hun situatie.

Daarnaast wil mevrouw Hansez gerustgesteld worden dat er evenredige controleprocedures komen zonder buitensporige bureaucratie ten nadele van de rechthebbenden, maar ook dat de met de controles belaste ambtenaren voldoende worden opgeleid, teneinde een welwillende aanpak te waarborgen die is aangepast aan de werkelijkheid van de handicap, en dat er tot slot geen repressieve aanpak komt, aangezien zulks de rechthebbenden zou kunnen ontmoedigen om hun rechten uit te oefenen.

Maximaal inzetten op sensibilisering en eenieder vragen om deel te nemen aan de inspanningen om tot een inclusievere samenleving te komen is één zaak, maar het is net zo belangrijk dat de overheidsdiensten het voortouw nemen. Zo staat in het regeerakkoord: “De publieke sector moet inzake personen met een handicap het voorbeeld geven: we implementeren sancties waar de voorziene richtcijfers in deze structureel niet gehaald worden.” Tussen 2016 en 2021 is de werkzaamheidsgraad van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt gedaald van 1,5 naar 1,06 %. In 2022 is dat cijfer heel licht gestegen naar 1,09 %.

Mevrouw Hansez vindt zulks onaanvaardbaar en ze geeft de minister de raad om samen met de minister voor Ambtenarenzaken alles in het werk te stellen om de werkzaamheidsgraad van 3 % personen met een handicap in het federaal openbaar ambt te halen.

Tot slot heeft de spreker nog enkele vragen in verband met het bovenstaande. Welke concrete maatregelen zullen er op het gebied van werkgelegenheid worden genomen om de indienstneming van personen met een handicap te bevorderen? Hoe zal ervoor worden gezorgd dat de hervorming van de uitkeringen leidt tot een vereenvoudiging en niet tot minder rechten?

Welke maatregelen worden in uitzicht gesteld op het stuk van armoede, om ervoor te zorgen dat personen met een handicap niet moeten kiezen tussen werk of een uitkering? Welke garanties kan de regering geven met betrekking tot de evenredigheid van de controles inzake sociale fraude?

Concernant de lutte contre la fraude sociale, la députée peut comprendre la nécessité d’assurer un système équitable et de lutter contre les abus, mais estime qu’il serait souhaitable d’assurer que les contrôles soient réalisés avec discernement. Trop souvent, des bénéficiaires légitimes se retrouvent pénalisés par des procédures administratives excessivement lourdes ou par des contrôles inadaptés à leur situation.

En outre, Mme Hansez indique qu’il faudrait aussi obtenir des assurances quant à la mise en place de procédures de contrôle proportionnées, afin d’éviter un excès de bureaucratie pour les bénéficiaires, mais aussi au sujet d’une formation adéquate des agents en charge des contrôles pour garantir une approche bienveillante et adaptée aux réalités du handicap, et finalement sur l’absence d’une approche répressive, qui pourrait décourager les bénéficiaires d’exercer leurs droits.

On peut sensibiliser au maximum et demander à tout le monde de participer à l’effort d’une société plus inclusive, mais il est tout aussi primordial que les services publics montrent la voie. Ainsi, dans l’accord de gouvernement, il est indiqué que le secteur public doit donner l’exemple en ce qui concerne le recrutement des personnes porteuses d’un handicap, et appliquer des sanctions lorsque les objectifs fixés ne sont pas atteints de manière structurelle. Le taux d’emploi de personnes en situation de handicap au sein de la fonction publique fédérale a diminué de 1,5 à 1,06 % entre 2016 et 2021. Il est très légèrement remonté à 1,09 % en 2022.

Cette situation n’est pas acceptable pour Mme Hansez qui conseille au ministre de faire en sorte, en accord avec la ministre de la Fonction publique, d’atteindre l’objectif de 3 % de travailleurs en situation d’handicap au sein de la fonction publique fédérale.

Pour terminer, la députée souhaite encore poser quelques questions relatives aux propos qui précèdent. Ainsi, en ce qui concerne l’emploi, quelles mesures concrètes seront mises en place pour encourager l’embauche des personnes en situation de handicap? Concernant les allocations, comment garantir que la réforme des allocations se traduise par une simplification et non par une diminution des droits?

En ce qui concerne la pauvreté, quelles mesures sont prévues pour éviter que les personnes en situation de handicap ne soient contraintes de choisir entre travail et allocations? Par rapport à la fraude sociale, quelles garanties le gouvernement peut-il donner quant à la proportionnalité des contrôles?

Tot slot gaat de spreekster andermaal in op een aspect waar ze een bijzonder belang aan hecht, de situatie van de mantelzorgers. Zij krijgen van nabij te maken met personen met een handicap. In het regeerakkoord staat dat hun statuut en rechten moeten worden versterkt, maar in de beleidsverklaring van de minister komen mantelzorgers niet één keer aan bod. Wat beoogt de minister te ondernemen voor wie personen met een handicap bijstaat? Wordt gewerkt aan initiatieven om hun rol beter te erkennen en hun aangepaste ondersteuning te bieden?

Mevrouw Hansez beoogt net als de minister de inclusie van personen met een handicap te verbeteren en ze erkent de uiteengezette stappen vooruit dienaangaande, evenals het voornemen tot samenwerking en overleg met de organisaties die personen met een handicap vertegenwoordigen en de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH).

Er zijn zeker nog een aantal vraagtekens en aandachtspunten, maar mevrouw Hansez twijfelt er niet aan dat minister Beenders en de regering vastbesloten zijn om daar nauwgezet en daadkrachtig aan tegemoet te komen. De spreekster kijkt dan ook reikhalzend uit naar de nadere regels voor de tenuitvoerlegging van de aangekondigde maatregelen en ze zal een constructieve houding aannemen bij de ondersteuning van de hervormingen.

Mevrouw Fatima Lamarti (Vooruit) deelt de overtuiging dat de personen met een handicap zich maximaal moeten kunnen ontplooiën en volwaardig deel moeten kunnen uitmaken van onze samenleving. Volgens het lid gaat het hier, zoals minister Beenders terecht stelt, om een fundamenteel recht, dat sinds kort ook is opgenomen in artikel 22ter van de Grondwet.

Volgens mevrouw Lamarti kan een inclusieve samenleving enkel worden bewerkstelligd door het nemen van structurele en doelgerichte beleidsmaatregelen, want personen met een handicap zijn een van de meest kwetsbare groepen in onze samenleving. Ondanks het streven naar inclusie worden ze geconfronteerd met tal van obstakels, zoals een moeilijke toegang tot de arbeidsmarkt en een hoog risico op armoede en sociale uitsluiting.

Zoals de beleidsverklaring het terecht stelt, is het noodzakelijk om belemmeringen aan te pakken, aldus het lid. Het is daarbij van groot belang om de werkgelegenheidsgraad te verhogen voor de personen met een handicap. Op dit vlak kan nog veel vooruitgang worden geboekt. In 2022 was in België slechts 44 % van de personen met een handicap werkzaam, terwijl in onze buurlanden de werkgelegenheidsgraad boven

Enfin, l'oratrice souhaite revenir sur un aspect qui est particulièrement important, à savoir la situation des aidants proches. Ceux-ci sont directement concernés par le handicap. L'accord gouvernemental prévoit d'améliorer leur statut et de renforcer leurs droits, mais le ministre ne l'a pas évoqué dans son exposé d'orientation politique. Que compte-t-il faire pour l'entourage des personnes handicapées? Des initiatives sont-elles en préparation pour mieux reconnaître leur rôle et leur apporter un soutien adapté?

Mme Hansez partage le souhait du ministre d'améliorer l'inclusion des personnes en situation de handicap et reconnaît les avancées présentées, ainsi que la volonté de coopération et de concertation avec les organisations représentatives des personnes en situation de handicap et le Conseil Supérieur National des Personnes Handicapées (CNSPH).

Il y a certes quelques interrogations et points d'attention, mais Mme Hansez ne doute pas de l'engagement du ministre Beenders et de celui du gouvernement pour y répondre avec rigueur et volontarisme. La députée attend avec intérêt les précisions sur les modalités de mise en œuvre des mesures annoncées, et adoptera une attitude constructive dans l'accompagnement des réformes.

Mme Fatima Lamarti (Vooruit) partage la conviction que les personnes en situation de handicap doivent pouvoir s'épanouir pleinement et faire partie intégrante de notre société. Comme l'affirme à juste titre le ministre Beenders, il s'agit là d'un droit fondamental, qui a d'ailleurs été récemment inclus dans l'article 22ter de la Constitution.

Une société inclusive ne peut devenir réalité qu'en adoptant des mesures politiques structurelles et ciblées, car les personnes en situation de handicap constituent l'un des groupes les plus vulnérables de notre société. Malgré les efforts d'inclusion, elles restent confrontées à de nombreux obstacles, notamment un accès difficile au marché du travail et un risque élevé de pauvreté et d'exclusion sociale.

Comme l'indique avec raison l'exposé d'orientation politique, il est nécessaire de s'attaquer à ces obstacles, déclare l'intervenante. Dans ce cadre, augmenter le taux d'emploi des personnes en situation de handicap est de la plus haute importance; de nombreux progrès peuvent encore être réalisés à ce niveau. En 2022, 44 % seulement des personnes en situation de handicap étaient professionnellement actives en Belgique, alors que nos

de 60 % ligt. Men moet daarom blijven inzetten voor de tewerkstelling van personen met een handicap, die meer kansen moeten krijgen om aan het werk te gaan. De minister heeft de lat dan ook hoog gelegd, en wil ervoor zorgen dat deze doelgroep tegen 2029 voor 60 % wordt tewerkgesteld.

Men kan zich echter afvragen op welke manier de werkgevers zullen worden aangemoedigd om mensen met een handicap in dienst te nemen, aldus de spreker. Hoe zal de minister ervoor zorgen dat werken voor deze mensen interessant wordt, zonder dat ze daarbij hun tegemoetkomingen verliezen? Heeft hij verder ook plannen om de samenwerking met de deelstaten te versterken om deeltijds werk en jobcoaching te bevorderen?

De sociale bescherming voor personen met een handicap vormt een cruciale schakel in de vrijwaring van hun inkomen. De voorgestelde hervorming van de wetgeving met betrekking tot de tegemoetkomingen voor personen met een beperking is een belangrijke ambitie. Het is van het grootste belang dat de administratieve lasten worden verminderd, en dat de mensen niet langer in onzekerheid verkeren omtrent hun rechten. Daarom stelt het lid de volgende vragen: hoe zal de minister ervoor zorgen dat deze hervorming daadwerkelijk leidt tot meer transparantie en een vlottere toegang tot de rechten voor deze groep, en hoe zal hij er tevens voor zorgen dat de federale en regionale maatregelen elkaar niet tegenwerken? Zal het nieuwe systeem rekening houden met het feit dat veel personen met een handicap bijkomende kosten hebben om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving?

Om daadwerkelijk een inclusieve samenleving te vormen, moet men ervoor zorgen dat er geen nieuwe drempels worden ingevoerd voor mensen met een handicap. Hoe zal de minister ervoor zorgen dat de nieuwe maatregelen geen nieuwe drempels gaan creëren? De nieuwe maatregelen mogen in geen geval de doelstelling van inclusie ondergraven.

Hoe zal de minister er verder concreet voor zorgen dat de aanbevelingen van het VN-comité voor de rechten van personen met een handicap effectief worden opgevolgd en geïmplementeerd, aangezien de beleidsverklaring stelt dat deze aanbevelingen een belangrijk vertrekpunt zijn?

Voor een moderne overheid en een goede dienstverlening is het essentieel dat DG HAN binnen de FOD Sociale Zekerheid blijft werken aan een klantgerichte en effectieve werking. Digitale inclusie en een betere communicatie zijn van groot belang als men er wil voor zorgen dat de rechthebbenden hun rechten kunnen opnemen. Welke

pays voisins enregistraient des taux d'emploi supérieurs à 60 %. Il convient donc de continuer à s'engager pour l'emploi des personnes en situation de handicap, qui doivent se voir offrir davantage d'opportunités d'entrer sur le marché du travail. Avec son objectif de porter le taux d'emploi de ce groupe cible à 60 % d'ici 2029, le ministre a placé la barre très haut.

Reste à savoir de quelle manière les employeurs seront encouragés à embaucher des personnes en situation de handicap, ajoute l'intervenante. Comment le ministre va-t-il s'assurer que l'emploi devienne financièrement intéressant pour ces personnes, sans leur faire perdre leurs allocations? Par ailleurs, prévoit-il de renforcer la coopération avec les entités fédérées pour favoriser le travail à temps partiel et le *job coaching*?

La protection sociale des personnes en situation de handicap est un maillon essentiel de la protection de leurs revenus. Le projet de réforme de la législation relative aux allocations des personnes en situation de handicap est une ambition de taille. Alléger la charge administrative et lever toute incertitude des demandeurs quant à leurs droits est de la plus haute importance. La députée pose dès lors les questions suivantes: comment le ministre s'assurera-t-il que cette réforme se traduira effectivement par une transparence accrue et un accès plus facile à leurs droits pour ce groupe, et comment veillera-t-il à ce que les mesures fédérales et les mesures régionales ne se contrecarrent pas? Le nouveau système tiendra-t-il compte du fait que de nombreuses personnes en situation de handicap doivent supporter des coûts supplémentaires pour pouvoir faire partie intégrante de la société?

Pour former une société véritablement inclusive, il faut veiller à ce qu'aucun nouvel obstacle ne soit créé pour les personnes en situation de handicap. Comment le ministre s'assurera-t-il que ce sera bien le cas avec les nouvelles mesures? Elles ne peuvent en aucun cas saper l'objectif d'inclusion.

L'exposé d'orientation politique mentionne que les recommandations du Comité des Nations Unies pour les droits des personnes handicapées constituent un important point de départ. Comment le ministre s'assurera-t-il, concrètement, qu'elles sont effectivement suivies et mises en œuvre?

Pour des pouvoirs publics modernes assurant un bon service, il est essentiel que la DG HAN du SPF Sécurité sociale continue à travailler à l'orientation client et à l'efficacité de son fonctionnement. L'inclusion numérique et une meilleure communication sont essentielles pour que les bénéficiaires puissent faire valoir leurs droits.

concrete stappen zal de minister nemen om de werking van DG HAN te verbeteren?

Kan hij er verder voor zorgen dat de strijd tegen fraude niet leidt tot bijkomende administratieve drempels?

Het is in de uitbouw van dit beleid ook noodzakelijk om de nadruk te leggen op het versterken van de samenwerking tussen de federale en de regionale overheden. Volgens de spreekster is deze samenwerking cruciaal om een coherent horizontaal beleid tot stand te brengen om de deelname van personen met een handicap aan het maatschappelijk leven op het vlak van werk, zorg en onderwijs te garanderen. De minister stelt dat hij op de Interministeriële Conferentie Handicap de communicatie met de deelstaten wil verbeteren, maar hoe zal hij de afstemming van federale en regionale maatregelen concreet aanpakken?

In de zoektocht naar een daadwerkelijk inclusieve samenleving moet verder worden gekeken dan de traditionele benadering van toegankelijkheid. Daarom moet het belang van een “universal design” worden benadrukt. Die wil niet enkel de fysieke toegankelijkheid bevorderen, maar houdt ook rekening met diverse sociale en virtuele omgevingen. Het beleid met betrekking tot personen met een handicap moet dan ook steeds binnen het inclusieve kader van een “universal design” worden ontwikkeld.

Door deze benadering als uitgangspunt te nemen kan een samenleving worden gecreëerd die niet enkel toegankelijk is voor iedereen, maar ook recht doet aan de diversiteit van alle burgers. Dit vergt van iedereen een blijvende inzet om een inclusieve maatschappij op te bouwen waarin niemand wordt uitgesloten. Toegankelijkheid en inclusie zijn per slot van rekening geen abstracte begrippen, maar concrete doelen die dagelijks moeten worden nagestreefd. Daarom moet blijvend worden geïnvesteerd in zorg, onderwijs, werkgelegenheid en toegankelijkheid, en in het centraal stellen van de personen met een handicap. Dat is de kracht van een daadwerkelijk inclusieve samenleving.

De uitgebreide beleidsverklaring van de minister is zeer ambitieus. De betrachtingen voor de komende jaren zijn indrukwekkend en gaan in de goede richting. De uitdagingen zijn weliswaar groot, maar de visie van de minister om de rechten van de personen met een handicap te versterken en de inclusie te bevorderen is precies wat nodig is, zo besluit mevrouw Lamarti.

Mevrouw Nahima Lanjri (cd&v) beaamt dat de minister een belangrijke rol speelt in het tot stand brengen van een inclusieve samenleving. Volgens het lid moet iedere

Quelles mesures concrètes le ministre va-t-il prendre pour améliorer le fonctionnement de la DG HAN?

Peut-il s'assurer que la lutte contre la fraude n'induirait pas des obstacles administratifs supplémentaires?

Il est également nécessaire, dans le cadre du développement de cette politique, de mettre l'accent sur le renforcement de la coopération entre les pouvoirs publics régionaux et fédéraux: l'intervenante la juge cruciale pour créer une politique horizontale cohérente garantissant la participation des personnes en situation de handicap à la société dans les domaines de l'emploi, des soins de santé et de l'enseignement. Le ministre déclare vouloir améliorer la communication avec les entités fédérées à la Conférence interministérielle Handicap, mais comment va-t-il aborder, concrètement, la coordination des mesures fédérales et des mesures régionales?

Pour parvenir à une société véritablement inclusive, nous devons aller au-delà de l'approche traditionnelle de l'accessibilité. Il convient donc de souligner l'importance de la “conception universelle” qui non seulement vise à promouvoir l'accessibilité physique, mais tient également compte des différents environnements sociaux et virtuels. Une politique relative aux personnes en situation de handicap doit donc systématiquement être élaborée dans le cadre inclusif de la “conception universelle”.

Se baser sur cette approche permet de créer une société non seulement accessible à tous, mais qui rend également justice à la diversité de tous ses citoyens. Construire une société inclusive dont personne n'est exclu requiert un engagement soutenu de la part de tous. *In fine*, l'accessibilité et l'inclusion ne sont pas des concepts abstraits mais des objectifs concrets à poursuivre au quotidien. Il est donc nécessaire de continuer à investir dans les soins, l'enseignement, l'emploi et l'accessibilité, ainsi que dans le positionnement central des personnes en situation de handicap. Voilà la force d'une société véritablement inclusive.

L'exposé d'orientation politique détaillé du ministre témoigne d'une grande ambition; les impressionnantes aspirations pour les années à venir vont dans la bonne direction. Certes, les défis à relever sont de taille, mais la volonté du ministre de renforcer les droits des personnes en situation de handicap et de promouvoir l'inclusion correspond parfaitement à ce qui est nécessaire, conclut Mme Lamarti.

Mme Nahima Lanjri (cd&v) reconnaît le rôle important du ministre dans l'avènement d'une société inclusive. Elle estime que chaque citoyen doit pouvoir faire partie

burger volwaardig aan onze samenleving kunnen deelnemen, en hoewel er in de voorbije regeerperiodes reeds tal van maatregelen zijn genomen om deze doelstelling te bereiken – van het invoeren van artikel 22ter in de Grondwet tot het bepalen van quota in de administratie en het wegnemen van fysieke drempels – toch blijft er nog veel werk aan de winkel.

Er blijven nog steeds veel drempels die het de mensen met een handicap moeilijk maken om volwaardig te participeren in de maatschappij, aldus de spreekster. Dit betekent onder meer kunnen gaan en staan waar men wil, bijvoorbeeld op het vlak van het openbaar vervoer, en hier merkt men dat de NMBS niet meteen het goede voorbeeld geeft.

Maar het gaat hem eveneens over de tewerkstelling, inclusief bij de overheid, en ook daar geeft die niet echt het goede voorbeeld. Want zelfs al bestaan er regels die de overheid opleggen om mensen met een handicap 3 % van het personeel te doen uitmaken, toch slaagt men niet in dit opzet, wel integendeel.

Volgens het lid is het daarom goed dat de nieuwe regering rond een aantal thema's echt werk wil maken van een inclusieve samenleving, zoals blijkt uit de beleidsverklaring van minister Beenders. Wat betreft de tewerkstelling van mensen met een handicap, is België momenteel een van de slechtste leerlingen van de Europese klas. Als men de activiteitsgraad van de globale bevolking vergelijkt met de activiteitsgraad van mensen met een beperking, dan bedraagt de kloof tussen beiden in België zowat 30 %, terwijl die in Frankrijk 10 % bedraagt, en in Italië 13 %.

Er is op dit vlak dus zeker ruimte voor verbetering. Mevrouw Lanjri heeft hiertoe dan ook een resolutie ingediend, met een aantal voorstellen gericht aan verschillende leden van de regering, teneinde de tewerkstelling van personen met een handicap te verbeteren. Niet alleen minister Beenders, maar ook de minister van Ambtenarenzaken en de minister van Zelfstandigen zal hierbij onder meer worden betrokken. Volgens het lid moeten er niet alleen bij de overheid, maar ook op het vlak van de reguliere arbeidsmarkt maatregelen worden genomen. In de resolutie wordt daar dieper op ingegaan.

De huidige beleidsverklaring van de minister roept in dit verband ook een aantal vragen op. Zo wordt de IVT van mensen met een handicap die worden tewerkgesteld pas op het einde van het jaar in kwestie herberekend, aldus het lid. Dit maakt dat mensen soms bijna een heel jaar lang werken en intussen ook nog steeds de IVT volledig krijgen uitbetaald. Maar het jaar nadien kan hun inkomen plots sterk dalen, terwijl ze op dat moment

intégrante de notre société. Bien que de nombreuses mesures aient déjà été prises au cours des législatures précédentes pour atteindre cet objectif – de l'introduction de l'article 22ter dans la Constitution à la fixation de quotas dans l'administration et à la suppression des obstacles physiques – il reste encore beaucoup à faire.

De multiples obstacles empêchent encore les personnes en situation de handicap de participer pleinement à la société. Cela suppose, notamment, de pouvoir aller et venir à sa guise, par exemple dans les transports publics – or il s'avère d'emblée que la SNCB ne donne pas vraiment le bon exemple.

Il s'agit également de l'emploi, y compris dans la fonction publique... laquelle est elle-même loin d'être un modèle. Malgré les règles imposant aux pouvoirs publics que 3 % de leurs effectifs soient composés de personnes en situation de handicap, l'objectif n'est pas atteint, loin de là.

L'intervenante salue donc la volonté du nouveau gouvernement de s'atteler réellement à une société inclusive autour d'un certain nombre de questions, comme le reflète l'exposé d'orientation politique du ministre Beenders. En matière d'emploi des personnes en situation de handicap, la Belgique est actuellement l'un des plus mauvais élèves de la classe européenne: si l'on compare le taux d'activité de l'ensemble de la population à celui des personnes en situation de handicap, l'écart est d'environ 30 % en Belgique, contre 10 % en France et 13 % en Italie.

Une marge d'amélioration est assurément présente dans ce domaine. Mme Lanjri a déposé une résolution dans ce sens, regroupant plusieurs propositions visant à promouvoir l'occupation des personnes en situation de handicap et adressées à différents membres du gouvernement. Outre le ministre Beenders, la ministre de la Fonction publique et la ministre des Indépendants pourraient s'en saisir. Des mesures doivent être prises non seulement dans les services publics, mais aussi sur le marché du travail régulier, déclare l'intervenante. Sa résolution développe ce point plus avant.

L'exposé d'orientation politique du ministre soulève plusieurs questions à cet égard. Ainsi, l'ARR des personnes en situation de handicap qui trouvent un emploi n'est recalculée qu'à la fin de l'année concernée. Il arrive donc parfois que quelqu'un perçoive l'intégralité de son ARR pendant pratiquement un an, puis que l'année suivante, le montant de l'allocation chute brusquement alors qu'il a peut-être cessé de travailler dans l'intervalle.

misschien niet langer tewerkgesteld zijn. Dit kan voor die mensen dan ook voor ernstige problemen zorgen.

Volgens mevrouw Lanjri is het daarom belangrijk om ervoor te zorgen dat dergelijke herberekeningen veel sneller worden doorgevoerd dan momenteel het geval is. Dit zou eventueel kunnen door het integreren van deze berekeningen met Jobcalc, de tool die onlangs werd ingevoerd, maar die blijkbaar nog niet op punt staat. Zo kan men ertoe komen dat men beter kan berekenen hoeveel iemand uiteindelijk zou verdienen door voltijds of halftijds te werken, en wat het effect daarvan zou zijn op de IVT.

Wat de tewerkstelling bij de overheid betreft, moet die sowieso het goede voorbeeld geven op dit vlak. Volgens het lid kan men niet verwachten dat de maatschappij een inspanning levert voor mensen met een beperking als de overheid zelf weinig of niet de moeite doet om deze mensen te integreren in het tewerkstellingsbeleid. Als onze buurlanden Duitsland, Luxemburg of Frankrijk er in slagen om hieronder een vooruitstrevend beleid te ontwikkelen, en de norm van 3 % halen, dan moet België dat ook kunnen. Het is de taak van de minister, en van de minister van Ambtenarenzaken, om hiervoor te zorgen, aldus mevrouw Lanjri.

De opdrachten die momenteel door de overheid worden toevertrouwd aan maatwerkbedrijven worden voorsnog opgenomen in de berekening van de tewerkstellingsgraad van mensen met een beperking, aldus de sprekerster. Maar in feite zou de overheid de norm van 3 % moeten kunnen halen zonder dat de maatwerkbedrijven hierbij worden meegeteld. Door hen bij de berekening te betrekken blijken sommige administraties namelijk geneigd om helemaal niets te doen, waardoor ze geen enkele medewerker met een beperking in hun rangen tellen. Dit kan niet door de beugel.

Wat betreft het doorvoeren van een redelijke aanpassing ten behoeve van mensen met een beperking, vraagt het lid of de minister van plan is om te bepalen wat een dergelijke redelijke aanpassing moet inhouden. Momenteel is het aan de werkgever om na te gaan in welke mate een aanpassing al dan niet redelijk is, en het zou wellicht beter zijn om hieromtrent een aantal richtlijnen vast te leggen, gebaseerd op het Protocol van 19 juli 2007 (Protocol tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie ten gunste van de personen met een handicap, Protocol betreffende het begrip redelijke aanpassingen in België krachtens de wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie

Cette méthode peut donc causer de graves problèmes dans certaines situations.

Pour Mme Lanjri, il est donc important que ces calculs soient effectués beaucoup plus tôt, éventuellement en les intégrant à JobCalc, l'outil qui a été récemment déployé mais n'est apparemment pas encore au point. Cela devrait permettre de mieux estimer les revenus qu'une personne pourrait percevoir en travaillant à temps plein ou à mi-temps, de même que l'impact de cet emploi sur l'ARR.

Les pouvoirs publics se doivent de montrer l'exemple en matière d'emploi de personnes en situation de handicap. On ne peut attendre de la société qu'elle fasse des efforts pour ce groupe si l'administration elle-même en consent peu, voire pas, pour intégrer ces personnes dans sa politique de recrutement. Si nos voisins allemands, luxembourgeois ou français parviennent à développer des politiques progressistes et à atteindre la norme des 3 %, la Belgique devrait pouvoir en faire autant. Il appartient au ministre ainsi qu'à sa collègue de la Fonction publique de s'en assurer, ajoute Mme Lanjri.

À l'heure actuelle, les missions que les pouvoirs publics confient à des entreprises de travail adapté sont incluses dans le calcul du taux d'emploi des personnes en situation de handicap. Ils devraient pourtant être en mesure de respecter la norme de 3 % sans comptabiliser ces missions, car certaines administrations semblent enclines à rester les bras croisés, sans aucun employé en situation de handicap dans leurs effectifs. C'est tout à fait inadmissible.

Au sujet des aménagements raisonnables au bénéfice des personnes en situation de handicap, l'intervenante demande au ministre s'il compte définir ce en quoi consiste un tel aménagement. Aujourd'hui, c'est à l'employeur de déterminer dans quelle mesure un aménagement est raisonnable ou non. Peut-être serait-il préférable d'établir des directives à cet égard, sur la base du Protocole du 19 juillet 2007 (Protocole entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région de Bruxelles-Capitale, la Commission communautaire commune, la Commission communautaire française en faveur des personnes en situation de handicap, Protocole relatif au concept d'aménagements raisonnables en Belgique en vertu de la loi du 25 février 2003 tendant à lutter contre la discrimination et modifiant

en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding).

Volgens het lid is het tevens belangrijk dat er voor wat betreft de tewerkstelling en de begeleiding van mensen met een handicap niet alleen met de andere federale ministers wordt overlegd, maar ook met de gewesten en gemeenschappen, omdat ook daar een aantal bevoegdheden zijn ondergebracht die deze mensen aanbelangen.

Wat betreft de tewerkstelling van mensen met een beperking moet er verder ook worden gewezen op het feit dat er tevens rekening moet worden gehouden met mensen die willen starten als zelfstandige, aldus het lid. Ook over dit aspect staan in de reeds eerder aangehaalde resolutie een aantal aanbevelingen aan de bevoegde ministers.

Met betrekking tot de European Disability Card (EDC), waarover in de voorbije legislatuur een resolutie werd ingediend, zijn er intussen al een aantal maatregelen uitgevoerd. Er is intussen een Europese richtlijn ter zake en verplicht Europa zowel de publieke als de private dienstverleners om de EDC te aanvaarden. Toch kan België op dit vlak nog verder gaan. Er blijft desondanks nood aan een meer doorgedreven sensibilisering rond de EDC, want veel mensen kennen en gebruiken de kaart nog steeds niet.

Volgens het lid mag de uitrol echter niet beperkt worden tot sport, vrije tijd en cultuur. Ook binnen de zorgsector, op het vlak van de mobiliteit en in de hulpverlening moet de EDC worden geïntroduceerd. Ook in de ziekenhuizen en bij de politie moet de kaart een betere bekendheid kunnen genieten. Dit zou onder meer kunnen door het invoeren van een QR-code, die nog meer informatie kan verstrekken over de kaarthouder. Het automatisch toekennen van de EDC is intussen weliswaar gestart, maar toch heeft de overheid een cruciale rol te vervullen in het verder uitrollen van dit instrument.

Wat betreft de parkeerkaart is er tijdens de voorbije legislatuur gestart met het invoeren van een centraal parkeerrechtregister, waar mensen met een handicap zich kunnen registreren, zodat ze niet onterecht een boete krijgen wanneer ze ergens gaan parkeren. Maar dit register heeft enkel kans op slagen als alle steden en gemeenten eraan meewerken, aldus het lid. Het is dan ook van belang dat de minister de uitrol van dit centraal register begeleidt. Misschien kan hij hiertoe reeds een aantal gegevens verstrekken, met name over het aantal steden en gemeenten dat zich reeds op het register heeft ingeschreven. In principe zou in mei van dit jaar het hele land zijn ingeschreven, maar hoe ver staat men

la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et de lutte contre le racisme).

L'intervenante trouve important qu'en matière d'emploi et d'accompagnement des personnes en situation de handicap, des concertations soient organisées non seulement avec les autres ministres fédéraux, mais aussi avec les Régions et les Communautés à qui certaines compétences concernant ces personnes ont été confiées.

Elle attire en outre l'attention sur les personnes qui souhaitent se lancer dans une activité indépendante. La résolution précitée inclut plusieurs recommandations aux ministres compétents à ce sujet également.

La *European Disability Card* (EDC) a fait l'objet d'une résolution déposée durant la dernière législature. Plusieurs mesures ont été prises depuis lors. Une directive européenne a été adoptée; l'UE impose aux prestataires publics et privés d'accepter la carte EDC. La Belgique peut toutefois aller encore plus loin dans ce domaine. Une sensibilisation plus poussée reste nécessaire, car de nombreuses personnes ignorent encore l'existence de l'EDC et ne l'utilisent pas.

Pour l'intervenante, le déploiement ne peut pas se borner aux sports, aux loisirs et à la culture: la carte devrait également être introduite dans les secteurs des soins de santé, de la mobilité et de l'assistance. L'EDC devrait aussi être mieux connue dans les hôpitaux et auprès des services de police. Cela pourrait notamment passer par l'introduction d'un code QR, qui peut fournir davantage d'informations encore sur le titulaire de la carte. L'attribution automatique de l'EDC a débuté dans l'intervalle, mais les autorités conservent un rôle crucial dans la poursuite du déploiement de cet instrument.

En ce qui concerne la carte de stationnement, la dernière législature a commencé à mettre en place un registre central des droits de stationnement; les personnes en situation de handicap peuvent s'y inscrire afin de ne pas être injustement verbalisées lorsqu'elles se garent quelque part. Pour Mme Lanjri, ce registre n'a de chance de réussir que si toutes les villes et communes y collaborent. Il importe donc que le ministre accompagne son déploiement. Peut-être pourrait-il déjà communiquer quelques données à cet effet, notamment sur le nombre de villes et communes qui ont déjà adhéré au système. En principe, l'ensemble du pays devrait l'avoir fait en mai de cette année, mais où en sommes-nous exactement?

precies wat dat betreft? Waar staat men tenslotte met de invoering van de Europese parkeerkaart?

Het derde luik van de beleidsverklaring omvat de inclusieve samenleving. Een aantal passages hieromtrent zijn zeker positief, onder meer voor wat betreft het verstrekken van voldoende middelen ten behoeve van de erkende handicaporganisaties, en het betrekken van personen met een handicap en de organisaties die hen vertegenwoordigen in het ontwikkelen van het beleid en bij het nemen van maatregelen, aldus het lid. Het spreekt voor zich dat men niet over hen kan spreken zonder met hen te spreken, “niet over ons zonder ons” met andere woorden.

Volgens de sprekerster is het verder ook belangrijk om de verdere uitbouw van een interfederaal plan te steunen, niet alleen voor wat betreft de werkgelegenheid, maar voor alle domeinen. Het is van groot belang dat het beleid wordt uitgebouwd in overeenstemming met de gewesten en gemeenschappen.

Daarnaast is er ook nog de belangrijke kwestie van de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, een verantwoordelijkheid die de minister met de minister belast met het Gebouwenbeheer van de Staat, Mevrouw Matz, deelt. Het is namelijk niet alleen belangrijk om figuurlijke drempels weg te werken, maar men moet ook de fysieke drempels doen verdwijnen. De overheid moet in elk geval fysiek toegankelijk blijven, ook voor deze mensen, en niet louter virtueel. In welke mate is de minister hier bereid om het goede voorbeeld te geven?

Ten slotte moet ook de non-take-up van rechten worden tegengegaan, aldus mevrouw Lanjri. Heel veel mensen hebben nog steeds niet de neiging om de rechten waarover ze beschikken op te nemen, omdat er drempels bestaan, of omdat ze eenvoudigweg niet weten waar ze recht op hebben, omdat ze bepaalde rechten niet automatisch krijgen toegekend. Wat gaat de minister doen om het automatisch toekennen van rechten voor de doelgroep waarvoor hij verantwoordelijkheid is te bevorderen? Er werd recent ook een studie uitgevoerd door DG HAN omtrent de non-take-up van rechten. Is deze studie reeds beschikbaar? Welke lessen trekt de minister uit deze studie, en met welke aanbevelingen wil hij alvast aan de slag gaan?

Volgens mevrouw Sarah Schlitz (*Ecolo-Groen*) zijn voor de integratie van mensen met een handicap concrete maatregelen vereist. Ze is dan ook blij dat de heer Beenders voor die bevoegdheid verantwoordelijk is. Het lid vindt dat de beleidsverklaring van de minister getuigt van diens handelingsbereidheid en van een echt enthousiasme om dingen te veranderen.

Et où en est l'introduction de la carte européenne de stationnement?

La troisième partie de l'exposé d'orientation politique traite de la société inclusive. Elle comporte plusieurs passages assurément positifs, notamment sur la mise à disposition de ressources adéquates au profit des organisations représentatives des personnes en situation de handicap ainsi que sur l'implication de ces organisations dans l'élaboration de la politique et des mesures à adopter. On ne peut, bien entendu, parler d'elles sans parler avec elles – le “rien sur nous sans nous”.

Il s'indique, selon l'intervenante, de soutenir le développement plus avant d'un plan interfédéral, non seulement au sujet de l'emploi, mais dans tous les domaines. Il est essentiel que la politique soit élaborée en accord avec les Régions et les Communautés.

Reste aussi l'importante question de l'accessibilité physique des bâtiments, une responsabilité que le ministre partage avec la ministre chargée de la Gestion immobilière de l'Etat, Mme Matz. Les obstacles à éliminer ne s'entendent pas qu'au sens figuré; les obstacles physiques doivent également disparaître. En tout état de cause, les pouvoirs publics doivent rester physiquement accessibles, y compris à ces personnes, et pas seulement en ligne. Dans quelle mesure le ministre est-il disposé à montrer l'exemple?

Enfin, le non-recours aux droits doit être combattu, conclut Mme Lanjri. De très nombreuses personnes tendent toujours à ne pas faire valoir leurs droits, en raison d'obstacles, parce qu'elles ignorent tout bonnement à quoi elles peuvent prétendre, parce que certains droits ne leur sont pas automatiquement accordés. Que compte faire le ministre pour promouvoir l'octroi automatique de ses droits au groupe cible dont il a la responsabilité? La DG HAN a récemment mené une étude sur le non-recours aux droits. Est-elle déjà disponible? Quels enseignements le ministre tire-t-il de cette étude? Auxquelles de ses recommandations entend-il déjà œuvrer?

Mme Sarah Schlitz (*Ecolo-Groen*) est d'avis que l'insertion des personnes en situation de handicap nécessite des mesures concrètes et est soulagée de voir M. Beenders en charge de ce portefeuille. La députée estime que l'exposé d'orientation politique du ministre reflète une volonté d'agir et une véritable envie de changer les choses.

Ze wijst er echter op dat dat geen gemakkelijke taak zal zijn, aangezien minister Beenders niet de eerste is die zich daarop toelegt, en België, in weerwil van de inspanningen van zijn voorgangers, ter zake nog steeds een enorme achterstand heeft. Het lid benadrukt dat het zijn verantwoordelijkheid is om de situatie te doen keren, maar dat bepaalde aspecten uit zijn beleidsverklaring de uitvoering van zijn project in gevaar kunnen brengen.

Mevrouw Schlitz betreurt de zeer lage werkzaamheidsgraad van mensen met een handicap. De minister beklemtoont terecht dat de toegang tot werk moet worden verbeterd, maar een faciliterend kader, zelfs met stimulansen en bewustmaking, is daartoe onvoldoende. Volgens haar komt het er vooral op aan te weten welke specifieke verplichtingen aan werkgevers zullen worden opgelegd en hoe de sancties tegen overheidsdiensten die zich niet aan de quota houden, zullen worden toegepast. Hoewel er ter zake al jarenlang verplichtingen bestaan, is er in wezen niets veranderd. Hoe en met welke middelen denkt de minister daar deze keer wel in te slagen?

De minister legt de sterk de nadruk op de toeleiding naar werk. Wat dat betreft, wijst de spreker erop dat personen met een handicap die willen werken, daar uiteraard de kans toe moeten krijgen. Maar hoewel velen dat willen, is een groot deel van hen daar niet toe in staat of zijn er obstakels eigen aan hun handicap die hen verhinderen te werken. Hoe zal de minister ervoor zorgen dat die stimulans niet omslaat in druk, met verkapte straffen voor wie niet kan werken?

De beleidsverklaring richt zich ook op de bestrijding van fraude en inzonderheid op parkeerkaartfraude. Mevrouw Schlitz wijst er echter op dat de situatie complexer is dan ze lijkt, want bij navraag blijken personen met een handicap veel hinder te ondervinden van het feit dat scanauto's niet in staat zijn hun parkeerkaart te detecteren. Die scanauto's zijn ongetwijfeld goed voor de gemeentelijke financiën, maar voor personen met een handicap en hun naasten zijn ze een bron van kopzorgen, omdat ze tot talloze vergissingen leiden die vaak pas na lange tijd worden rechtgezet.

Het lid vindt dan ook dat de betrokkenen echt een parkeerplaats dicht bij huis nodig hebben en betreurt het dat ze gestraft worden om iets waar ze niets kunnen aan doen. Volgens haar wijst dat op een flagrant misprijzen, waar absoluut iets aan moet worden gedaan.

L'intervenante indique toutefois que ce ne sera pas une mission facile, car le ministre Beenders n'est pas le premier à s'y lancer, et malgré les efforts de ses prédécesseurs, la Belgique accuse encore un énorme retard. La députée souligne qu'il est de sa responsabilité d'y remédier, mais que certains aspects repris dans sa note risquent de mettre en péril la mise en œuvre de son projet.

Mme Schlitz déplore le taux d'emploi très insuffisant des personnes en situation de handicap. Le ministre insiste à juste titre sur le besoin d'améliorer l'accès au travail, mais il ne suffit pas d'un cadre facilitant pour y parvenir, même avec des incitants et de la sensibilisation. L'intervenante estime à cet égard qu'il s'agit surtout de savoir quelles obligations spécifiques seront imposées aux employeurs, et comment les sanctions à l'égard des administrations publiques qui ne respectent pas les quotas seront appliquées. Même si des obligations existent depuis des années, rien n'a vraiment changé à ce niveau. Comment, par quels moyens, le ministre compte y parvenir cette fois-ci?

Le ministre insiste beaucoup sur l'incitation au travail. À ce propos, la députée indique qu'il est évident que les personnes en situation de handicap qui souhaitent travailler doivent en avoir la possibilité. Mais même s'ils sont nombreux à souhaiter travailler, une grande partie d'entre eux n'en sont pas capables, ou font face à des contraintes qui les empêchent de travailler à cause de leur handicap. Comment le ministre compte-t-il faire en sorte pour que cette incitation ne se transforme pas en pression, avec des sanctions déguisées pour celles et ceux qui ne peuvent pas travailler?

L'exposé d'orientation politique met aussi l'accent sur la lutte contre la fraude, notamment en ce qui concerne les cartes de stationnement. Mme Schlitz signale toutefois que la situation est plus complexe qu'il n'y paraît puisqu'en interrogeant les personnes en situation de handicap, il apparaît qu'ils rencontrent beaucoup d'ennuis avec les *scan cars*, qui ne sont pas capables de détecter leur carte de stationnement. Ces *scan cars* ont sans doute des avantages pour les finances communales, mais elles causent beaucoup de soucis aux personnes en situation de handicap et leurs proches, puisqu'ils provoquent de nombreuses erreurs, que l'on met souvent longtemps à corriger.

La députée estime dès lors que ces personnes ont réellement besoin d'une place de stationnement près de leur domicile, et déplore qu'elles soient sanctionnées pour des raisons qui ne les concernent pas. Selon l'oratrice, il s'agit donc d'une méprise flagrante, qui doit absolument être rectifiée.

Volgens het lid is het ook niet voldoende hun alleen een persoonlijke kaart voor eigen gebruik te geven, aangezien mensen met een handicap niet altijd in staat zijn om een auto te besturen. De kaart zou in voorkomend geval ook moet kunnen worden doorgegeven aan naasten.

Volgens mevrouw Schlitz moet de minister zijn aanpak bijsturen en met de meervoudige realiteiten van personen met een handicap rekening houden om een antwoord te bieden op de problemen, met name dat van de parkeerkaart, en om te voorkomen dat die problemen zich nog langer voordoen.

Bovendien leidt dat soort discours over parkeerkaarten vaak tot buitensporige controles en creëert het een klimaat van wantrouwen tegenover de begunstigten, aldus mevrouw Schlitz. Daardoor wordt er minder op de verscheidene vormen van hulp een beroep gedaan en worden rechten vaker niet opgenomen.

Het lid wijst er voorts op dat meer controles ook meer controleurs veronderstellen en dat de daartoe benodigde personele en financiële middelen volgens haar vaak ontoereikend zijn, met administratieve overlast tot gevolg. Mevrouw Schlitz kan er dus niet bij dat de minister een dergelijk betoog houdt maar niet met de middelen komt om de plannen in de praktijk te brengen.

Hoe zal de minister garanderen dat die controles niet onrechtvaardig worden uitgevoerd en hoe wil hij voorkomen dat personen met een handicap in een klimaat van veralgemeend wantrouwen in hun rechten worden beknot? Non-take-up komt veel vaker dan fraude voor en de gevolgen voor de samenleving zijn veel groter, omdat daardoor de bestaansonzekerheid van de meest kwetsbaren nog wordt vergroot. Ze raadt de minister dan ook aan om daar bij de tenuitvoerlegging van zijn maatregelen rekening mee te houden.

Inzake de vereenvoudiging van de tegemoetkomingen en een betere begeleiding is mevrouw Schlitz van mening dat niet uit het oog mag worden verloren dat dergelijke maatregelen al eerder werden aangekondigd, maar in werkelijkheid vaak hebben geleid tot een grotere beperking van de toegang tot rechten. Hoe denkt de minister er dan ook voor te zorgen dat die hervorming uiteindelijk niet leidt tot minder steun voor bepaalde categorieën van begunstigten?

De minister wil ook de administratieve procedures en het dossierbeheer vereenvoudigen. De spreker acht dat inderdaad noodzakelijk, aangezien het momenteel een echt hindernissenparcours is om een tegemoetkoming of een aangepaste dienst te verkrijgen. De spreker

Selon la députée, il ne suffit pas non plus de leur donner une carte personnelle, puisque les personnes en situation de handicap ne sont pas toujours capables de conduire une voiture, mais une carte qui puisse être transmise à leurs proches, le cas échéant.

Mme Schlitz estime dès lors que le ministre doit donc changer son approche sur cette question, et prendre en compte les réalités multiples dans lesquelles vivent les personnes en situation de handicap, afin de pouvoir remédier au problème qui se pose, en l'occurrence au niveau des cartes de stationnement, et pour que les problèmes qui viennent d'être évoqués ne surviennent plus.

En outre, d'après Mme Schlitz, le type de discours qui est tenu au sujet de la question des cartes de stationnement mène souvent à des contrôles excessifs, et crée un climat de suspicion envers les bénéficiaires, ce qui résulte souvent dans une diminution de l'accessibilité des aides, et une augmentation du non-recours aux droits.

Par ailleurs, la députée indique que l'augmentation des contrôles nécessite par ailleurs aussi un plus grand nombre de contrôleurs et estime que les moyens humains et financiers nécessaires aux contrôles ne sont souvent pas à la hauteur, ce qui crée une surcharge administrative. Mme Schlitz ajoute qu'il dès lors incompréhensible de tenir ce genre de discours lorsqu'on ne met pas en place les moyens nécessaires pour y donner suite.

Comment le ministre veut-il assurer que ces contrôles ne soient pas effectués de manière injuste et comment entend-il éviter que les personnes en situation de handicap voient leurs droits restreints dans un climat de suspicion généralisé? Le non-recours aux droits est bien plus fréquent que les cas de fraude, et les conséquences en sont bien plus importantes pour la société, puisque cette situation aggrave la précarité des personnes les plus vulnérables. La députée conseille dès lors au ministre de mener son action à la lumière de cette constatation.

Concernant la simplification des allocations et un meilleur accompagnement, Mme Schlitz est d'avis qu'il convient de rappeler que de telles mesures ont déjà été annoncées auparavant, mais que dans la réalité elles ont souvent mené à une plus grande restriction de l'accès aux droits. Comment le ministre compte-t-il donc faire en sorte pour que cette réforme n'aboutisse pas à une diminution du soutien pour certaines catégories de bénéficiaires?

Le ministre veut également simplifier les démarches administratives et simplifier la gestion des dossiers. L'oratrice estime en effet que c'est nécessaire, puisqu'à l'heure actuelle obtenir une allocation ou un service adapté relève d'un véritable parcours du combattant.

vraagt zich echter af hoe de minister dat denkt te bereiken, aangezien de personele en financiële middelen van de DG HAN niet zullen worden uitgebreid.

Mevrouw Schlitz wijst erop dat de minister zwaar inzet op digitalisering, zonder evenwel de middelen te verhogen of concrete acties voor te stellen. Het lid voegt daaraan toe dat veel begunstigden nood hebben aan niet zozeer digitaal als wel menselijk contact, een echt loket met een gepersonaliseerde begeleiding. Wat is de minister voornemens te doen op het vlak van de fysieke permanenties, die nu al veel te wensen overlaten?

Volgens het lid zou het daarom beter zijn een echte hervorming van de ondersteuningssystemen te overwegen, veeleer dan zich toe te spitsen op fraude. De echte urgenties zijn vandaag de automatisering van rechten en de strijd tegen de niet-opname van rechten. Het is bovendien essentieel om regelmatige evaluaties te plannen met het middenveld en de verenigingen die personen met een handicap vertegenwoordigen, en niet alleen overleg te plannen.

Inzake de werkzaamheidsgraad acht mevrouw Schlitz het nuttiger niet op louter vrijwillige verbintenissen in te zetten maar echte verplichtingen vast te leggen voor de inclusie van personen met een handicap in de tewerkstelling bij de overheid, alsook duidelijke termijnen te bepalen voor tewerkstelling in de privésector.

De spreekster betreurt dat de monitoring van discriminatie ten aanzien van personen met een handicap ontbreekt in de beleidsverklaring. Mevrouw Schlitz vindt immers dat die mensen de discriminatie waarvan ze slachtoffer zijn, moeten kunnen melden en voor hun verdediging moeten kunnen rekenen op begeleiding. Om een doeltreffend antidiscriminatiebeleid te kunnen voeren, acht het lid het noodzakelijk te weten hoe die discriminatie zich uit. In dat opzicht betreurt de spreekster echter de beslissing van de regering om de middelen van Unia terug te schroeven, wat betekent dat de regering de ogen sluit voor dat probleem. Die beslissing dreigt dan ook de steun aan mensen die zich gediscrimineerd voelen ernstig in gevaar te brengen.

Achter de grote lijnen van het beleid ten gunste van personen met een handicap gaan mensen en gezinnen schuil, die afhankelijk van het soort handicap heel verschillende realiteiten ervaren. De spreekster benadrukt dat minister Beenders oplossingen zal moeten vinden voor die mensen, die vaak machteloos staan tegenover de versnippering van de bevoegdheden in België.

Cependant, l'intervenante se demande comment il compte y parvenir, sachant que les moyens humains et financiers de la DG HAN ne seront pas renforcés.

Mme Schlitz relève que le ministre mise beaucoup sur le numérique, mais sans augmenter les moyens et sans actions concrètes. La députée ajoute que beaucoup de bénéficiaires ont besoin d'un contact humain plutôt que numérique, un véritable guichet avec un accompagnement personnalisé. Que compte faire le ministre sur le plan des permanences physiques, qui laissent déjà fort à désirer aujourd'hui?

Selon la députée, il serait donc préférable d'envisager une véritable réforme des systèmes de soutien plutôt que de se focaliser sur la fraude. Les vraies urgences concernent l'automatisation des droits et la lutte contre les non-recours. Il est en outre indispensable de planifier des évaluations régulières avec la société civile et les associations représentant les personnes en situation de handicap, et non pas seulement des concertations.

Concernant le taux d'emploi, Mme Schlitz estime qu'il serait plus utile de prévoir des obligations réelles pour l'inclusion des personnes en situation de handicap dans l'emploi public au lieu de simples engagements volontaires, ainsi que de fixer des horizons précis en ce qui concerne l'emploi privé.

L'intervenante déplore que l'absence de la question du suivi des discriminations subies par les personnes en situation de handicap dans l'exposé d'orientation politique du ministre. Mme Schlitz estime en effet que ces personnes ont besoin de pouvoir signaler les discriminations dont elles sont victimes, et doivent pouvoir compter sur un accompagnant afin d'être défendus. Pour pouvoir mener une politique anti-discriminatoire efficace, la députée souligne qu'il est nécessaire de savoir de quelle manière ces discriminations se manifestent. Mais à cet égard, l'oratrice déplore la réduction des moyens d'Unia décidée par le gouvernement qui revient en quelque sorte à casser le thermomètre afin qu'il n'indique plus la fièvre. Cette décision risque donc de compromettre fortement le soutien aux personnes qui se sentent discriminées.

Derrière les grandes lignes de la politique en faveur des personnes en situation de handicap se trouvent des humains, des familles, qui connaissent des réalités très variées en fonction du type de handicap. L'intervenante souligne que le ministre Beenders va devoir trouver des solutions pour ces personnes, qui sont souvent démunies face à la fragmentation des compétences en Belgique.

Mevrouw Schlitz attendeert erop dat er in de beleidsverklaring van de minister geen bepalingen over de mantelzorgers staan, en wijst erop dat er tijdens de vorige legislatuur enige vooruitgang was geboekt. Het lid hoopt dat deze legislatuur die lijn zal doortrekken.

Volgens de spreekster is de inclusie van personen met een handicap niet enkel een kwestie van werk en tegemoetkomingen, maar ook van een transversaal beleid waarin gezondheidszorg en mobiliteit ingebed zijn. De uitdagingen zijn transversaal en vergen een coördinatie met de hele regering en met de andere beleidsniveaus, gelet op het versnipperde politieke landschap in België.

Mevrouw Schlitz benadrukt dat het voorgestelde plan duidelijke en meetbare doelstellingen moet bevatten, met een budget dat in verhouding staat tot de ambities, en moet voorzien in regelmatige evaluatiemechanismen met een tussentijds evaluatieverslag. De spreekster stipt ook aan dat er tijdens de verschillende fasen van het plan overleg moet zijn met de betrokkenen, via de verenigingen die hen vertegenwoordigen.

Gezien de versnippering van de beleidsniveaus in dit land wijst mevrouw Schlitz erop dat de minister de personen met een handicap niet in zijn eentje zal kunnen helpen. Ze denkt echter dat hij wel vooruitgang kan boeken door middel van een goed opgesteld plan, met duidelijke doelstellingen en verbintenissen, waarvan hij de coördinator is voor alle beleidsniveaus. Voor het lid kan men tot slot niet langer vrede nemen met een situatie waarin elke minister zich naar eigen goeddunken inzet voor de behoeften van personen met een handicap.

III. — ANTWOORDEN VAN DE MINISTER

De heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale fraudebestrijding en Personen met een handicap, apprecieert allereerst de suggestie van mevrouw Gijbels om de samenwerking tussen DG HAN en de SIOD te bevorderen. De coördinatie van de inspectiediensten valt weliswaar onder de verantwoordelijkheid van de SIOD, maar het is een goed idee om het DG HAN nauwer te betrekken bij de opmaak van een actieplan, omdat het zeker een meerwaarde kan betekenen om de controlefunctie van de SIOD daar waar nodig te stimuleren.

Voor wat betreft de harmonisering van de verschillende bijstandsstelsels moet er in elk geval eerst overleg worden gepleegd met andere administraties en ministers, iets wat trouwens ook op tal van andere vlakken zal gebeuren.

Mme Schlitz relève l'absence de dispositions relatives aux aidants proches dans l'exposé d'orientation politique du ministre et souligne que certains progrès ont été réalisés sous la précédente législature. La députée souhaite que la présente législature continue dans cette voie.

Selon l'oratrice, l'inclusion des personnes en situation de handicap ne passe pas uniquement par l'emploi ou les allocations, mais par une politique transversale qui englobe aussi les soins de santé ou encore la mobilité. Les enjeux sont transversaux et nécessitent une coordination avec l'ensemble du gouvernement ainsi qu'avec les autres niveaux de pouvoir, étant donné la fragmentation de la scène politique belge.

Mme Schlitz souligne que le plan proposé devra contenir des objectifs clairs, mesurables, avec un budget à la hauteur des ambitions, et qu'il doit mettre en place des mécanismes d'évaluation réguliers avec un rapport d'évaluation intermédiaire. L'intervenante souligne aussi la nécessité de prévoir, au niveau des différentes phases du plan, des consultations avec les personnes concernées, à travers les associations qui les représentent.

Étant donné la fragmentation des niveaux de pouvoir dans ce pays, Mme Schlitz souligne que le ministre ne peut pas à lui tout seul aider les personnes en situation de handicap. Mais moyennant un plan bien rédigé, avec des objectifs et des engagements formulés de manière claire, dont il est le coordinateur pour tous les niveaux de pouvoir, l'oratrice estime qu'il peut réaliser des avancées. La députée conclut qu'il n'est plus possible de se contenter d'une situation où chaque ministre s'occupe selon son bon vouloir des besoins des personnes en situation de handicap.

III. — RÉPONSES DU MINISTRE

M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la Fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances salue tout d'abord la suggestion, émise par Mme Gijbels, de favoriser la collaboration entre la DG HAN et le SIRS. Bien que la coordination des services d'inspection soit de la responsabilité du SIRS, il serait effectivement judicieux d'associer plus étroitement la DG HAN à l'établissement d'un plan d'action: elle peut assurément apporter une valeur ajoutée en renforçant la fonction de contrôle du SIRS là où cela s'avère nécessaire.

En ce qui concerne l'harmonisation des différents systèmes d'assistance, une concertation avec les autres administrations et ministres doit de toute manière être organisée en premier lieu. Ce sera d'ailleurs le cas dans

Rond deze specifieke materie zal de minister overleggen met de minister van Maatschappelijk Integratie, mevrouw Anneleen Van Bossuyt.

Aangaande de manier waarop werkgevers kunnen worden aangemoedigd om mensen met een handicap meer kansen te geven, gelooft de minister heel sterk in communicatie. Er moet op een andere manier gedacht worden omtrent mensen met een beperking. Er moet meer bepaald worden nagedacht over het gebruik van een andere benaming, die hen niet meteen in een slecht daglicht stelt. Misschien zou men het in dat opzicht, net zoals in Nederland, beter hebben over mensen met een uitdaging eerder dan over mensen met een beperking.

Werkgevers zouden inderdaad meer moeten worden aangemoedigd om voldoende aandacht te besteden aan de mensen met een handicap, en om de nodige aanpassingen door de voeren die nodig zijn om deze mensen aan het werk te helpen. Als bedrijven personeel hebben om een wagenpark te coördineren of om de lonen te beheren, dan kunnen ze bij de personeelsdienst ook iemand belasten met de coördinatie van de aanpassingen die nodig zijn om mensen met een uitdaging aan het werk te zetten. Dit hoeft op zich geen ingewikkelde zaak te zijn.

De bestaande drempels, die werkgevers voornamelijk belemmeren om mensen met een handicap aan te nemen, moeten worden in elk geval beter worden geïdentificeerd vooraleer men ze in overleg met de minister van Werk en samen met de deelstaten, kan aanpakken.

Met betrekking tot de tewerkstellingsgraad van personen met een handicap van 3 % bij de overheidsdiensten is reeds veel gezegd. Momenteel is de tewerkstellingsgraad bij de overheid 1,38 %, wat neerkomt op 800 à 900 mensen. Maar niet iedereen met een beperking is echter als dusdanig geregistreerd, aangezien dit enkel kan als de persoon het zelf wil. Om de doelstelling van 3 % te halen zouden er binnen de overheidsadministratie in totaal minstens 2.000 mensen moeten worden tewerkgesteld.

De huidige regelgeving laat inderdaad reeds toe om de norm van 3 % te bereiken door middel van een samenwerking met maatwerkbedrijven. Of het nuttig is om dit mee te nemen in het al dan niet bereiken van de 3 % doelstelling laat de minister in het midden. Het is weliswaar positief dat de maatwerkbedrijven er zijn, aangezien sommige mensen liever in dergelijke structuren werken, en het zou jammer zijn om hen die mogelijkheid te ontnemen. De bedoeling is hoe dan ook om zoveel

bien d'autres domaines. Sur ce dossier spécifique, le ministre consultera la ministre de l'Intégration sociale, Mme Anneleen Van Bossuyt.

Comment encourager les employeurs à offrir davantage d'opportunités aux personnes en situation de handicap? Le ministre est grand partisan de la communication. Il est nécessaire de regarder d'un œil neuf les personnes en situation de handicap. Plus précisément, il s'indique de réfléchir à un autre terme pour les désigner, qui ne les place pas d'emblée sous un jour peu flatteur. Peut-être devrions-nous, à l'instar des Pays-Bas, parler de défi/challenge ("*mensen met een uitdaging*") plutôt que de handicap/limitation ("*mensen met een beperking*").

Les employeurs devraient être davantage encouragés à accorder suffisamment d'attention aux personnes en situation de handicap et à apporter les aménagements nécessaires pour les aider à s'insérer dans leur fonction. Si les entreprises emploient des travailleurs pour coordonner leur parc automobile ou pour gérer leurs salaires, elles peuvent également désigner quelqu'un, au service du personnel, pour coordonner les aménagements nécessaires aux personnes à challenge. Ce ne doit pas nécessairement être une procédure compliquée.

En tout état de cause, les obstacles déjà en place qui découragent, aujourd'hui, les employeurs de recruter des personnes en situation de handicap doivent d'abord être mieux identifiés avant qu'il soit possible de s'y attaquer, en concertation avec le ministre de l'Emploi et de concert avec les entités fédérées.

Beaucoup a déjà été dit sur le quota de 3 % de taux d'emploi de personnes en situation de handicap dans la fonction publique. Actuellement, ce taux s'élève à 1,38 %, ce qui représente 800 à 900 personnes. Cependant, toutes les personnes en situation de handicap ne sont pas enregistrées en tant que telles: ce n'est le cas que si l'intéressé lui-même le souhaite. Pour atteindre l'objectif de 3 %, il faudrait employer au moins 2.000 personnes dans l'administration publique.

La réglementation actuelle permet effectivement d'atteindre le quota de 3 % par le biais d'une collaboration avec des entreprises de travail adapté. Est-ce utile de tenir compte de ces emplois pour jauger des progrès vers l'objectif de 3 %? Le ministre ne se prononce pas. La présence des entreprises de travail adapté est une bonne chose, puisque certaines personnes préfèrent travailler au sein de telles structures et il serait dommage de les priver de cette opportunité. L'objectif demeure, de

mogelijk mensen met een beperking te laten werken in het reguliere circuit.

Of er sancties zullen worden ingevoerd voor de administratieve diensten die de norm van 3 % niet halen, laat de minister voorlopig in het midden. De FOD Sociale Zekerheid heeft die norm alvast bereikt, wat maakt dat de minister binnen zijn eigen administratie alvast geen sancties hoeft in te roepen. Maar de aanbevelingen van de Commissie voor de Inclusie van Personen met een Handicap (CIPH) zullen zeker worden opgevolgd, en aan de administratieve diensten zal worden gevraagd om wat dat betreft een actieplan op te stellen.

Er wordt rond dit thema momenteel trouwens een monitoring uitgevoerd, en die is noodzakelijk om een goed beeld te krijgen van de situatie, vooraleer er eventueel aan sancties kan worden gedacht.

De minister drukt in elk geval de hoop uit dat er een aantal *quick wins* kunnen geboekt worden en dat er snel een mentaliteitswijziging kan worden doorgevoerd. Daar heeft de politiek een belangrijke rol in te spelen. Er moet over de mensen met een handicap op een positieve manier worden gesproken, ook al is er op dit vlak nog veel werk aan de winkel.

De minister bevestigt dat de IT inderdaad werd verminderd met 28 % voor personen die in Vlaanderen in een instelling verblijven. Dit percentage wijzigen zou echter een grote meerkost inhouden voor DG HAN. De minister zal in elk geval overleggen met de administratie en de regio's over de manier waarop dit probleem kan worden aangepakt.

Verder werd door een aantal sprekers de problematiek rond de parkeerkaarten aangehaald. De minister vertrekt van het principe dat de meeste mensen niet frauderen met de parkeerkaarten. In elk geval moet iemand die nood heeft aan een eigen parkeerplaats ten gevolge van een beperking ook aanspraak kunnen maken op een dergelijke parkeergelegenheid. Maar men moet, gezien het aantal aanvragen, toch ook oog hebben voor mogelijke fraude.

Er wordt gewerkt aan een digitale oplossing – Handi2Park – die de bedoeling heeft om het beheer van de parkeerkaarten over heel België te organiseren. Dit project, dat wordt beheerd door de stad Antwerpen, en intussen door ruim 68 gemeenten is overgenomen, bestaat uit twee delen. Enerzijds is er het centraal parkeerregister, dat door alle steden en gemeenten in België wordt gebruikt, en anderzijds is er de digitale parkeerkaart, die mensen met een beperking toelaat om een persoonlijke parkeerplaats te verkrijgen.

toute manière, d'intégrer le maximum de personnes en situation de handicap dans le marché du travail régulier.

Le ministre ne se prononce pas encore sur l'introduction de sanctions envers les services administratifs qui ne respectent pas le quota de 3 %. Dans son propre service, la question ne se pose pas puisque le SPF Sécurité sociale a déjà atteint cette norme. Les recommandations de la Commission pour l'Inclusion des Personnes en situation de Handicap (CIPH) seront dûment suivies et les services administratifs seront invités à élaborer un plan d'action correspondant.

Un monitoring sur le sujet est déjà en cours. Il est indispensable de cartographier correctement la situation avant d'envisager d'éventuelles sanctions.

Le ministre espère, quoi qu'il en soit, que plusieurs *quick wins* pourront être engrangés et que les mentalités changeront rapidement. C'est à ce niveau que le monde politique a un rôle important à jouer. Il faut parler des personnes en situation de handicap de manière positive, même s'il reste encore beaucoup de travail dans ce domaine.

Le ministre confirme que l'AI a effectivement été réduite de 28 % en Flandre pour les personnes résidant dans des institutions. Toucher à ce pourcentage entraînerait un surcoût considérable pour la DG HAN. Le ministre va consulter l'administration et les Régions sur les possibilités de résoudre ce problème.

Plusieurs intervenants ont également soulevé la question des cartes de stationnement. Le ministre part du principe que la majorité des titulaires de ces cartes ne fraudent pas. Et ceux qui ont besoin de leur propre place de stationnement en raison d'un handicap doivent pouvoir faire appel à cette possibilité. Vu le nombre de demandes, il convient toutefois de faire preuve de vigilance envers les éventualités de fraude.

Handi2Park, une solution numérique pour organiser la gestion des cartes de stationnement dans toute la Belgique, est en cours d'élaboration. Le projet, géré par la ville d'Anvers et adopté depuis par 68 communes, se compose de deux volets: d'une part, le registre central de stationnement utilisé par toutes les villes et communes de Belgique, et d'autre part, la carte de stationnement numérique qui permet aux personnes en situation de handicap d'obtenir une place de stationnement personnelle.

Er bestaat vrij veel belangstelling voor dit project, ook omdat meer en meer steden en gemeenten gebruik maken van *scan cars*. De testfase van Handi2Park loopt momenteel, en de officiële lancering is gepland voor later dit jaar. De bedoeling is daarbij in de eerste plaats om de controle van de parkeerkaarten te vereenvoudigen.

Voor wat betreft de invoering en het gebruik van de EDC liggen de zaken enigszins moeilijk, in die zin dat uit de discussies met de betrokkenen blijkt dat tal van mensen met een handicap de kaart niet willen gebruiken, omdat die hen een stigmatiserend gevoel bezorgt, en dat mag uiteraard niet de bedoeling zijn. Het gebruik van de EDC moet wel worden gepromoot, in de eerste plaats door toe te lichten wat de kaart precies inhoudt.

Verder is ook het TRIA-systeem momenteel volop in ontwikkeling, en werkt de administratie nog steeds binnen het vastgelegde budget. Tal van mensen zitten inderdaad nog met vragen met betrekking tot de geweigerde dossiers.

De fysieke toegankelijkheid van de regionale centra zal sowieso worden behouden, en dat geldt ook voor de zitdagen. Daarnaast zal ook het taalgebruik worden bevorderd, zodat de mensen goed begrijpen wat hen zowel mondeling als schriftelijk wordt gecommuniceerd. Een duidelijke communicatie draagt tenslotte ook bij tot het reduceren van de administratieve werklast.

De telefonische bereikbaarheid was tot voor kort inderdaad een groot probleem, maar mevrouw Lalieux, voormalig minister voor Personen met een handicap, heeft er voor gezorgd dat er een doorgedreven professionalisering is doorgevoerd binnen de administratie wat dat betreft. Daar waar in 2022 de bereikbaarheid 22 % bedroeg, hebben de hervormingen er voor gezorgd dat de bereikbaarheid in februari 2025 is opgelopen tot gemiddeld 80 %, voor in totaal zowat 35.000 geldige oproepen. Dat is toch wel een zeer grote verbetering. De doelstelling van de minister is om de telefonische bereikbaarheid verder te verhogen tot 90 %.

Het is volgens de minister trouwens vrij indrukwekkend om momenteel met de administratie in contact te treden, hetzij telefonisch, per mail of via de My Handicap-toepassing, en men merkt zeer goed hoe sterk men is geprofessionaliseerd. Het beeld van de administratie, dat tot voor kort op zijn minst gezegd niet erg klantvriendelijk was, is daardoor in de positieve zin gewijzigd, en daar heeft mevrouw Lalieux in grote bijdrage mate voor gezorgd. Op dit succes moet in elk geval worden verder gebouwd, om tot een zo efficiënt mogelijke administratie te komen.

Ce projet suscite beaucoup d'intérêt, notamment parce que de plus en plus de villes et de communes utilisent des *scan cars*. La phase de test de Handi2Park est en cours; le lancement officiel est prévu pour la fin de l'année. L'objectif premier est de simplifier le contrôle des cartes de stationnement.

L'introduction et l'utilisation de l'EDC se heurtent à des difficultés. Il ressort des discussions avec les parties prenantes que de nombreuses personnes en situation de handicap refusent d'utiliser la carte parce qu'elles se sentent stigmatisées – ce qui n'est en rien l'objectif, bien entendu. Il convient pourtant d'encourager son utilisation, en premier lieu en expliquant en quoi elle consiste exactement.

Le développement du système TRIA suit bien son cours, et toujours dans le cadre du budget fixé. De très nombreux demandeurs s'interrogent toujours sur des refus de dossiers.

L'accessibilité physique aux centres régionaux sera maintenue, de même que les permanences. Il sera aussi veillé à l'usage de la langue pour que les personnes comprennent bien ce qui leur est communiqué, à l'oral comme à l'écrit. Une communication claire contribue aussi à l'allègement de la charge de travail administratif.

Jusqu'à il y a peu, l'accessibilité téléphonique était effectivement un problème majeur. Mme Lalieux, l'ancienne ministre des Personnes handicapées, a mis en œuvre une professionnalisation poussée de l'administration à ce niveau. Alors que l'accessibilité était de 22 % en 2022, les réformes ont permis d'atteindre une moyenne de 80 % en février 2025, pour un total d'environ 35.000 appels valables. C'est là une amélioration considérable. Le ministre a pour objectif de porter ce taux d'accessibilité à 90 %.

Le ministre ajoute qu'aujourd'hui, en interagissant avec l'administration actuelle, que ce soit par téléphone, par e-mail ou par l'application My Handicap, il est impressionnant de constater à quel point elle s'est professionnalisée. L'image de l'administration qui, jusqu'à il y a peu, n'était guère conviviale – c'est un euphémisme – a ainsi changé dans le bon sens, et Mme Lalieux y a grandement contribué. Il conviendra de poursuivre sur cette lancée pour mettre en place l'administration la plus efficace possible.

Hoofdzak blijft hoe dan ook het correct evalueren van de handicap van de belanghebbenden, en het garanderen van de nodige transparantie voor wat betreft de werking van de administratie.

Ook voor wat betreft de achterstand in de dossiers is er een grote inspanning geleverd, en is er een grote inhaalbeweging doorgevoerd. Er werden een tachtigtal nieuwe mensen aangenomen, waardoor het aantal zitdagen en de telefonische bereikbaarheid zijn toegenomen. Er is tevens een coördinator aangesteld voor de non-take-up, en er wordt gewerkt op multidisciplinaire basis.

De behandelingstermijn van de dossiers bedraagt momenteel ongeveer zes maanden, weliswaar met een aantal belangrijke regionale verschillen. Er zal worden gekeken naar de lessen die hieruit kunnen worden getrokken, en naar de manier waarop die behandelingstermijn nog verder kan worden ingekort.

Voor wat betreft het onderzoeken van mogelijke fraude of misbruik met betrekking tot uitkeringen beschikt DG HAN zelf over geen bevoegdheid. De administratie is echter wel op de hoogte van dossiers die effectief om opvolging vragen. Het is dan ook nodig om samen met de FOD Financiën, het Arbeidsauditoraat en de sociale inspectiediensten een actieplan op te zetten om mogelijke fraude op te sporen en in te grijpen.

Maar de strijd tegen sociale fraude mag niet leiden tot bijkomende administratieve drempels voor rechtgebbenden. Het komt er op aan om een goede balans te vinden tussen het vrijwaren van de rechten van de mensen met een beperking en het bestrijden van sociale fraude, zonder al te veel administratieve last te creëren. Het uitbouwen van de relatie met de SIOD is op dit vlak zeker een goede suggestie.

Met betrekking tot het aantal Roemenen en Bulgaren dat voor wat betreft de IVT proportioneel sterk zou zijn toegenomen, is het voor de minister van belang dat de verblijfsvoorwaarden binnen de wetgeving worden behouden en correct wordt toegepast.

Aangaande de opmerking van mevrouw Samyn over het feit dat het bij de hervorming van de Wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap niet louter bij goede intenties mag blijven, is de minister van mening dat men wel degelijk moet evalueren en onderzoek doen, maar dat men tegelijk ook actieplannen op touw kan zetten. Dit is niet alleen een wettelijke verplichting, maar beantwoordt ook aan de nood om effectief te hervormen, in de lijn van de voorstellen van de Hoge Raad voor mensen met een handicap.

La question principale reste d'évaluer correctement le handicap des parties prenantes et d'assurer la transparence nécessaire sur le fonctionnement de l'administration.

De solides efforts ont également été consentis au niveau des arriérés et un important travail de rattrapage a été mené. Le recrutement de quelque 80 personnes a permis d'augmenter le nombre de permanences et l'accessibilité téléphonique. Un coordinateur a également été désigné pour la problématique du non-recours, et le travail est effectué sur une base multidisciplinaire.

Le délai de traitement des dossiers est actuellement de l'ordre de six mois, avec toutefois d'importantes variations régionales. Les éventuels enseignements à en tirer seront examinés, de même que les possibilités de raccourcir encore ce délai.

La DG HAN n'a aucune compétence de contrôle propre pour mener des enquêtes sur de possibles abus ou fraudes aux allocations. L'administration a toutefois connaissance de dossiers qui nécessitent effectivement un suivi. Il convient dès lors de dresser un plan d'action avec le SPF Finances, l'auditorat du travail et les services de l'inspection sociale, visant à détecter les fraudes potentielles et intervenir.

La lutte contre la fraude sociale ne peut cependant pas conduire à des obstacles administratifs supplémentaires pour les bénéficiaires. Il s'agit de trouver un juste équilibre entre la protection des droits des personnes en situation de handicap et la lutte contre la fraude sociale, sans créer une charge administrative trop lourde. Sur ce plan, nouer une collaboration avec le SIRS est une excellente suggestion.

En ce qui concerne le nombre de Roumains et de Bulgares qui aurait augmenté disproportionnellement pour l'ARR, il est important pour le ministre que les conditions de résidence prévues par la législation soient maintenues et correctement appliquées.

À Mme Samyn, qui soulignait que la réforme de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes en situation de handicap ne pouvait rester un vœu pieux, le ministre répond que s'il reste nécessaire de mener des évaluations et des recherches, des plans d'action peuvent parfaitement être lancés dans le même temps. Il s'agit non seulement d'une obligation légale, mais aussi d'une réponse à la nécessité d'une réforme efficace, conformément aux propositions du Conseil supérieur national des personnes handicapées.

Het is echter niet altijd eenvoudig om in deze materie acties op touw te zetten in een land als België, waar de bevoegdheden erg versnipperd zijn. Maar aangezien daar weinig aan te doen valt, is samenwerking met andere beleidsdomeinen en met de regio's des te belangrijker. De gesprekken die de minister reeds heeft gevoerd met de andere ministers gaven hem in elk geval een zeer positieve indruk.

Het is daarnaast ook van belang dat de mensen voor wie dit alles wordt gedaan begrijpen waar het om gaat. Er moet dan ook worden gefocust op de manier waarop alles functioneert. Wordt de persoon met een handicap snel geholpen? Weet die persoon waar hij of zij terecht kan? Op dit vlak is er zeker nog veel werk aan de winkel, en de minister wil daar hoe dan ook een prioriteit van maken.

De evaluatie van de huidige cumulatietegel met betrekking tot de tewerkstelling van personen met een handicap is een goed voorbeeld van waar het hier om draait. Men moet er voor kunnen zorgen dat deze mensen met de nodige transparantie snel en eenvoudig te weten komen of ze er al dan niet op vooruit gaan door te gaan werken.

Iemand die de stap zet naar de arbeidsmarkt moet daar hoe dan ook voor worden beloond. Die uitdaging vormt in zekere zin de essentie van de hervorming van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, en van de sociale toelagen, die de minister wil doorvoeren. Die hervorming moet het zo eenvoudig mogelijk maken om een persoon met een handicap aan werk te helpen. Er moet daarbij echter voor gewaakt worden dat door het wegwerken van een aantal drempels geen nieuwe drempels worden gecreëerd.

Het de bedoeling van het centraal register waarover reeds sprake was, dat dit niet alleen de bijstand maar ook de sociale voordelen zou bevatten. Het is niet bedoeld om de cumul onmogelijk te maken, maar wel om een overzicht te bieden van welke uitkeringen en voordelen een gezin kan genieten, zowel op federaal als op regionaal niveau. Het register geeft niet alleen een totaalbeeld, het toont ook eventuele overlappingen aan, en het geeft tenslotte ook een overzicht van de niet opgenomen rechten. Daardoor kan het een belangrijk instrument vormen om de strijd tegen de non-take-up van rechten op te voeren.

Er moet in elk geval alles aan gedaan worden om er voor te zorgen dat mensen met een handicap niet het risico lopen om in de armoede terecht te komen, en dat zij die in armoede verkeren (het gaat om zowat 30 % van de mensen met een handicap) uit deze zorgwekkende

Il n'est pas toujours aisé de mettre des actions sur pied dans un pays comme la Belgique, où les compétences sont très fragmentées. En l'état, la collaboration avec les autres domaines politiques et avec les Régions a d'autant plus d'importance. Les premiers entretiens du ministre avec les autres ministres lui ont d'ores et déjà laissé un sentiment très positif.

Il importe, par ailleurs, que les personnes pour qui toutes ces actions sont mises en œuvre comprennent de quoi il est question. L'accent doit donc être mis sur le fonctionnement de l'ensemble. La personne en situation de handicap recevra-t-elle rapidement de l'aide? Sait-elle vers qui se tourner? Il reste assurément beaucoup à faire sur ce plan et le ministre veut en faire une priorité.

L'évaluation de l'actuelle mesure de cumul pour les personnes en situation de handicap qui commencent à travailler en est une bonne illustration. Ces personnes doivent pouvoir savoir rapidement et facilement, avec la transparence requise, si elles ont ou non intérêt ou à travailler.

De toute manière, quiconque s'engage sur le marché du travail doit en être récompensé. C'est là, en quelque sorte, l'essence même de la réforme de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes en situation de handicap, et des allocations sociales, que le ministre veut mettre en œuvre. Cette réforme doit simplifier au maximum l'accès au travail d'une personne en situation de handicap. Toutefois, il faut veiller à ce que la suppression de certains obstacles n'en crée pas de nouveaux.

Le registre central, dont il a déjà été question, doit inclure à la fois l'assistance sociale et les avantages sociaux. L'objectif n'est pas d'empêcher tout cumul, mais plutôt de donner une vue d'ensemble des allocations et avantages dont un ménage peut bénéficier, au niveau tant fédéral que régional. Outre l'image globale, le registre présente aussi les éventuels chevauchements ainsi qu'un aperçu des droits auxquels il n'a pas été fait appel. Il pourrait ainsi constituer un instrument précieux dans la lutte contre le non-recours aux droits.

Tout doit être mis en œuvre pour que les personnes en situation de handicap ne risquent pas de basculer dans la pauvreté, et que celles qui sont dans la précarité (30 % environ des personnes en situation de handicap) puissent en sortir. À cette fin, les obstacles qui entravent

toestand geraken. Daarom moeten ook de obstakels die de toegang tot werkgelegenheid belemmeren worden weggewerkt, en moet de inclusie van deze mensen in de samenleving worden bevorderd. De thema zal dan ook een belangrijk onderdeel vormen van de vooropgestelde hervorming van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap.

Daarnaast moeten mensen met een handicap die willen starten als zelfstandige daartoe ook de kans krijgen. Tijdens de vorige legislatuur werd reeds de mogelijkheid gecreëerd om het statuut van zelfstandige in bijberoep te combineren met een IVT, iets wat wellicht kan worden opgenomen in het nieuw federaal actieplan. Ook de federale minister die bevoegd is voor zelfstandigen gaat ondernemerschap trouwens promoten bij onder meer mensen met een uitdaging.

Ook het inzetten van de terug-naar-werk coördinatoren ten behoeve van de integratie van mensen met een handicap eveneens is volgens de minister een goede suggestie. Hij zal met de minister van Sociale Zaken bespreken welke lessen er kunnen getrokken worden uit de ervaring van deze deskundigen, en hoe die kan worden toegepast op de mensen met een beperking.

Voor wat betreft de discussie rond de welvaartsenveloppe is de minister eerder tevreden dat er alvast een enveloppe kan worden besteed aan de meest kwetsbare groepen, iets wat in het licht van de algemene onderhandelingen rond het regeerakkoord niet zo evident was. In de huidige budgettaire context viel er dan ook niet veel meer te bereiken.

Men moet de nieuwe welvaartsenveloppe echter vanuit een ruimer perspectief bekijken. Wanneer men namelijk een beleid ontwikkelt dat er toe bijdraagt dat mensen er van overtuigd geraken dat ze er zullen op vooruit gaan als ze gaan werken, dan zullen ze die stap ook zetten. En als er minder mensen beroep moeten doen op een IVT of een IT omdat ze een hoger inkomen hebben door te gaan werken, dan is de nieuwe welvaartsenveloppe misschien wel toereikend.

Vanuit het perspectief van het vorige beleid is de nieuwe welvaartsenveloppe wellicht te klein. Maar in het kader van de hervorming van de w van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, waarin ook de activering naar werk aan bod komt, met een beter aanbod voor wie gaat werken, valt de door de heer Tonniau betwiste enveloppe wellicht te verdedigen. De discussie hieromtrent is echter nog niet afgerond, maar de minister is van mening dat het debat in elk geval moet worden gevoerd in een bredere context.

l'accès à l'emploi doivent être éliminés et l'inclusion de ces personnes dans la société doit être facilitée. Ces sujets sont un élément essentiel de la proposition de réforme de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes en situation de handicap.

Par ailleurs, les personnes en situation de handicap qui souhaitent se lancer dans une activité indépendante doivent en avoir la possibilité. Sous la législature précédente, la possibilité de combiner le statut d'indépendant à titre complémentaire avec une ARR avait déjà été créée. Elle pourrait être reprise dans le nouveau plan d'action fédéral. La ministre fédérale des Indépendants va d'ailleurs promouvoir l'entrepreneuriat auprès des personnes en situation de handicap également.

Le ministre approuve la suggestion de faire appel à des coordinateurs spécialisés dans le retour à l'emploi pour l'intégration des personnes en situation de handicap. Il s'enquerra auprès du ministre des Affaires sociales des résultats dans la pratique du recours à de tels experts, ainsi que des manières de les appliquer aux personnes en situation de handicap.

Au sujet de l'enveloppe bien-être, le ministre se félicite qu'un budget puisse déjà être alloué aux groupes les plus vulnérables, ce qui n'était pas une évidence à la lumière des négociations générales autour de l'accord de gouvernement. Dans le contexte budgétaire actuel, il n'aurait pas été possible d'obtenir davantage.

La nouvelle enveloppe bien-être doit toutefois être considérée dans une perspective plus large: si nous développons une politique qui aide à convaincre les personnes qu'elles trouveraient avantage à travailler, elles franchiront le pas. Et si moins de personnes doivent recourir à l'ARR ou à l'AI parce qu'elles touchent des revenus plus élevés en travaillant, alors la nouvelle enveloppe bien-être peut être suffisante.

Vue sous l'angle de la politique précédente, la nouvelle enveloppe bien-être est peut-être trop légère. Mais dans le cadre de la réforme de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes en situation de handicap, qui inclut l'activation à l'emploi avec une offre plus avantageuse pour qui travaille, l'enveloppe contestée par M. Tonniau peut être défendue. Les discussions sur le sujet sont encore en cours, mais le ministre estime qu'en tout état de cause, le débat doit se dérouler dans un contexte plus large.

Voor wat de hervorming van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, betreft is het trouwens niet alleen de bedoeling om er voor te zorgen dat de regelgeving moderner en eenvoudiger wordt, waardoor ze gemakkelijker kan worden toegepast. Het is ook de bedoeling dat de autonomie van de mensen met een handicap wordt bevorderd, en dat er meer wordt gefocust op talent. De hervorming moet tenslotte ook tot meer rechtszekerheid leiden, en moet het beleid transparanter maken voor de rechthebbenden.

Al deze aspecten zullen volgens de minister uiteraard in detail worden besproken en uitgewerkt met de verschillende sectororganisaties. Ook zullen alle studies die de voorbije maanden en jaren zijn uitgevoerd uiteraard meegenomen worden in de discussie rond de hervorming van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap.

Het in het wettelijk kader opgelegde federaal actieplan voor mensen met een handicap zal uiterlijk twaalf maanden na de eedaflegging worden voorgesteld, en zal worden uitgewerkt in overleg met de ministers binnen de federale regering. Het opstellen, uitvoeren en monitoren van het actieplan zal vanzelfsprekend gebeuren op basis van de aanbevelingen van het VN-Comité voor de rechten van personen met een handicap.

Het federaal actieplan dat tijdens de vorige legislatuur werd opgestart kon in ieder geval op veel succes rekenen, aangezien meer dan 90 % van de maatregelen die werden genomen effectief ook in de praktijk werden omgezet, mede dankzij een goede opvolging door het personeel. Het is voor de minister zeker de bedoeling om op dit succes voort te bouwen.

Er werd verder door een aantal leden gewag gemaakt van het feit dat niet elke federale minister aandacht besteedt aan de mensen met een beperking in zijn of haar beleidsverklaring, maar anderzijds is het ook zo dat geen enkele minister heeft geweigerd om dit te doen. Wat telt is hetgeen in de praktijk gebeurt, en daar is de minister vrij positief over. Hij zal er in elk geval zijn collega's op attent maken dat iedereen een inspanning moeten leveren om sociale inclusie te stimuleren.

Voor wat betreft het toegankelijk maken van de gebouwen van de overheid voor mensen met een handicap wordt de gids van de Regie der gebouwen gehanteerd. Er moeten op dit vlak echter nog veel inspanningen worden geleverd. Voor het aanpassen van de werkvloer ten behoeve van de personen met een handicap ligt de verantwoordelijkheid echter voor een groot deel bij de deelstaten. Deze thematiek zal in de komende maanden met de regio's verder worden besproken. Daarbij

Par ailleurs, l'objectif de la réforme de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes en situation de handicap ne se borne pas à moderniser et simplifier la réglementation pour en faciliter l'application: elle vise également à favoriser l'autonomie des personnes en situation de handicap et à mettre davantage l'accent sur les talents. Elle doit, enfin, accroître la sécurité juridique et rendre la politique plus transparente pour les bénéficiaires.

Tous ces aspects seront bien entendu examinés en détail et élaborés avec les différentes organisations sectorielles. Toutes les études réalisées au cours des derniers mois et années seront bien entendu prises en compte dans la discussion sur la réforme de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes en situation de handicap.

Le plan d'action fédéral Handicap imposé dans le cadre légal sera présenté au plus tard douze mois après la prestation de serment. Il sera élaboré en concertation avec les ministres du gouvernement fédéral. Bien entendu, sa conception, sa mise en œuvre et son monitoring s'appuieront sur les recommandations du Comité des Nations Unies pour les droits des personnes handicapées.

En tout état de cause, le plan d'action fédéral lancé sous la législature précédente a été couronné de succès: plus de 90 % des mesures prises ont été mises en œuvre dans la pratique, notamment grâce à un bon suivi assuré par le personnel. Le ministre a bien l'intention de renchérir sur ce succès.

Plusieurs intervenants ont remarqué que les ministres fédéraux n'avaient pas tous évoqué les personnes en situation de handicap dans leur exposé d'orientation politique. Par ailleurs, aucun d'entre eux n'a refusé de le faire. Ce qui compte, c'est ce qui se passe dans la pratique. Et le ministre approuve ce qu'il y constate. De toute manière, il rappellera à ses collègues que chacun doit contribuer à promouvoir l'inclusion sociale.

L'accessibilité des bâtiments administratifs aux personnes en situation de handicap s'appuie sur le guide de la Régie des Bâtiments, mais de nombreux efforts restent à faire à ce niveau. L'adaptation du lieu de travail aux personnes en situation de handicap relève en grande partie des responsabilités des entités fédérées. Cette thématique sera examinée plus en détail avec les Régions dans les prochains mois. Le principe de "conception universelle" ("*Universal design*") que Mme Lamarti

zal zeker rekening worden gehouden met het principe van “universal design” waarover mevrouw Lamarti het in haar tussenkomst onder meer had.

Met betrekking tot de toegankelijkheid van de stations is het met name tijdens stakingen met een minimale dienstverlening voor mensen met een uitdaging erg moeilijk om te aanvaarden dat zij weinig of niet kunnen geholpen worden. Zolang de perrons niet zijn aangepast, hebben mensen met een handicap assistentie nodig, of het nu om een situatie van minimale dienstverlening gaat of niet. De NMBS heeft in ieder geval nog veel werk als het gaat om de ondersteuning van mensen met een beperking, ook al heeft de sector van het openbaar vervoer eveneens te kampen met budgettaire bekommernissen.

Op het vlak van digitale inclusie werd gesteld dat niet iedereen digitaal mee is of over de nodige technologie beschikt om contact op te nemen met de administratie. Dat betekent echter ook dat heel wat mensen met een handicap wel mee kunnen. Zij zijn ook veelal vragende partij. Steeds uitgaan van wat niet kan geeft een te negatieve indruk volgens de minister.

Dat laat niet weg dat er steeds een fysiek loket moet beschikbaar zijn voor de mensen die niet digitaal uit de weg kunnen. Beide opties moeten mogelijk blijven, maar er moet hoe dan ook maximaal worden ingezet op een zo efficiënt mogelijke dienstverlening, waarbij zo veel mogelijk gebruik wordt gemaakt van technologie en innovatie.

Het feit dat een aantal lokale besturen niet langer fysiek toegankelijk blijkt zijn, en zelfs niet langer telefonisch bereikbaar is, kan de minister niet vermijden, omdat dit buiten zijn bevoegdheid valt. Hij hoopt enkel dat dit probleem zo snel mogelijk kan worden opgelost. Hij zal er in elk geval voor zorgen dat de toegankelijkheid van de overheidsdiensten op alle niveaus zo goed mogelijk wordt gegarandeerd.

Voor wat betreft de Interministeriële conferentie voor personen met een handicap, dat in een roterend voorzitterschap voorziet, zijn er voorlopig geen nieuwe vergaderingen gepland, wat niet weglaat dat de werkgroepen intussen wel verder werken. De minister zal er bij de deelstaten wel voor pleiten om deze Interministeriële conferentie snel opnieuw bijeen te roepen, en zal er voor zorgen dat het in dit forum niet bij woorden blijft, en dat er ook daadwerkelijk resultaten uit de bus zullen komen.

Met betrekking tot het belang van de gebarentaal is de minister het helemaal eens met de mening van mevrouw Reuter. Zo was het bijvoorbeeld voor deze vergadering

a mentionné dans son intervention y sera assurément pris en compte.

En ce qui concerne l'accessibilité des gares, les personnes en situation de handicap ont beaucoup de mal à accepter qu'elles ne puissent pas, ou peu, recevoir d'assistance durant les grèves avec un service minimum. Tant que les quais n'ont pas été adaptés, les personnes en situation de handicap ont besoin d'assistance, service minimum ou pas. De toute manière, la SNCB a encore beaucoup à faire en matière d'accompagnement de ces personnes, même si le secteur des transports publics est lui aussi confronté à des préoccupations budgétaires.

Au sujet de l'inclusion numérique, il a été dit que l'alphabétisation numérique n'était pas universelle et que tout le monde ne disposait pas de la technologie nécessaire pour contacter l'administration par cette voie. Toutefois, cela signifie également que de nombreuses personnes en situation de handicap sont bien en mesure de le faire, et elles sont en majeure partie demandeuses. Partir systématiquement de ce qui n'est pas possible donne une impression trop négative, estime le ministre.

Cela ne change rien au fait qu'un guichet physique doit toujours être disponible pour ceux qui ne peuvent pas passer par le canal numérique. Les deux options doivent être maintenues, mais dans tous les cas, les efforts se concentreront sur l'efficacité du service, en recourant autant que possible à la technologie et à l'innovation.

Plusieurs pouvoirs locaux semblent ne plus être physiquement accessibles, ni même joignables par téléphone, mais le ministre ne peut agir à ce niveau, qui sort de ses compétences. Il ne peut qu'espérer une résolution rapide du problème. En tout état de cause, il veillera à ce que l'accessibilité des services publics à tous les niveaux soit garantie autant que possible.

Aucune nouvelle réunion de la Conférence interministérielle Handicap, qui a une présidence tournante, n'est prévue pour le moment. Cela n'empêche pas les groupes de travail de poursuivre leur activité dans l'interval. Le ministre plaidera toutefois auprès des entités fédérées pour que cette Conférence interministérielle se réunisse rapidement. Il veillera également à ce qu'elle ne s'arrête pas aux mots et que des résultats concrets soient effectivement engrangés.

En ce qui concerne l'importance de la langue des signes, le ministre partage entièrement l'avis de Mme Reuter. Par exemple, il n'a pas été possible de

niet mogelijk om een vertaling in gebarentaal te verzorgen, wat zeer jammer is. Hij zal er in elk geval voor pleiten om hier op de verschillende niveaus meer op in te zetten, en het onderwerp zal tijdens de Interministeriële conferentie zeker ter sprake worden gebracht.

Aangaande het statuut van de mantelzorgers, die uiteraard een belangrijke groep vormen voor de mensen met een handicap en hun familieleden, ligt de bevoegdheid bij de minister van Tewerkstelling en Sociale Zaken. Daarom werd hierop ook niet dieper ingegaan in de beleidsverklaring.

De beoordeling van de schaal van een handicap die momenteel door DG HAN wordt gehanteerd, en de manier waarop categorieën worden bepaald, zijn duidelijk verouderd. Er moet dan ook worden uitgekeken naar de ontwikkeling van een modernere schaal, ook al is dit niet zo evident, met name omdat de deelstaten hierover hun zeg hebben. Men zou er moeten toe komen om een systeem te ontwikkelen dat op alle niveaus op een gelijkaardige manier wordt gebruikt, door de administratieve bepalingen met betrekking tot de personen met een handicap zo veel mogelijk te harmoniseren.

Een soortgelijke coördinatie tussen de verschillende ministers op federaal en op regionaal niveau, op basis van een samenwerking zoals die in het regeerakkoord is voorzien, is trouwens even noodzakelijk rond alle eerder besproken thema's. De minister zal er verder ook alles aan doen om op alle niveaus de reflex naar inclusie te stimuleren, door rond een aantal concrete projecten hier en daar een paar specifieke quick wins in de discussies naar voor te schuiven.

Een gedetailleerde kalender en een budget zal de minister in de loop van de maand mei van dit jaar voorstellen. Hij heeft sinds zijn benoeming verder reeds een aantal gesprekken opgestart met tal van sectororganisaties, en die gesprekken zullen in de komende weken en maanden worden verder gezet. Daarbij zal hij trachten om ook persoonlijk, in de mate van het mogelijke, aan de gesprekken deel te nemen.

De minister roept de leden van deze commissie ten slotte op om een goed intern debat te voeren rond de hervorming die hij vandaag heeft voorgesteld, en vraagt hen om op basis van hun expertise mee te werken aan het verbeteren van de voorstellen die in de geplande hervorming zijn opgenomen. Deze samenwerking is noodzakelijk in het belang van de doelgroep, zodat die in de toekomst over meer autonomie zou kunnen beschikken.

fournir une traduction en langue des signes pour cette réunion, ce qui est très regrettable. En tout état de cause, il plaidera pour que davantage d'efforts soient consentis en la matière aux différents niveaux, et le sujet sera certainement abordé lors de la Conférence interministérielle.

Le statut des aidants proches, si importants pour les personnes en situation de handicap et leurs familles, relève de la compétence des ministres de l'Emploi et des Affaires sociales. C'est pourquoi l'exposé d'orientation politique ne s'y attarde pas.

Le barème des handicaps actuellement utilisé par la DG HAN et la manière dont les catégories sont définies sont manifestement dépassés. Le développement d'un barème plus moderne doit donc être envisagé, bien que ce ne soit pas si évident, les entités fédérées ayant aussi leur mot à dire. Il s'agirait de développer un système qui serait utilisé de manière similaire à tous les niveaux en harmonisant autant que possible les dispositions administratives relatives aux personnes en situation de handicap.

Une coordination similaire entre les différents ministres au niveau fédéral et au niveau régional, basée sur la collaboration prévue dans l'accord de gouvernement, est d'ailleurs nécessaire pour tous les thèmes abordés précédemment. Le ministre mettra tout en œuvre pour stimuler le réflexe de l'inclusion à tous les niveaux, en proposant çà et là quelques *quick wins* spécifiques dans les discussions sur plusieurs projets concrets.

Le ministre transmettra courant de ce mois de mai un calendrier détaillé et un cadre budgétaire. En outre, depuis sa nomination, il a déjà entamé plusieurs discussions avec de nombreuses organisations sectorielles, et ces discussions se poursuivront dans les semaines et les mois à venir. Il s'efforcera, dans la mesure du possible, d'y participer personnellement.

Pour conclure, le ministre appelle les membres de cette commission à mener un solide débat interne autour de la réforme qu'il a présentée aujourd'hui; il les invite à contribuer, sur la base de leur expertise, à l'amélioration des propositions reprises dans la réforme envisagée. Cette collaboration est nécessaire dans l'intérêt du groupe cible afin qu'il puisse bénéficier d'une plus grande autonomie à l'avenir.

IV. — VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN

Mevrouw Frieda Gijbels (N-VA) herhaalt dat het om een beleidsverklaring gaat met heel wat inhoud. Zij stelt vast dat de minister erg vastberaden en positief voor de dag komt, wat zij erg apprecieert. Zij zal met haar fractie de beleidsverklaring dan ook ondersteunen, en ze kijkt uit naar de debatten die er tijdens de legislatuur omtrent deze kwestie ongetwijfeld nog zullen gevoerd worden.

Mevrouw Ellen Samyn (VB) stelt eveneens de uitgebreide reactie van de minister op prijs, ook al moet er nog even worden gewacht voordat de definitieve beleidsverklaring beschikbaar zal zijn. Er zal in de commissie in elk geval nog veel over dit onderwerp worden gesproken.

Voor wat betreft de nuance die de minister wil aanbrengen met betrekking tot de norm van 3 %, met name opdat niet iedere persoon met een handicap verplicht is om als dusdanig aangenomen te worden. Maar is het wel zo dat de regering die norm zelf heeft opgelegd, en dat men er dan ook moet van uitgaan dat die daaromtrent het goede voorbeeld moet geven. Dit geldt trouwens eveneens voor de toegankelijk van de gebouwen.

Met betrekking tot de digitale inclusie is het effectief zo dat veel mensen met een handicap zich op digitaal vlak goed, en soms zelfs zeer goed uit de slag kunnen trekken. Maar dat laat niet weg dat men de mensen met een handicap die niet digitaal geletterd zijn moet vergeten, en daarom moet de fysieke toegankelijkheid van de overheid in elk geval worden gegarandeerd.

Hoe dan ook, los van de goede intenties die de beleidsverklaring inhoudt, zal het VB de verklaring uiteindelijk niet ondersteunen.

Mevrouw Florence Reuter (MR) heeft niets aan deze verklaringen toe te voegen, behalve dat het werk van mevrouw Lalieux vaak beperkt was tot studies en evaluaties, en dat het hoog tijd is om een en ander in de praktijk te brengen, met name wat de 3 %-doelstelling betreft.

Mevrouw Marie Meunier (PS) waardeert de volledigheid van de meeste antwoorden van de minister. Hij is evenwel niet echt ingegaan op het door haar aangekaarte heikele punt van de afschaffing van de welvaartsenveloppe. Minister Beenders heeft er echter wel op gewezen dat die maatregel nog niet definitief is aangenomen. Misschien zal het besef nog doordringen hoezeer een dergelijke maatregel de situatie van de meest kwetsbaren kan verslechteren.

IV. — QUESTIONS ET OBSERVATIONS DES MEMBRES

Mme Frieda Gijbels (N-VA) répète qu'il s'agit d'une note politique avec beaucoup de substance. Elle applaudit l'approche très déterminée et positive du ministre. Avec son groupe, elle soutiendra donc l'exposé d'orientation politique et se réjouit des débats qui ne manqueront pas de se poursuivre sur cette thématique au cours de la législature.

Mme Ellen Samyn (VB) a apprécié les réponses détaillées du ministre, même s'il faudra encore patienter quelque peu pour la version définitive de la note politique. Le sujet fera de toute manière l'objet de nombreux débats en commission.

Le ministre a voulu apporter une nuance sur la norme des 3 %, à savoir que les personnes en situation de handicap ne sont pas tenues d'être enregistrées comme telles. Il n'en reste pas moins que c'est le gouvernement lui-même qui a imposé cette norme et qu'il se doit donc d'être exemplaire en la matière. Il en va d'ailleurs de même pour l'accessibilité des bâtiments.

En ce qui concerne l'inclusion numérique, il est vrai que de nombreuses personnes en situation de handicap s'en sortent bien, et parfois très bien, avec les outils numériques. Mais ce n'est pas pour autant que celles qui ne maîtrisent pas le numérique peuvent être oubliées. L'accessibilité physique aux administrations doit donc être garantie dans tous les cas.

De toute manière, quelles que soient les bonnes intentions de l'exposé d'orientation politique, le VB ne le soutiendra pas.

Mme Florence Reuter (MR) n'a rien à ajouter à ses propos, si ce n'est que par rapport au travail fourni par Mme Lalieux, celui-ci s'est souvent limité à des études et des évaluations, et qu'il est grand temps de mettre les choses en pratique, notamment en ce qui concerne l'objectif des 3 %.

Mme Marie Meunier (PS) apprécie le caractère très complet de la plupart des réponses du ministre. Cependant, il n'a pas vraiment développé le point noir signalé par Mme Meunier, à savoir la suppression de l'enveloppe bien-être. Le ministre Beenders a toutefois signalé que cette mesure n'avait pas encore été définitivement adoptée. Il est peut-être encore temps de se rendre compte à quel point une telle mesure risquerait d'aggraver la situation des plus démunis.

Mevrouw Meunier heeft er ook akte van genomen dat het tijdschema en de begroting in mei zullen worden voorgesteld. Het lid wil er echter op wijzen dat volgens artikel 121 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers de begroting en het tijdschema in de beleidsverklaring moeten worden opgenomen.

De spreekster beveelt de minister bijgevolg in de eerste plaats aan om de Kamer onverwijld een gedetailleerd budgettair kader en een tijdschema voor de uitvoering van het beleid inzake mensen met een handicap voor de hele legislatuur voor te leggen.

Mevrouw Meunier beveelt de minister ook aan om het beginsel "niets over ons, zonder ons" centraal te stellen in al het toekomstige beleid.

De spreekster beveelt hem ook aan om de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap aan een grondige hervorming te onderwerpen op basis van breed overleg met de sector van mensen met een handicap en hun gezinnen, en vraagt hem te voorzien in een daartoe geschikt instrument om de handicap te beoordelen.

Het lid is ook van mening dat de minister de nodige maatregelen moet nemen opdat alle mensen met een handicap die kunnen en willen werken toegang krijgen tot geschikt en kwalitatief werk, waarbij ze tegelijk een uitkering ontvangen die hoog genoeg is om een waardig leven te leiden.

Tot slot vraagt mevrouw Meunier de minister om voort te werken aan het mantelzorgerstatuut, opdat mantelzorgers op meer sociale rechten kunnen rekenen.

Het lid sluit af door de hoop uit te spreken dat er een akkoord wordt bereikt over die aanbevelingen.

De heer Robin Tonniau (PVDA-PTB) komt terug op de woorden van de minister die er op wees dat veel beperkingen onzichtbaar zijn en dat de registratie van de mensen met een beperking voor wat betreft de norm van 3 % niet verplicht is, uit respect voor het eergevoel van de mensen met een beperking.

Tal van mensen met een handicap worden verplicht om veel inspanningen leveren en veel geduld te oefenen om de nodige documenten te vergaren die hen in staat stellen om de hulp en de financiële steun te krijgen die ze nodig hebben. Het feit dat de financiële steun soms beperkt wordt in de tijd maakt het er niet gemakkelijker op voor de personen met een beperking.

Het komt per slot van rekening altijd neer op het budget. Door de maatregelen van de regering, en de besparingen

Mme Meunier a pris note également que le calendrier et le budget seront présentés au mois de mai. La députée tient cependant à préciser que selon l'article 121 du règlement de la Chambre des représentants, le budget et le calendrier doivent faire partie de la note d'orientation politique.

L'oratrice recommande par conséquent tout d'abord au ministre de fournir à la Chambre sans tarder un cadre budgétaire étayé ainsi qu'un calendrier d'exécution concernant la politique en faveur des personnes présentant un handicap pour l'ensemble de la législature.

Mme Meunier recommande également au ministre de faire du "rien sur nous sans nous" une priorité dans toutes les politiques qui seront élaborées.

L'intervenante lui recommande aussi de mener une réforme en profondeur de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées, et ce, sur la base d'une large consultation du secteur des personnes handicapées et de leurs familles, et lui demande de prévoir un outil d'évaluation du handicap adéquat à cet effet.

La députée estime également qu'il est nécessaire que le ministre prenne les mesures nécessaires afin que toutes les personnes handicapées qui le peuvent et le souhaitent puissent avoir accès à un emploi de qualité adapté, tout en bénéficiant d'un niveau d'allocations suffisant pour mener une vie conforme à la dignité.

Enfin, Mme Meunier demande au ministre de poursuivre également le travail sur le statut des aidants-proches, afin de leur garantir davantage de droits sociaux.

La députée termine en espérant pouvoir trouver un accord sur ces quelques recommandations.

M. Robin Tonniau (PVDA-PTB) revient sur les propos du ministre, soulignant que de nombreux handicaps sont invisibles et qu'au regard de la norme des 3 %, l'enregistrement des personnes en situation de handicap n'est pas obligatoire, par respect pour leur dignité.

De nombreuses personnes en situation de handicap doivent déployer de grands efforts et faire preuve de beaucoup de patience pour rassembler les documents qui leur permettront de recevoir l'aide et le soutien financier dont elles ont besoin. Que l'aide financière soit parfois limitée dans le temps ne leur facilite pas les choses.

Au bout du compte, on en revient toujours au budget. Avec les mesures du gouvernement et les économies

die ten koste van de meest kwetsbare mensen in onze samenleving zullen worden doorgevoerd, zullen veel mensen met een handicap er financieel op achteruit gaan. Dit terwijl er miljarden worden uitgegeven aan defensie. Dit zijn niet de maatschappelijk keuzes waar de heer Tonniau zich kan in vinden.

Daarom zal zijn fractie deze beleidsverklaring niet goedkeuren.

Mevrouw Isabelle Hansez (Les Engagés) wil enkel wijzen op de situatie van de mantelzorgers, die een cruciale rol vervullen, maar van wie het statuut nog niet voldoende onderbouwd lijkt te zijn, ook al maakt het deel uit van het regeerakkoord. Het lid roept daarom op om snel concrete actie te ondernemen, met name in de context van ondersteuning naar werk.

Mevrouw Fatima Lamarti (Vooruit) verklaart dat zij de beleidsverklaring van de minister zal steunen.

Mevrouw Nahima Lanjri (cd&v) bedankt de minister voor zijn antwoorden, maar vooral voor zijn engagement. Hij zal in de commissie zeker en vast een aantal bondgenoten vinden om aan zijn beleid mee te werken.

Het gaat hier om een beleidsverklaring, waarmee een richting wordt aangegeven voor het beleid, dat iets verder reikt dan het regeerakkoord. Het is dus nog niet echt een beleidsplan waarin de maatregelen voor de komende jaren in detail worden uitgestippeld. Mevrouw Lanjri drukt de hoop uit dat veel van de suggesties die vandaag zijn overgemaakt aan de minister uiteindelijk ook in de beleidsnota terug te vinden zullen zijn.

Die nota zal later eveneens door de commissie worden besproken, en daaruit zal blijken of de nodige financiering wel degelijk aan het beleid zal worden gekoppeld.

Mevrouw Lanjri wil verder even terugkomen op de stelling van de minister dat er voorzichtig moet worden omgegaan met de norm van 3 %, en dat er moet worden rekening gehouden met een aantal uitzonderingen. Maar zoals hij zelf heeft toegegeven ligt die norm eigenlijk al vrij laag, en is dit eigenlijk ook niet waar het om gaat.

Het komt het er uiteindelijk op aan om er voor te zorgen dat iedereen op een gelijkwaardige manier kan deelnemen aan onze samenleving. Net zoals op het vlak van onderwijs of cultuur zou ook de werkvloer een afspiegeling moeten zijn van onze samenleving. En om dit doel te bereiken zou men de lat niet op 3 %, maar eerder op 15 % moeten leggen.

réalisées aux dépens des plus vulnérables de notre société, de nombreuses personnes en situation de handicap verront leur situation financière se dégrader. Et ce, alors que des milliards sont alloués à la Défense. Ce ne sont pas là des choix de société auxquels M. Tonniau peut se rallier.

Son groupe ne soutiendra donc pas cette note d'orientation politique.

Mme Isabelle Hansez (Les Engagés) tient juste à rappeler la situation des aidants-proches, dont le rôle est crucial et dont le statut ne semble pas encore avoir été développé de manière suffisante, même s'il fait partie de l'accord gouvernemental. La députée demande par conséquent que des actions concrètes puissent rapidement être initiées à ce sujet, notamment dans le cadre des aides à l'emploi.

Mme Fatima Lamarti (Vooruit) déclare qu'elle soutiendra la note d'orientation du ministre.

Mme Nahima Lanjri (cd&v) remercie le ministre pour ses réponses, mais aussi et surtout pour son engagement. Il trouvera certainement des alliés au sein de la commission pour collaborer à sa politique.

Il est question, ici, d'un exposé d'orientation politique – soit une indication de la direction de la politique, allant un peu au-delà de l'accord de gouvernement. Il ne s'agit donc pas encore d'un plan d'action détaillant les mesures à prendre dans les années à venir. Mme Lanjri espère que bon nombre des suggestions transmises aujourd'hui au ministre seront intégrées à la version définitive de la note de politique générale.

Cette dernière sera également examinée par la commission. De ces débats viendra la décision d'assortir le financement requis à la politique.

Mme Lanjri souhaite revenir brièvement sur les nuances exprimées par le ministre sur la norme des 3 %: elle doit être traitée avec prudence et certaines exceptions doivent être prises en compte. Mais comme il l'a lui-même admis, cette norme est en fait déjà très basse, et ce n'est pas vraiment de cela qu'il est question.

Au bout du compte, il s'agit de veiller à ce que chacun puisse participer à notre société sur un pied d'égalité. Tout comme l'enseignement ou la culture, le lieu de travail devrait également être le reflet de notre société. Et pour atteindre cet objectif, la barre ne devrait pas être fixée à 3 %, mais plutôt à 15 %.

Het implementeren van de norm van 3 % bij de overheid is dan ook maar een begin. Maar er moet tijdens deze legislatuur vooral werk worden gemaakt van een beleid dat verder reikt dan de norm van 3 %, het monitoren of het verbeteren van de registratieprocedures. Kortom, de wereld waarin we leven moet ook voor mensen met een beperking, net zoals voor mensen met een migratieachtergrond, een realiteit worden, zo besluit mevrouw Lanjri.

Mevrouw Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) wil de minister waarschuwen voor de trend waarbij het gevoerde beleid nog louter wordt geëvalueerd zodat concrete acties vervolgens eindeloos kunnen worden uitgesteld.

V. — VOORSTELLEN VAN AANBEVELING EN STEMMINGEN

Mevrouw Ellen Samyn en de heer Kurt Moons (VB) dienen het voorstel van aanbeveling nr. 1 in, luidende:

“De commissie van Sociale Zaken, Werk en Pensioenen,

na de minister gehoord te hebben,

Gelet op het gebrek aan coördinatie en overleg, de ongelijke toegang tot diensten en de administratieve complexiteit op de verschillende niveaus, beveelt de regering aan om de versnippering van de bevoegdheden in het kader van de het beleid personen met een handicap tegen te gaan en deze naar de gewesten over te dragen en hiertoe in overleg te gaan met de respectievelijke gewestregeringen.”

Voorstel van aanbeveling nr. 1 wordt bij naamstemming verworpen met 12 stemmen tegen 2.

Het resultaat van de naamstemming is als volgt:

Hebben voorgestemd:

VB: Ellen Samy, Kurt Moons.

Hebben tegengestemd:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Eva Demesmaeker;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

PS: Marie Meunier;

PVDA-PTB: Robin Tonniau;

La mise en œuvre de la norme de 3 % dans les administrations n'est donc qu'un début. Au cours de cette législature, il faudra travailler à une politique qui aille plus loin que le quota des 3 %, le monitoring ou l'amélioration des procédures d'enregistrement. En somme, le monde dans lequel nous vivons doit aussi devenir celui des personnes en situation de handicap, tout comme celui des personnes issues de l'immigration, conclut Mme Lanjri.

Mme Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) tient à mettre le ministre en garde contre la tendance qui consisterait à vouloir se limiter à évaluer les politiques menées, afin de pouvoir remettre les actions concrètes aux calendes grecques.

V. — PROPOSITIONS DE RECOMMANDATION ET VOTES

Mme Ellen Samyn et M. Kurt Moons (VB) présentent la proposition de recommandation n° 1, rédigée comme suit:

“La commission des Affaires sociales, de l'Emploi et des Pensions,

ayant entendu le ministre,

Compte tenu du manque de coordination et de concertation, de l'inégalité d'accès aux services et de la complexité administrative aux différents niveaux, recommande au gouvernement de remédier à la fragmentation des compétences dans le cadre de la politique du handicap et de transférer ces compétences aux Régions, et de consulter à cette fin les gouvernements régionaux respectifs.”

La proposition de recommandation n° 1 est rejetée par 12 voix contre 2.

Le résultat du vote nominatif est le suivant:

Ont voté pour:

VB: Ellen Samy, Kurt Moons.

Ont voté contre:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Eva Demesmaeker;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

PS: Marie Meunier;

PVDA-PTB: Robin Tonniau;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Fatima Lamarti;

cd&v: Nahima Lanjri;

Ecolo-Groen: Sarah Schlitz.

Hebben zich onthouden:

Nihil.

Mevrouw Marie Meunier (PS) dient de voorstellen van aanbeveling nrs. 2 tot 6 in, luidende:

“De commissie,

gehoord de minister van Consumentenbescherming, Sociale fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen, formuleert de volgende aanbevelingen:

2. de Kamer van volksvertegenwoordigers onverwijld het onderbouwde budgettaire kader en het tijdspad voor de uitvoering van het regeerakkoord inzake het beleid ten behoeve van personen met een handicap te bezorgen voor de hele legislatuur;

3. het beginsel “niets over ons, zonder ons” centraal te stellen in al het toekomstige beleid;

4. de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap grondig te hervormen, op basis van breed overleg met de sector, met de personen met een handicap en met hun gezinnen, onder meer door te voorzien in een geschikte tool om de handicap te evalueren;

5. de nodige maatregelen te treffen om alle personen met een handicap die dit kunnen en willen, toegang te geven tot kwalitatief hoogstaande en passende banen en hen tegelijkertijd recht te laten hebben op uitkeringen die hoog genoeg zijn om een menswaardig leven te leiden;

6. voort te werken aan het statuut van de mantelzorgers, opdat zij op meer sociale rechten zouden kunnen rekenen.”

De voorstellen van aanbeveling nrs. 2 tot 6 worden bij naamstemming verworpen met 9 tegen 5 stemmen.

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Fatima Lamarti;

cd&v: Nahima Lanjri;

Ecolo-Groen: Sarah Schlitz.

Se sont abstenus:

Nihil.

Mme Marie Meunier (PS) présente les propositions de recommandation n°s 2 à 6, rédigées comme suit:

“La Commission,

ayant entendu l’exposé d’orientation politique du ministre des Personnes handicapées, émet les recommandations suivantes:

2. de fournir à la Chambre des représentants, sans tarder, le cadre budgétaire étayé et le calendrier d’exécution de l’accord de gouvernement concernant la politique en faveur des personnes handicapées pour l’ensemble de la législature;

3. de faire du “Rien sur nous, sans nous” une priorité dans toutes les politiques qui seront élaborées;

4. de mener une réforme en profondeur de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations pour les personnes handicapées sur base d’une large consultation du secteur, des personnes handicapées et de leur famille, en prévoyant notamment un outil adéquat d’évaluation du handicap;

5. de prendre les mesures nécessaires pour permettre à toutes les personnes handicapées qui le peuvent et qui le souhaitent d’avoir accès à des emplois de qualité et adaptés tout en leur permettant de bénéficier d’allocations suffisantes pour mener une vie conforme à la dignité;

6. de poursuivre le travail sur le statut des aidants proches afin de leur garantir davantage de droits sociaux.”

Les propositions de recommandation n°s 2 à 6 sont rejetées par vote nominatif par 9 voix contre 5.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

VB: Ellen Samyn, Kurt Moons;

PS: Marie Meunier;

PVDA-PTB: Robin Tonniau;

Ecolo-Groen: Sarah Schlitz.

Hebben tegengestemd:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Eva Demesmaeker;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Fatima Lamarti;

cd&v: Nahima Lanjri.

Hebben zich onthouden:

Nihil.

Mevrouw Frieda Gijbels (N-VA) c.s. dient voorstel van aanbeveling nr. 7 in, luidende:

“De commissie,

gehoord de minister van Personen met een handicap, de heer Rob Beenders, gaat akkoord met de beleidsvisie zoals voorgesteld in de beleidsverklaring en vraagt deze beleidsvisie uit te voeren.”

Voorstel van aanbeveling nr. 7 wordt bij naamstemming aangenomen met 9 tegen 4 stemmen en 1 onthouding.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Eva Demesmaeker;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Fatima Lamarti;

cd&v: Nahima Lanjri.

Le résultat du vote nominatif est le suivant:

Ont voté pour:

VB: Ellen Samy, Kurt Moons;

PS: Marie Meunier;

PVDA-PTB: Robin Tonniau;

Ecolo-Groen: Sarah Schlitz.

Ont voté contre:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Eva Demesmaeker

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson

Vooruit: Fatima Lamarti

cd&v: Nahima Lanjri

Se sont abstenus:

Nihil.

Mme Frieda Gijbels (N-VA) et c.s. présentent la proposition de recommandation n° 7, rédigée comme suit:

“La commission,

ayant entendu le ministre des Personnes handicapées, M. Rob Beenders, marque son accord sur la vision politique présentée dans l'exposé d'orientation politique et demande d'exécuter cette vision politique.”

La proposition de recommandation n° 7 est adoptée, par vote nominatif, par 9 voix contre 4 et une abstention.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Eva Demesmaeker;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Fatima Lamarti;

cd&v: Nahima Lanjri.

Hebben tegengestemd:

VB: Ellen Samyn, Kurt Moons;

PVDA-PTB: Robin Tonniau;

Ecolo-Groen: Sarah Schlitz.

Heeft zich onthouden:

PS: Marie Meunier.

De rapporteur, De voorzitter,
Wouter Raskin Denis Ducarme

BIJLAGE: AANGENOMEN AANBEVELING

“De commissie,

gehoord de minister van Personen met een handicap, de heer Rob Beenders, gaat akkoord met de beleidsvisie en vraagt die beleidsvisie uit te voeren.”

Ont voté contre:

VB: Ellen Samy, Kurt Moons;

PVDA-PTB: Robin Tonniau;

Ecolo-Groen: Sarah Schlitz.

S'est abstenue:

PS: Marie Meunier.

Le rapporteur, Le président,
Wouter Raskin Denis Ducarme

ANNEXE: RECOMMANDATION ADOPTÉE

“La commission,

ayant entendu le ministre des Personnes handicapées, M. Rob Beenders, marque son accord sur la vision politique et demande d'exécuter cette vision politique.”